

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho
rozvoja mesta Púchov na obdobie 2022 - 2030
s výhľadom do roku 2040**

Spracovateľ :

Mesto Púchov
Štefánikova 821/21
020 18 Púchov

Zodpovedný riešiteľ :

doc. Ing. Vladimír Ondrejička, PhD.

Externí odborníci :

prof. Ing.arch. Maroš Finka, PhD.
Ing. Milan Husár, PhD.
Mgr. Silvia Ondrejičková, PhD.
Ing. Ľubomír Jamečný, PhD.
Mgr. Renata Kaščáková

Obsah

1	ÚVOD	6
1.1	POSŁANIE DOKUMENTU PRM PÚCHOV 2022 – 2030	6
1.2	PARTICIPÁCIA ZAJAINTERESOVANÝCH SUBJEKTOV NA TVORBE PRM PÚCHOV 2022 – 2030	6
	ANALYTICKÉ VÝCHODISKÁ	8
1.3	SOCIO-EKONOMICKÁ ANALÝZA	9
	Rozvojový potenciál a ľudské zdroje	9
	Ekonomika územia	17
	Ekonomika samosprávy	20
	Bývanie a bytový fond	21
	Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra	25
	Identita	46
1.4	ÚZEMNO-TECHNICKÁ ANALÝZA	46
	Základná charakteristika obce z pohľadu širších vzťahov	46
	Doprava	47
	Technická infraštruktúra	49
	Limity využitia územia	53
1.5	PRÍRODNO-ENVIRONMENTÁLNA ANALÝZA	55
	Klimatické podmienky	55
	Geologické pomery a reliéf	56
	Rastlinstvo a živočíšstvo	57
	Ovzdušie	57
	Voda	58
	Pôda	60
	Hluk	61
	Žiarenie	62
	Odpadové hospodárstvo	62
	Zeleň v obci	66
	Ochrana prírody a krajiny v území	66
	Územný systém ekologickej stability	69
	Ekosystémové služby	69
1.6	ANALÝZA REALIZOVANÝCH STRATÉGIÍ	71
1.7	POŽIADAVKY A OČAKÁVANIA ZAJAINTERESOVANÝCH SUBJEKTOV	74
	Kvalitatívny prieskum názorov obyvateľstva mesta	74
1.8	SYNTÉZA ANALYTICKÝCH VÝCHODÍSK	77
	STRATEGICKÁ ČASŤ	79
	Strategická a programová časť Programu rozvoja mesta Púchov na roky 2022 – 2030	80

IMPLEMENTAČNÁ ČASŤ	86
Finančná a implementačná časť Programu rozvoja mesta Púchov roky 2022 – 2030	87
Finančný plán.....	116
Akčný plán PRM Púchov.....	118
Monitorovanie a hodnotenie	124

Zoznam obrázkov

Obrázok 1: Finančné zdravie podľa INEKO (2020)	20
Obrázok 2: Charakteristika respondentov dotazníkového prieskumu	75
Obrázok 3: Štruktúra rozvojovej stratégie PRM Púchov	80

Zoznam grafov

Graf 1: Trend a vývoj počtu obyvateľov (Štatistický úrad SR, 2022).....	10
Graf 2: Počet obyvateľov podľa jednotiek veku v meste Púchov k 1. 1. 2021 (SODB, 2021)	12
Graf 3: Celková výmera pôdy (Štatistický úrad SR, 2022).....	12
Graf 4: Údaje o poľnohospodárskej pôde obce (Štatistický úrad SR, 2022).....	13
Graf 5: Údaje o nepoľnohospodárskej pôde obce (Štatistický úrad SR, 2022).....	13

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1: Vývoj počtu obyvateľov (Štatistický úrad SR, 2022).....	9
Tabuľka 2: Počet obyvateľov podľa ekonomických vekových skupín v meste Púchov k 1. 1. 2021 (SODB, 2021)	10
Tabuľka 3: Počet obyvateľov podľa rodinného stavu v meste Púchov k 1. 1. 2021 (SODB, 2021)	10
Tabuľka 4: Prírastok obyvateľstva (Štatistický úrad SR, 2021).....	11
Tabuľka 5: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva (SODB, 2021)	13
Tabuľka 6: Národnostná štruktúra obyvateľstva (SODB, 2021).....	14
Tabuľka 7: Počet obyvateľov podľa ďalšej národnosti v meste Púchov k 1. 1. 2021 (SODB, 2021)...	14
Tabuľka 8: Počet obyvateľov podľa materinského jazyka v meste Púchov k 1. 1. 2021 (SODB, 2021)...	15
Tabuľka 9: Počet obyvateľov podľa krajiny narodenia v meste Púchov k 1. 1. 2021 (SODB, 2021)...	16
Tabuľka 10: Počet obyvateľov podľa štátnej príslušnosti v meste Púchov k 1. 1. 2021 (SODB, 2021)...	16
Tabuľka 11: Počet obyvateľov podľa náboženského vyznania v meste Púchov k 1. 1. 2021 (SODB, 2021)	16
Tabuľka 12: Štruktúra uchádzačov o zamestnanie k februáru 2022, časť 1 (ÚPSVaR, 2022).....	17
Tabuľka 13: Štruktúra uchádzačov o zamestnanie k februáru 2022, časť 2 (ÚPSVaR, 2022).....	18
Tabuľka 14: Evidovaná zamestnanosť podľa odvetví v okrese Púchov v roku 2020 (DATACube, ŠU SR)	19
Tabuľka 15: Rozpočty mesta Púchov na roky 2020 - 2022 (Mesto Púchov, 2022).....	20

Tabuľka 16: Údaje o hospodárení zo záverečného účtu mesta Púchov k 31.12.2021 (Záverečný účet Mesta Púchov za rok 2021)	20
Tabuľka 17: Informácie o fonde domov v meste Púchov, časť 1 (SODB, 2021)	21
Tabuľka 18: Informácie o fonde domov v meste Púchov, časť 2 (SODB, 2021)	22
Tabuľka 19: Informácie o bytovom fonde v meste Púchov, časť 1 (SODB, 2021)	23
Tabuľka 20: Informácie o bytovom fonde v meste Púchov, časť 2 (SODB, 2021)	24
Tabuľka 21: Spádovosť mesta Púchov.....	26
Tabuľka 22: Všeobecná ambulantná zdravotná starostlivosť – pre dospelých	31
Tabuľka 23: Všeobecná ambulantná zdravotná starostlivosť – pre deti a dorast	31
Tabuľka 24: Špecializovaná ambulantná zdravotná starostlivosť – gynekologická.....	31
Tabuľka 25: Špecializovaná ambulantná zdravotná starostlivosť – zubno-lekárska.....	32
Tabuľka 26: Špecializovaná ambulantná zdravotná starostlivosť – zubno-lekárska pohotovostná služba.....	32
Tabuľka 27: Pracovníci v zdravotníctve podľa územia.....	32
Tabuľka 28: Zariadenie sociálnej služby	33
Tabuľka 29: Materské školy v Púchove	35
Tabuľka 30: Základné školy v Púchove	37
Tabuľka 31: Stredné školy v Púchove	38
Tabuľka 32: Vývoj počtu ubytovacích zariadení (DATACube, ŠU SR)	45
Tabuľka 33: Profilové sčítanie dopravy vo vybraných úsekoch Slovenskej správy ciest v roku 2015 ..	47
Tabuľka 34 Finančný plán PRM Púchov	116

1 Úvod

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Púchov, alebo i Program rozvoja mesta Púchov na obdobie 2022 – 2030 (ďalej len „PRM Púchov“) predstavuje základný strategický rozvojový dokument podpory miestneho a regionálneho rozvoja. Jeho vypracovaním mesto Púchov deklaruje záujem o udržateľný rozvoj územia s dôrazom na kvalitu života, atraktivitu územia a o koordináciu s relevantnými kľúčovými aktérmi územia (stakeholderi). Tento dokument, na základe aktualizácie existujúcej rozvojovej stratégie, definuje rozvojovú stratégiu mesta, vrátane jeho dlhodobého výhľadu do roku 2040 zhmotneného do vízie rozvoja mesta Púchov.

PRM Púchov je vypracovaný v zmysle zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v aktuálnom znení. Pri jeho vypracovávaní obec zvolila inovatívny prístup, pričom tento strategický dokument vypracovalo vlastnými kapacitami v spolupráci s prizvanými expertmi.

Mesto Púchov ako zodpovedná samospráva si je vedomá svojej významnej pozície lídra rozvojových procesov na území mesta, ale aj v rámci širšieho regiónu – strategicko-plánovací región Púchov (ďalej len „SPR Púchov“), ako aj v rámci Trenčianskeho samosprávneho kraja, preto je stratégia rozvoja mesta definovaná v dokumente PRM Púchov tvorená s ohľadom na potreby kľúčových stakeholderov, vnútorné potenciály a tradície a identitu územia. Celý proces tvorby dokumentu, ale i jeho následná plánovaná implementácia, bola tvorená v kontexte základných princípov udržateľnej a efektívnej samosprávy lokálneho a regionálneho rozvoja, ako sú kooperácia, koordinácia, partnerstvo a participácia.

1.1 POSLANIE DOKUMENTU PRM PÚCHOV 2022 – 2030

Poslaním PRM Púchov je definovať víziu mesta a k nej prislúchajúcu stratégiu rozvoja, ktorá by prostredníctvom implementácie konkrétnych opatrení výrazne prispela k rozvoju lokálnej a regionálnej ekonomiky.

Základným východiskom pre stratégiu sú existujúce podmienky a špecifiká, ktoré sú prostredníctvom opatrení kapitalizované do pozitívnych efektov s priamym dopadom na kvalitu života obyvateľov, ekonomický rozvoj územia s dôrazom na produkciu s vyššou pridanou hodnotou, energetickú sebestačnosť, cestovný ruch, rozvoj komunít ako i regionálneho partnerstva.

Naplnenie definovanej vízie, priorít, systému cieľov až po jednotlivé opatrenia sa uskutočňujú v navrhnutom časovom a finančnom harmonograme, ktorý je flexibilný – so schopnosťou v každom čase operatívne zareagovať na aktuálny stav technických, finančných či inštitucionálnych možností ich zabezpečenia. V tomto zmysle je PRM Púchov **otvoreným dokumentom, pripraveným kontinuálne reagovať na neočakávané situácie vedúce k prípadnej zmene scenára rozvoja mesta, plynúcej tak z prostredia mesta, ako i okolitého prostredia**. Táto flexibilita je dosahovaná postupmi definovanými v implementačnej časti dokumentu.

1.2 PARTICIPÁCIA ZAJINTERESOVANÝCH SUBJEKTOV NA TVORBE PRM PÚCHOV 2022 – 2030

Rešpektovanie požiadaviek a potrieb zainteresovaných subjektov, je jedným zo základných predpokladov udržateľnej a efektívnej stratégie rozvoja, vytvárajúcej prostredie podporujúcej participáciu a angažovanosť zainteresovaných subjektov, či už ide o subjekty ekonomického, sociálneho, kultúrneho alebo iného spoločenského života, alebo o miestne komunity, či jednotlivcov na území obce.

Z tohto dôvodu Mesto Púchov pri tvorbe dokumentu kládlo dôraz na vytvorenie možností aktívnej participácie zainteresovaných subjektov, a to najmä prieskumom na vzorke 66 respondentov. Očakávania a potreby obyvateľov získané prostredníctvom týchto nástrojov boli zosumarizované a sú súčasťou východísk pre tvorbu stratégie. Rovnako sa pri tvorbe dokumentu rešpektujú legislatívne rámce spojené s procesmi Strategického environmentálneho posudzovania SEA, kde je aktívna úloha verejnosti nezastupiteľná.

Aktívna participácia je rovnako princípom, ktorý bol implementovaný i do procesov monitorovania a hodnotenia implementácie tejto stratégie (Kapitola Monitorovanie a hodnotenie).

Analytické východiská

1.3 SOCIO-EKONOMICKÁ ANALÝZA

Táto kapitola obsahuje informácie o základných demografických, ekonomických a sociálnych východiskách, ktoré zohrávajú úlohu pri rozvoji obce.

Rozvojový potenciál a ľudské zdroje

V tejto časti sú opísané demografické údaje a trendy a štruktúra ľudských zdrojov na základe rôznych ukazovateľov.

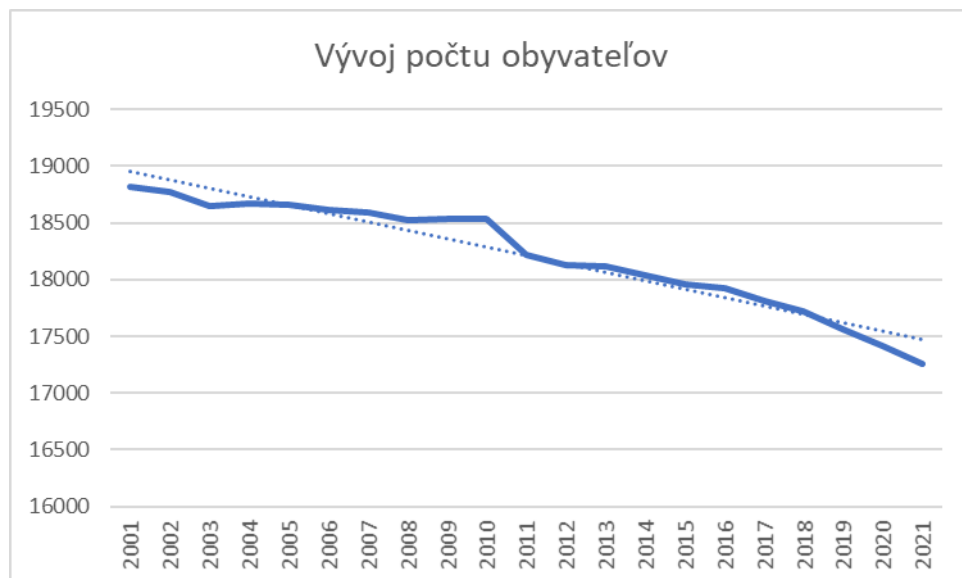
Vývoj počtu obyvateľov

Nasledujúca tabuľka a následne graf prezentujú počtu obyvateľov Púchova v posledných rokoch. K 31.12.2021 žilo v meste 17 253 obyvateľov (tabuľka 1), pričom trend vývoja obyvateľstva má klesajúci charakter (graf 1). Za posledných 6 rokov možno sledovať pokles počtu o 670 obyvateľov.

Tabuľka 1: Vývoj počtu obyvateľov (Štatistický úrad SR, 2022)

Rok (k 31.12.)	Muži	Ženy	Počet obyvateľov spolu
2001	9185	9637	18822
2002	9168	9605	18773
2003	9102	9552	18654
2004	9103	9572	18675
2005	9074	9584	18658
2006	9040	9577	18617
2007	9050	9542	18592
2008	9007	9520	18527
2009	9005	9534	18539
2010	8987	9545	18532
2011	8828	9385	18213
2012	8797	9330	18127
2013	8785	9336	18121
2014	8735	9301	18036
2015	8722	9240	17962
2016	8730	9193	17923
2017	8685	9125	17810
2018	8671	9051	17722
2019	8595	8966	17561
2020	8498	8917	17415
2021	8401	8852	17253

Graf 1: Trend a vývoj počtu obyvateľov (Štatistický úrad SR, 2022)

Štruktúra obyvateľstva podľa ekonomických vekových skupín a rodinného stavu

V nižšie uvedenej tabuľke sa uvádzajú demografické údaje o obyvateľstve v meste podľa ekonomických vekových skupín. V tabuľke možno vidieť, že prevažuje počet ľudí v poproduktívnom veku oproti ľuďom v predproduktívnom veku a ide o regresívny typ populácie.

Tabuľka 2: Počet obyvateľov podľa ekonomických vekových skupín v meste Púchov k 1. 1. 2021 (SODB, 2021)

Územná jednotka	Spolu	predproduktívny vek (0-14 rokov) (abs.)	predproduktívny vek (0-14 rokov) (%)	produktívny vek (15-64 rokov) (abs.)	produktívny vek (15-64 rokov) (%)	poproduktívny vek (65 a viac rokov) (abs.)	poproduktívny vek (65 a viac rokov) (%)
Púchov	17472	2510	14.37	11886	68.03	3076	17.61

Nižšie je uvedená tabuľka štruktúry obyvateľstva podľa rodinného stavu, kde vidno, že najväčší je podiel slobodných a potom ženatých/vydatých osôb.

Tabuľka 3: Počet obyvateľov podľa rodinného stavu v meste Púchov k 1. 1. 2021 (SODB, 2021)

Územná jednotka	Spolu	slobodný, slobodná (abs.)	ženatý, vydatá (abs.)	rozvedený, rozvedená (abs.)	vdovec, vdova (abs.)	nezistené (abs.)
Púchov	17472	7457	7170	1520	1231	94

Prírastok obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka obsahuje údaje o prírastku resp. úbytku obyvateľstva. Najvýraznejší úbytok obyvateľstva bol za rok 2021, a to -219 obyvateľov. **Index starnutia** v roku 2021 bol 122,66 a **index populačnej dynamiky** je 81,6, čo hovorí o regresívnom type populácie.

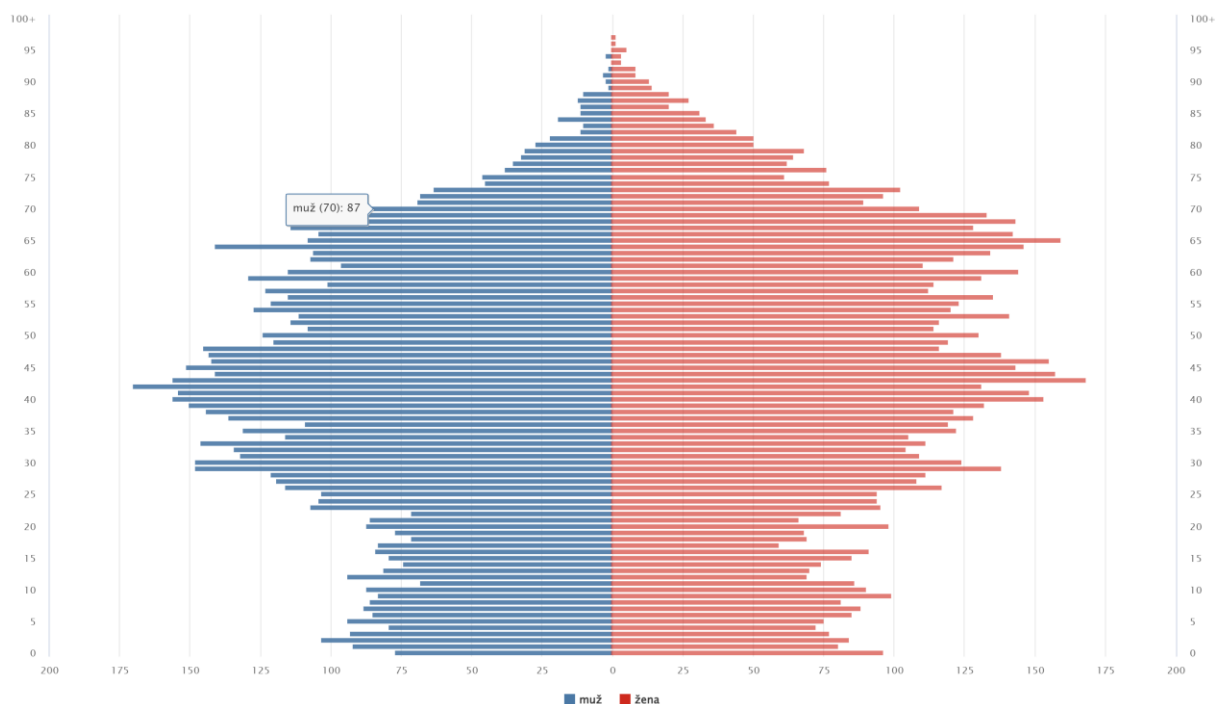
Tabuľka 4: Prírastok obyvateľstva (Štatistický úrad SR, 2021)

Rok	Počet obyvateľov obce (k 31.12.)	Prírodný pohyb			Celkový prírastok
		Migračné saldo			
		narodení	zomrelí		
2009	18539	181	145	-23	12
2010	18532	183	166	-24	-7
2011	18213	218	166	-5	47
2012	18127	184	175	-93	-86
2013	18121	190	134	-62	-6
2014	18036	179	162	-101	-85
2015	17962	167	156	-84	-74
2016	17923	140	166	-13	-39
2017	17810	156	170	-99	-113
2018	17722	156	184	-60	-88
2019	17561	153	166	-147	-161
2020	17415	174	212	-108	-146
2021	17253	153	231	-144	-219

Štruktúra obyvateľstva podľa veku

Strom života zobrazuje zastúpenie obyvateľstva vo vekových skupinách v obci, najpočetnejšou vekovou skupinou sú obyvatelia vo veku 36-40 a 60-70 rokov.

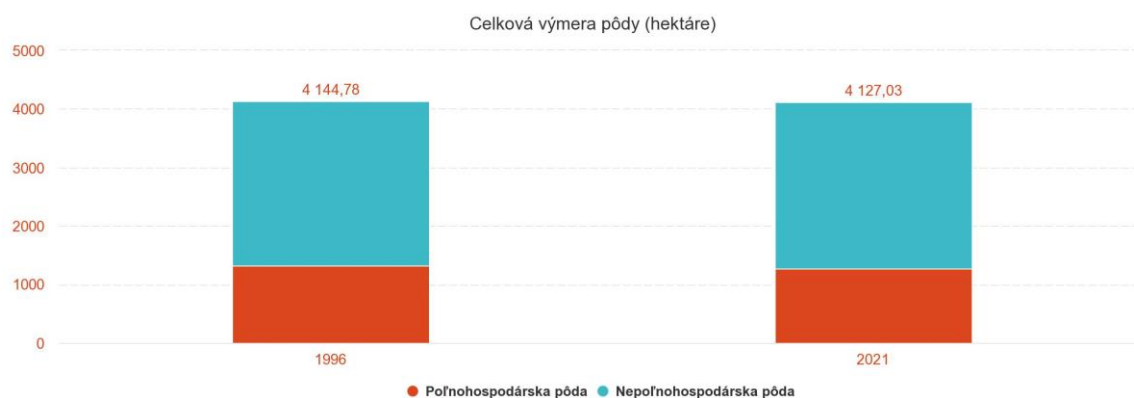
Graf 2: Počet obyvateľov podľa jednotiek veku v meste Púchov k 1. 1. 2021 (SODB, 2021)

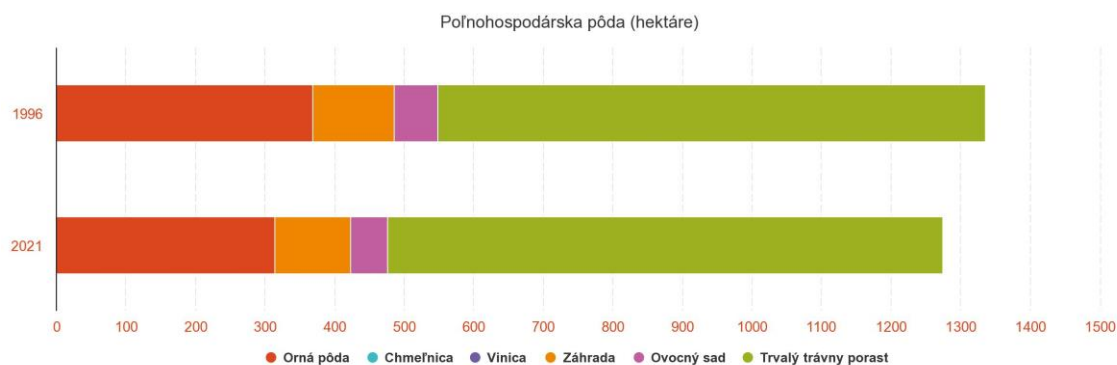
Hustota osídlenia a údaje o rozlohe

Rozloha mesta Púchov je 4150 ha a hustota obyvateľstva je 434,6 obyvateľov/km². Grafy 3 – 5 poskytujú dodatočné údaje o celkovej výmere pôdy v meste Púchov a o poľnohospodárskej a nepoľnohospodárskej pôde v meste.

Graf 3: Celková výmera pôdy (Štatistický úrad SR, 2022)

Graf 4: Údaje o poľnohospodárskej pôde obce (Štatistický úrad SR, 2022)

Graf 5: Údaje o nepoľnohospodárskej pôde obce (Štatistický úrad SR, 2022)

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Najvýznamnejšie je zastúpené obyvateľstvo s úplným stredným vzdelaním s maturitou (27,75%) čo v absolútnych číslach činí 4848 obyvateľov.

Tabuľka 5: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva (SODB, 2021)

Územná jednotka	Spolu	bez ukončeného vzdelania – osoby vo veku 0-14 rokov (abs.)	základné vzdelanie (abs.)	stredné odborné (učňovské) vzdelanie (bez maturity) (abs.)	úplné stredné vzdelanie (s maturitou) (abs.)	vyššie odborné vzdelanie (abs.)	vysokoškolské vzdelanie (abs.)	bez školského vzdelania – osoby vo veku 15 rokov a viac (abs.)	nezistené (abs.)
Púchov	17472	1814	2195	3229	4848	1106	3432	44	804

Národnostná štruktúra obyvateľstva a štruktúra podľa miesta narodenia

Národnostná štruktúra obyvateľstva v meste Púchov je podľa údajov Štatistického úradu SR tvorená z viac ako 93% slovenskou národnosťou, z ostatných národností má najväčší podiel národnosť česká 0,72%.

Tabuľka 6: Národnostná štruktúra obyvateľstva (SODB, 2021)

Územná jednotka	Púchov	Územná jednotka	Púchov
slovenská (abs.)	16269	srbská (abs.)	8
maďarská (abs.)	11	židovská (abs.)	2
rómska (abs.)	17	rumunská (abs.)	2
rusínska (abs.)	6	albánska (abs.)	1
česká (abs.)	126	rakúska (abs.)	3
ukrajinská (abs.)	2	čínska (abs.)	4
nemecká (abs.)	4	talianka (abs.)	2
moravská (abs.)	5	kórejská (abs.)	3
poľská (abs.)	13	kanadská (abs.)	1
ruská (abs.)	9	iná (abs.)	21
vietnamská (abs.)	2	nezistená (abs.)	958
bulharská (abs.)	2		
chorvátska (abs.)	1	Spolu	17472

Sčítanie osôb, domov a bytov z roku 2021 sa zameralo aj na ukazovatele ako druhá národnosť, materinský jazyk a štruktúru obyvateľstva podľa krajiny narodenia a podľa štátnej príslušnosti. Tieto údaje sú uvedené v tabuľkách nižšie.

Tabuľka 7: Počet obyvateľov podľa ďalšej národnosti v meste Púchov k 1. 1. 2021 (SODB, 2021)

Územná jednotka	Púchov	Územná jednotka	Púchov
slovenská (abs.)	38	chorvátska (abs.)	2

maďarská (abs.)	4	srbská (abs.)	4
rómska (abs.)	20	židovská (abs.)	1
rusínska (abs.)	8	talianka (abs.)	1
česká (abs.)	96	anglická (abs.)	2
ukrajinská (abs.)	1	francúzska (abs.)	1
nemecká (abs.)	15	írska (abs.)	2
moravská (abs.)	8	kanadská (abs.)	4
poľská (abs.)	3	iná (abs.)	36
ruská (abs.)	21	nezistená (abs.)	66
bulharská (abs.)	6	Spolu	339

Tabuľka 8: Počet obyvateľov podľa materinského jazyka v meste Púchov k 1. 1. 2021 (SODB, 2021)

Územná jednotka	Púchov	Územná jednotka	Púchov
slovenský (abs.)	16036	talianky (abs.)	2
maďarský (abs.)	17	jidiš alebo hebrejský (abs.)	1
rómsky (abs.)	1	arabský (abs.)	4
rusínsky (abs.)	7	rumunský (abs.)	2
český (abs.)	157	albánsky (abs.)	1
ukrajinský (abs.)	1	slovenský posunkový jazyk (abs.)	12
nemecký (abs.)	6	čínsky (abs.)	4
poľský (abs.)	11	bulharský (abs.)	2
ruský (abs.)	10	kórejský (abs.)	2
vietnamský (abs.)	2	iný (abs.)	8
anglický (abs.)	20	nezistený (abs.)	1155
chorvátsky (abs.)	2		
srbský (abs.)	9	Spolu	17472

Tabuľka 9: Počet obyvateľov podľa krajiny narodenia v meste Púchov k 1. 1. 2021 (SODB, 2021)

Územná jednotka	Spolu	obyvatelia narodení v SR (abs.)	obyvatelia narodení v SR (%)	obyvatelia narodení mimo SR (abs.)	obyvatelia narodení mimo SR (%)	nezistené (abs.)	nezistené (%)
Púchov	17472	16468	94.25	954	5.46	50	0.29

Tabuľka 10: Počet obyvateľov podľa štátnej príslušnosti v meste Púchov k 1. 1. 2021 (SODB, 2021)

Územná jednotka	Spolu	obyvatelia so štátnou príslušnosťou SR (abs.)	obyvatelia so štátnou príslušnosťou SR (%)	cudzinci (abs.)	cudzinci (%)	nezistené (abs.)	nezistené (%)
Púchov	17472	17272	98.86	190	1.09	10	0.06

Náboženská štruktúra obyvateľstva

V rámci vierovyznania väčšina obyvateľstva je rímskokatolíckej cirkvi, obyvateľstvo bez vyznania tvorí 19,79% a tretie v poradí je s vierovyznaním Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku.

Tabuľka 11: Počet obyvateľov podľa náboženského vyznania v meste Púchov k 1. 1. 2021 (SODB, 2021)

Územná jednotka	Púchov	Územná jednotka	Púchov
bez náboženského vyznania (abs.)	3457	Starokatolícka cirkev na Slovensku (starokatolícke) (abs.)	6
Rímskokatolícka cirkev v Slovenskej republike (rímskokatolícke) (abs.)	10314	Bahájske spoločenstvo v Slovenskej republike (abs.)	2
Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku (evanjelické) (abs.)	1989	Cirkev Ježiša Krista Svätých neskorších dní v Slovenskej republike (abs.)	1
Gréckokatolícka cirkev na Slovensku (gréckokatolícke) (abs.)	107	budhizmus (abs.)	25
Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku (kalvínske) (abs.)	7	islam (abs.)	8
Pravoslávna cirkev na Slovensku (pravoslávne) (abs.)	23	hinduizmus (abs.)	7
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia v Slovenskej republike (abs.)	9	ostatné a nepresne určené kresťanské cirkvi (abs.)	20
Evanjelická cirkev metodistická, Slovenská oblasť (abs.)	2	pohanstvo a prírodné duchovno (abs.)	15
Kresťanské zbory na Slovensku (abs.)	43	ad hoc hnutia (abs.)	72

Apoštolská cirkev na Slovensku (abs.)	14	iné (abs.)	55
Cirkev bratská v Slovenskej republike (abs.)	10	nezistené (abs.)	1272
Cirkev adventistov siedmeho dňa, Slovenské združenie (abs.)	12		
Židovská obec na Slovensku (židovské) (abs.)	2	Spolu	17472

Ekonomika územia

Nezamestnanosť

Počet uchádzačov o zamestnanie ku koncu apríla 2022 činil v meste Púchov podľa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Púchove 857 ľudí, z toho 474 žien. Bližšie štatistiky o uchádzačoch o zamestnanie ako ich rozdelenie podľa profesie, odvetvia posledného zamestnávateľa a a pod. sú uvedné v tabuľkách nižšie (ÚPSVaR, 2022). Evidovaná nezamestnanosť v apríli 2022 bola 3,44%.

Tabuľka 12: Štruktúra uchádzačov o zamestnanie k februáru 2022, časť 1 (ÚPSVaR, 2022)

	Muži	Ženy	Spolu	Podľa profesie (SK ISCO-08) vykonávanej bezprostredne pred zaradením do evidencie	
Stav uchádzačov o zamestnanie ku koncu februára 2022	383	474	857	Zákonnodarcovia, riadiaci pracovníci	4
z toho občania so zdravotným postihnutím			45	Špecialisti	3
mladiství			1	Technici a odborní pracovníci	10
absolventi			30	Administratívni pracovníci	9
				Pracovníci v službách a obchode	10
				Kvalifikovaní pracovníci v poľnohospodárstve, lesníctve a rybárstve	1
				Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci	7
				Operátori a montéri strojov a zariadení	14
				Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	13
				Príslušníci ozbrojených síl	0
				neznáme	0
				bezprostred. pred evidenciou bez zamestnania	33

Tabuľka 13: Štruktúra uchádzačov o zamestnanie k februáru 2022, časť 2 (ÚPSVaR, 2022)

Podľa odvetvia zamestnávateľa	posledného	Podľa dosiahnutého	najvyššieho vzdelania	Podľa veku	Podľa doby evidencie		
poľnohosp., lesníctvo a rybolov	16	predprimárne vzdelanie	0	do 20r.	0	do 3 m.	256
ťažba a dobývanie	1	primárne vzdelanie	0	20-24r.	10	4 - 6 m.	178
priemyselná výroba	148	nižšie sekundárne vzdelanie	25	25-29r.	15	7 - 9 m.	102
dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	0	vyššie sekundárne vzdelanie	42	30-34r.	17	10 - 12 m.	63
dodávka vody, čistenie a odvod odp.vôd,odpady a služ.	7	post sekundárne neterciárne vzdelanie	5	35-39r.	11	13 - 18 m.	68
stavebníctvo	14	terciárne vzdelanie (nie VŠ)	1	40-44r.	13	19 - 24 m.	60
veľkoobchod a maloobchod, oprava motor. voz.a motoc.	69	terciárne vzdelanie (VŠ 1.stupeň)	1	45-49r.	10	25 - 30 m.	58
doprava a skladovanie	20	terciárne vzdelanie (VŠ 2.stupeň)	21	50-54r.	10	31 - 36 m.	25
ubytovacie a stravovacie služby	17	terciárne vzdelanie (VŠ 3.stupeň)	0	55-59r.	10	37 - 42 m.	14
informácie a komunikácia	3			60r. a viac	8	43 - 48 m.	10
finančné a poisťovacie služby	6			nezistené	0	nad 48 m.	23
činnosti v oblasti nehnuteľností	2						
odborné, vedecké a technic. činnosť	19						
administratívne a podporné služby	32						
verejná správa a obrana, povinné sociál.zabezp	15						
vzdelávanie	12						
zdravotníctvo a sociálna pomoc	12						
umenie, zábava a rekreácia	3						
ostatné činnosti	10						
činnosti domácností ako zamestnávateľov	0						
činnosti extrateritoriálnych organiz. a združení	0						

neznáme	13					
bezprostred. pred evidenciou bez zamestnania	78					

Podľa odvetvia hospodárstva, je najviac ekonomicky aktívnych osôb zamestnaných v priemyselnej výrobe, doprave a skladovaní, veľkoobchode a maloobchode a následne vo verejnej správe a obrane.

Tabuľka 14: Evidovaná zamestnanosť podľa odvetví v okrese Púchov v roku 2020 (DATACube, ŠU SR)

Odvetvie	Evidovaná zamestnanosť
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	554
Ťažba a dobývanie	-
Priemyselná výroba	8745
Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	-
Stavebníctvo	212
Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	1162
Doprava a skladovanie	1450
Ubytovacie a stravovacie služby	167
Informácie a komunikácia	51
Finančné a poisťovacie činnosti	47
Činnosti v oblasti nehnuteľností	-
Odborné, vedecké a technické činnosti	237
Administratívne a podporné služby	749
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	822
Vzdelávanie	905
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	416
Umenie, zábava a rekreácia	29

Najväčšími zamestnávateľmi v meste sú:

- Continental Matador Rubber s. r. o., Púchov,
- Continental Matador Truck Tire, s. r. o., Púchov (nákladné pneu) a
- Gimax Group.

Ekonomika samosprávy

Medzi významné faktory ovplyvňujúce rozvoj mesta patrí aj rozpočtové hospodárenie, finančné zdravie a majetok samosprávy.

Aktuálny rozpočet

Samospráva má schválený rozpočet na rok 2022 (nasledujúca tabuľka). V roku 2022 počíta s kapitálovými výdavkami prevyšujúcimi 6 mil. eur.

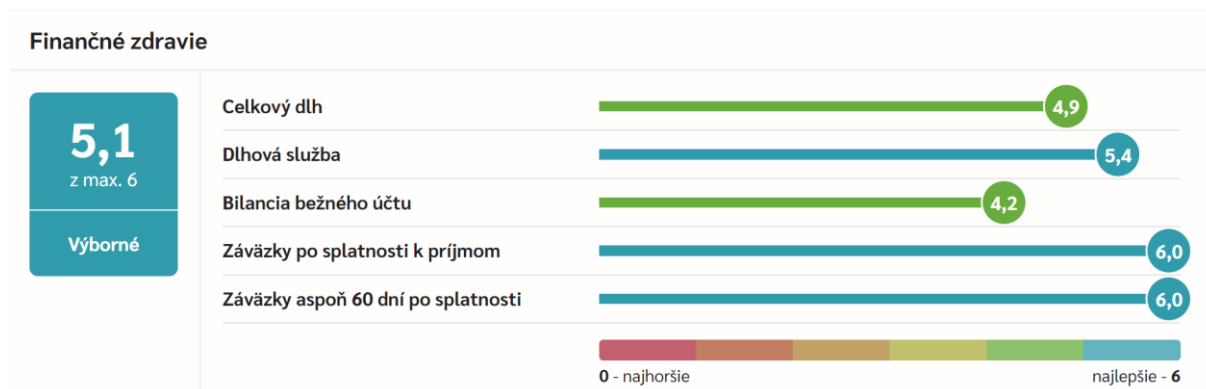
Tabuľka 15: Rozpočty mesta Púchov na roky 2020 - 2022 (Mesto Púchov, 2022)

	2020	2021	2022 k 31.05.
Príjmy	20 284 019,24	23 957 512,92	25 252 278,11
Výdavky	12 314 871,58	15 501 231,52	16 879 007,34
Rozdiel	7 969 147,66	8 456 281,40	8 373 270,77

Finančné zdravie mesta

Finančné zdravie samosprávy sa posudzuje najmä na základe dlhového zaťaženia, dlhovej služby a základnej bilancie rozpočtového hospodárenia. V roku 2020 Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy (INEKO) označil finančné zdravie samosprávy za dostatočné s hodnotou 5,1 bodu z možných 6 (Obrázok 1). Tabuľka 16 uvádza výsledok hospodárenia mesta za rok 2020.

Obrázok 1: Finančné zdravie podľa INEKO (2020)

Tabuľka 16: Údaje o hospodárení zo záverečného účtu mesta Púchov k 31.12.2021 (Záverečný účet Mesta Púchov za rok 2021)

Rozpočtové hospodárenie mesta	1 250 402,01
Bežné príjmy v € za rok 2021	22 115 114,95
Bežné výdavky v € za rok 2021	20 864 712,94

Bývanie a bytový fond

Podľa údajov z SODB (2021) je v meste Púchov k 1.1.2021 2 293 domov. Bližšie info o domovom fonde sa nachádza v tabuľkách nižšie.

Tabuľka 17: Informácie o fonde domov v meste Púchov, časť 1 (SODB, 2021)

Územná jednotka			Spolu								
Púchov Podľa typu domu			2293								
			Podľa výstavby		obdobia		Podľa počtu podlaží		Podľa vlastníctva		formy
rodinný (abs.)	dom	1822	pred rokom 1919 (abs.)	34		1 podlažie (abs.)	665		nezistený (abs.)	37	
bytový (abs.)	dom	366	1919 - 1945 (abs.)	192		2 podlažia (abs.)	1107		fyzická osoba (abs.)	2028	
polyfunkčná budova (abs.)		33	1946 - 1960 (abs.)	470		3 podlažia (abs.)	180		štát (abs.)	1	
ostatné budovy na bývanie (abs.)		23	1961 - 1980 (abs.)	743		4 podlažia (abs.)	61		obec (abs.)	11	
neskolaudovaný rodinný dom (abs.)		3	1981 - 2000 (abs.)	436		5 podlaží (abs.)	72		iná právnická osoba (abs.)	5	
núdzový objekt, neurčený na bývanie (abs.)		2	2001 - 2010 (abs.)	204		6 podlaží (abs.)	57		cirkev (abs.)	4	
inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia (abs.)		19	2011 - 2015 (abs.)	97		7 podlaží (abs.)	45		zahraničný vlastník (abs.)	6	
ostatné (abs.)		24	2016 a neskôr (abs.)	102		8 podlaží (abs.)	52		kombinácia vlastníkov (abs.)	178	
nezistený (abs.)		1	nezistené (abs.)	15		9 podlaží (abs.)	30		bytové družstvo (abs.)	0	
						10 podlaží (abs.)	1		obchodná spoločnosť (abs.)	23	

	11	1
	podlaží	
	(abs.)	
	12	9
	podlaží	
	(abs.)	
	nezistený	13
	(abs.)	

Tabuľka 18: Informácie o fonde domov v meste Púchov, časť 2 (SODB, 2021)

Územná jednotka		Spolu						
Púchov		2293						
Podľa vodovodnej prípojky	typu	Podľa prípojky	plynovej	Podľa kanalizačnej prípojky	typu	Podľa poslednej rekonštrukcie	obdobia	
v dome - z verejnej siete (abs.)	1912	áno (abs.)	1727	septik, žumpa (abs.)	515	pred rokom 1980 (abs.)	36	
v dome - vlastná (abs.)	329	nie (abs.)	552	prípojka na kanalizačnú sieť (abs.)	1716	1980 - 1990 (abs.)	16	
mimo domu - z verejnej siete (abs.)	8	nezistené (abs.)	14	domáca čistička odpadových vôd (abs.)	30	1991 - 1995 (abs.)	20	
mimo domu - vlastná (abs.)	18			bez kanalizácie (abs.)	18	1996 - 2000 (abs.)	53	
bez prípojky (abs.)	9			nezistený (abs.)	14	2001 - 2005 (abs.)	112	
nezistený (abs.)	17					2006 - 2009 (abs.)	229	
						2010 - 2015 (abs.)	673	
						2016 a neskôr (abs.)	302	
						bez rekonštrukcie	837	

	(abs.)
	nezistené 15
	(abs.)

Podľa údajov z SODB (2021) je v meste Púchov k 1.1.2021 7 427 bytov. Bližšie info o bytovom fonde sa nachádza v tabuľkách nižšie.

Tabuľka 19: Informácie o bytovom fonde v meste Púchov, časť 1 (SODB, 2021)

Územná jednotka		Spolu						
Púchov		7427						
Podľa typu domu		Podľa vlastníctva	formy	Podľa obytných miestností	počtu	Podľa zásobovania vodou		
rodinný (abs.)	dom	1831	byt obývaný vlastníkom (abs.)	5036	1 obytná miestnosť (abs.)	710	vodovod v byte zo spoločného zdroja (abs.)	6990
bytový (abs.)	dom	5346	byt vo vlastnom rodinnom dome (abs.)	1818	2 obytné miestnosti (abs.)	1622	vodovod v byte z vlastného zdroja (abs.)	377
polyfunkčná budova (abs.)		176	obecný byt (abs.)	291	3 obytné miestnosti (abs.)	3121	vodovod mimo bytu (abs.)	15
ostatné budovy na bývanie (abs.)		24	služobný byt (abs.)	22	4 obytné miestnosti (abs.)	1231	bez vodovodu (abs.)	10
neskolaudovaný rodinný dom (abs.)		3	družstevný byt (abs.)	74	5 obytných miestností (abs.)	454	nezistené (abs.)	35
núdzový objekt, neurčený na bývanie (abs.)		2	byt v nájme (abs.)	6	6 obytných miestností (abs.)	131		
inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia (abs.)		20	iná forma užívania bytu (abs.)	155	7 obytných miestností (abs.)	61		
ostatné (abs.)		24	nezistený (abs.)	25	8 obytných miestností (abs.)	30		

nezistený (abs.)	1	9 obytných miestností a viac (abs.)	35
		nezistený (abs.)	32

Tabuľka 20: Informácie o bytovom fonde v meste Púchov, časť 2 (SODB, 2021)

Územná jednotka	Spolu						
Púchov	7427						
Podľa splachovacích záchodov	Podľa kúpelne		Podľa typu kúrenia		Podľa zdroja energie na vykurovanie		
splachovací záchod v byte (abs.)	7313	vaňa alebo sprchovací kút v byte (abs.)	7343	ústredné kúrenie diaľkové (abs.)	4998	plyn (abs.)	6796
splachovací záchod mimo bytu (abs.)	70			ústredné kúrenie lokálne (abs.)	1743	elektrina (abs.)	86
bez splachovacieho záchoda (abs.)	12	bez vane alebo sprchovacieho kúta v byte (nachádza sa na chodbe domu, spoločná) (abs.)	15	etážové kúrenie (abs.)	115	kvapalné palivo (abs.)	6
nezistený (abs.)	32	bez vane alebo sprchovacieho kúta (abs.)	37	samostatné vykurovacie teleso (abs.)	476	pevné palivo (abs.)	470
		nezistená (abs.)	32	iný (abs.)	59	solárna energia (abs.)	4

	bez kúrenia (abs.)	4	iný (abs.)	29
	nezistený (abs.)	32	žiadny (abs.)	4
			nezistený (abs.)	32

Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra

Občiansku vybavenosť a sociálnu infraštruktúru tvoria najmä školské, zdravotnícke a sociálne zariadenia, kultúrne a športové zariadenia. Vybavenosť mesta službami je rozmanitá a ich účel závisí od ľudských zdrojov, tradícií, podmienok a špecifických daností okolitého mikropriestoru.

Administratíva a územná samospráva

- Orgánmi mesta Púchov sú Mestské zastupiteľstvo a primátor mesta. Mestské zastupiteľstvo mesta Púchov je zastupiteľský zbor mesta zložený z 19 poslancov, zvolených obyvateľmi mesta na obdobie 4 rokov. Funkčné obdobie poslancov končí zložením sľubu poslancov novozvoleného Mestského zastupiteľstva. Primátor mesta Púchov je predstaveným mesta a najvyšším orgánom mesta, ktorého volia obyvatelia mesta na 4 roky.

Mestské zastupiteľstvo v Púchove zriaďuje Mestskú radu (5 členov) a Komisie mestského zastupiteľstva (spolu 9):

- Ekonomická komisia,
- Komisia výstavby, životného prostredia a územného plánovania,
- Komisia grantových a dotačných projektov,
- Komisia dopravy a služieb,
- Komisia bytovej politiky,
- Komisia vzdelávania, kultúry, sociálneho zabezpečenia a mládeže,
- Komisia športu,
- Komisia ochrany verejného poriadku a
- Komisia na ochranu verejného záujmu.

Organizačnú štruktúru Mestského úradu tvorí:

- primátor mesta,
- zástupca primátora,
- sekretariát primátora mesta,
- hlavný kontrolór a útvar hlavného kontrolóra,
- prednosta úradu,
- oddelenie organizačné a vnútornej správy,
- oddelenie školstva a sociálnych vecí,
- oddelenie výstavby, investícií, životného prostredia a stavebného úradu,
- oddelenie dopravy a služieb a

- ekonomické oddelenie.

Osobitné postavenie má hlavný kontrolór mesta Púchov, ktorého volí MsZ v Púchove.

V Tabuľke 21 sa uvádza spádovosť mesta k 31.12.2021.

Tabuľka 21: Spádovosť mesta Púchov

Sídlo matričného úradu	Štefánikova 821/21 020 01 Púchov
Sídlo pracoviska daňového úradu	Štefánikova 820 020 01 Púchov
Sídlo stavebného úradu	Štefánikova 821/21 020 01 Púchov
Sídlo Mestskej polície Púchov	Ferka Urbánka 803 020 01 Púchov
Sídlo Okresného súdu v Považskej Bystrici	Školská 226, 01701 Považská Bystrica
Sídlo Okresnej prokuratúry v Považskej Bystrici	L. Štúra 1, 01701 Považská Bystrica
Sídlo Okresného riaditeľstva PZ Považská Bystrica	Kukučínova 186, 017 01 Považská Bystrica
Sídlo Obvodného oddelenia PZ Púchov	Svätoplukova 8, 020 01 Púchov
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Stred 46/6 017 01 Považská Bystrica
Sídlo Hasičskej stanice Púchov	Nimnická cesta 20, 020 01 Púchov
Sídlo pracoviska okresného úradu	Štefánikova 820, 020 01 Púchov
Sídlo Colného úradu – pracovisko Púchov	Svätoplukova 1462 020 01 Púchov

Zdravotná a sociálna starostlivosť

Zdravie je kľúčovým faktorom rozvoja spoločnosti, právo na zdravie je základné ľudské právo, ktoré garantuje Ústava SR. Štát je prostredníctvom Ministerstva zdravotníctva SR garantom štátnej zdravotnej politiky, ktorá smeruje k vytváraniu podmienok na podporu a ochranu zdravia všetkých občanov. Zdravotná starostlivosť musí byť dostupná a poskytovaná na princípe rovnosti všetkých občanov štátu.

Na území mesta Púchov sa poskytuje ambulantná a ústavná starostlivosť. Ústavná starostlivosť je realizovaná nemocničným zariadením ZDRAVIE, ktoré prevádzkuje doliečovacie oddelenie. Odborným pracoviskom je aj dialyzačné pracovisko firmy BIODIAL, s.r.o. Všetky zdravotnícke zariadenia na území mesta sú neštátne.

Nemocnica s poliklinikou (NsP) ZDRAVIE Púchov, Pod Lachovcom 1727/55, 020 01 Púchov

NsP Zdravie bola otvorená pre pacientov v roku 1997. Nachádza sa v okrajovej oblasti Púchova v časti pod Lachovcom pri sídlisku Sedlište. NsP Zdravie bola dispozične riešená a navrhnutá pre pomoc pacientom z Púchova a jeho blízkeho okolia.

V zariadení sa nachádzajú nasledujúce ambulancie:

- Detské ambulancie
 - MUDr. Ivana OFÚKANÁ: +421 42 463 43 43
 - MUDr. Mária MARTIŠOVÁ: +421 42 463 47 11
 - MUDr. Mária DEKANOVÁ: +421 42 463 15 06
 - MUDr. Eva CÍGEROVÁ: +421 42 463 46 47
 - MUDr. Oľga BAŠOVÁ: +421 42 462 32 57
- Chirurgické ambulancie
 - MUDr. Vladimír FÁBRY: +421 42 426 06 61
 - MUDr. Ivan JURŠTÁK: +421 42 460 52 04
 - MUDr. Mário JUROVČÍK: +421 42 463 45 20
- Obvodné ambulancie
 - MUDr. Igor HURTA: +421 42 460 53 50, sestra: +421 42 460 53 51
 - MUDr. Vladimír KOLNÍK: +421 42 460 52 01, sestra: +421 42 460 53 49
 - MUDr. Alica JÁSZBERÉNYIOVÁ: +421 42 460 53 45, sestra: +421 42 460 53 44
 - MUDr. Oľga POLACKÁ: +421 42 460 53 42
 - MUDr. Jozef CRKOŇ: +421 42 460 54 44, sestra: +421 42 460 54 28
 - MUDr. Juraj PERUŽEK: +421 42 460 54 35
 - MUDr. Lucie ĎURKECHOVÁ: +421 42 460 52 08
 - MUDr. Milan TRNÍK: +421 42 460 52 00, +421 948 991 245
- Stomatologické ambulancie
 - MUDr. Juraj VÉGH; MUDr. Jozefa VÉGHOVÁ: +421 944 270 805
 - MUDr. Stanislav HANTÁK: +421 42 464 22 01
 - MUDr. Slavomír JAHODA: +421 42 460 56 34
 - MDDr. Dominik CÍGER: 0948 958 101
 - Zubná pohotovosť – +421 42 460 53 13
- Gynekologické ambulancie
 - GYNOPS, s.r.o.

- MUDr. Ľuboš ĎURKECH: +421 42 464 24 11
 - MUDr. Božena JANCOVÁ: +421 42 460 53 46
 - MUDr. Ľubomír KORBAŠ: +421 42 460 56 35, sestrička: +421 42 460 56 37
- Urologická ambulancia
 - MUDr. Ladislav SLOBODNÍK: +421 42 460 56 19
- Anestéziologická ambulancia
 - MUDr. Miroslav PAVLÁK: +421 905 754 005
- ORL ambulancie
 - MUDr. Katarína FABOKOVÁ: +421 42 460 54 57
 - MUDr. Daniela JANCOVÁ: +421 42 460 54 58
- Interné ambulancie
 - MUDr. Pavol ŠPONIAR: +421 42 460 53 23
 - MUDr. Jozef KRÁSNY: +421 42 460 53 21
- Kardiologická ambulancia
 - MUDr. Jozef DAŠKO: +421 42 460 53 12
- RTG
 - MUDr. Vlastimil BULANDA: +421 42 460 54 17
 - SONO: +421 42 460 53 32
- Nefrológia
 - Dialýza BIODIAL, s.r.o.
- Nefrologická ambulancia dospelých
 - Prim. MUDr. Iveta SMATANOVÁ: +421 42 460 54 26
- Neurologická ambulancia
 - MUDr. Dagmar KANDEROVÁ: +421 42 463 29 41
 - MUDr. Mária OLEJKOVÁ: +421 42 460 53 47
- Diabetologická ambulancia
 - DIA-MED, MUDr. Ľudmila KUBINCOVÁ: +421 42 460 53 26
 - MJ MED, MUDr. Janette PANÁČKOVÁ: +421 42 381 08 50, 0902 752 445
- Očná ambulancia, oftalmológia
 - MUDr. Ján BALALA: +421 42 460 53 34
- Kožná ambulancia
 - MUDr. Marta SLIACKA: +421 42 460 54 42, sestrička: +421 42 460 53 61
 - MUDr. Dagmar HURTOVÁ: +421 42 460 56 36
- Logopedická ambulancia
 - PaeDr. Marie SARTORYOVÁ: +421 42 460 55 02, 0903 683 744

- Reumatologická ambulancia a interná ambulancia
 - MUDr. Daniela JANÍKOVÁ: +421 42 460 55 08
- Psychiatrická ambulancia
 - MUDr. Anton PUCHOŇ: +421 42 460 53 29
- Fyziatricko-rehabilitačná ambulancia
 - MUDr. Štefan OBLOŽINSKÝ: +421 42 460 54 02
 - Mgr. Jana PRACHÁR (fyzioterapeut): +421 42 460 54 02
- Ortopedická ambulancia
 - MUDr. Pavol HRONSKÝ: 0907 383 979 (ambulancia pondelok, streda, štvrtok)
- Púchovské centrum jednodňovej a plastickej chirurgie
 - MGM Medical, s.r.o., +421 42 381 00 44
- Laboratória Synlab, s.r.o.
 - MUDr. Oto ÜRGE: +421 42 460 53 39
- ADOS Dôvera (ošetrovateľská starostlivosť)
 - PhDr. Ľudmila HANULIAKOVÁ PhD.: +421 42 444 01 11, 0907 754 428
- Očné centrum VISTAMET
 - MUDr. Eva TRIZULJAKOVÁ: 0948 345 145

Ostatné ambulancie

- T.O.P. MEDICAL, s.r.o.
 - všeobecná ambulancia pre dospelých
 - T. Vansovej 1344/44, 020 01 Púchov
- ADOS SRDCE PU, s.r.o.
 - agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti
 - Ružová 1771/1, 020 01 Púchov
- AP dent, s.r.o.
 - ambulancia zubného lekárstva
 - Štefánikova 828/13, 020 01 Púchov
- CENGIDENT s.r.o.
 - ambulancia zubného lekárstva
 - Moravská 628; 020 01 Púchov
- COREXAN, s.r.o.
 - ambulancia zubného lekárstva
 - Okružná 1923/7, 020 01 Púchov
- Mgr. Janka Fíliačová

- ambulancia klinickej logopédie
 - Štefánikova 828, 020 01 Púchov
- MUDr. Milan Hanes
 - všeobecná ambulancia pre dospelých
 - 1. mája 882/46, 020 01 Púchov
- MUDr. Ivana Chovancová
 - oftalmológia (očná ambulancia)
 - Moyzesova 1744/54-4, 020 01 Púchov
- IMSA, s.r.o.
 - všeobecná ambulancia pre dospelých
 - T. Vansovej 1344, 020 01 Púchov
- J+J MEDICAL, s.r.o.
 - všeobecná ambulancia pre dospelých
 - T. Vansovej 1344/44, 020 01 Púchov
- LifeDent s.r.o.
 - ambulancia zubného lekárstva
 - Štefánikova 828, 020 01 Púchov
- Elzadent, s.r.o.
 - ambulancia zubného lekárstva a ambulancia čelústnej ortopédie
 - Moyzesova 1744, 020 01 Púchov
- MUDr. Radovan Rábik PraxDent, s.r.o.
 - ambulancia zubného lekárstva
 - 1. mája 871/2, 020 01 Púchov
- MUDr. Pavel Panvica
 - ambulancia zubného lekárstva
 - Moravská 1668/13A, 020 01 Púchov
- Sun Dental, s.r.o.
 - ambulancia estetickej stomatológie a implantológie
 - Nábřežie slobody 527, 020 01 Púchov
- VEJ dent, s.r.o.
 - ambulancia zubného lekárstva
 - Pod Lachovcom 1200/34, 020 01 Púchov
 - T. Vansovej 1054/45, 02001 Púchov
- MUDr. Oľga Wirghová
 - ambulancia zubného lekárstva

- Štefánikova 827, 02001 Púchov

Nasledujúce tabuľky poskytujú informácie o sieti a činnosti zdravotníckych zariadení v okrese Púchov v porovnaní s celoslovenským priemerom a s Trenčianskym samosprávnym krajom. Informácie pochádzajú zo Zdravotníckej ročenky SR za rok 2020.

Tabuľka 22: Všeobecná ambulantná zdravotná starostlivosť – pre dospelých

Územie ambulancie	činnosti	Všeobecná ambulantná starostlivosť pre dospelých				
		počet ambulancií	lekárske miesta		návštevy v útvare a v návštevnéj službe	
			počet	na 100 000 obyvateľov (18+)	počet	na 1 lekárske miesto ¹⁾
Slovenská republika		2 056	1 948.10	43.96	17 931 296	9 007.6
Trenčiansky kraj		224	207.05	42.60	2 159 275	9 845.4
Púchov		16	15.00	41.18	187 238	12 482.5

Tabuľka 23: Všeobecná ambulantná zdravotná starostlivosť – pre deti a dorast

Územie ambulancie	činnosti	Všeobecná ambulantná starostlivosť o deti a dorast				
		počet ambulancií	lekárske miesta		návštevy v útvare a v návštevnéj službe	
			počet	na 100 000 obyvateľov (0 – 17)	počet	na 1 lekárske miesto ¹⁾
Slovenská republika		972	881.27	85.71	4 726 145	5 209.4
Trenčiansky kraj		100	83.95	86.97	459 866	5 136.0
Púchov		7	7.00	90.78	41 301	5 900.1

Tabuľka 24: Špecializovaná ambulantná zdravotná starostlivosť – gynekologická

Územie ambulancie	činnosti	Špecializovaná ambulantná gynekologická starostlivosť ¹⁾				
		počet ambulancií	lekárske miesta		návštevy v útvare a v návštevnéj službe	
			počet	na 100 000 žien	počet	na 1 lekárské miesto ²⁾
Slovenská republika		834	623.49	22.32	2 954 467	4 375.3
Trenčiansky kraj		83	61.60	20.78	343 223	5 179.1
Púchov		4	4.00	17.88	15 520	3 880.0

Tabuľka 25: Špecializovaná ambulantná zdravotná starostlivosť – zubno-lekárska

Územie ambulancie	činnosti	Špecializovaná ambulantná zubno-lekárska starostlivosť ¹⁾				
		počet ambulancií	zubno-lekárske miesta		návštevy v návštevnéj službe	útvare a v na lekárske miesto ²⁾
			počet	na 100 000 obyvateľov	počet	1
Slovenská republika		2 279	2 462.46	45.10	4 948 115	1 959.6
Trenčiansky kraj		241	252.00	43.26	559 702	2 156.2
Púchov		19	18.50	41.92	45 746	2 472.8

Tabuľka 26: Špecializovaná ambulantná zdravotná starostlivosť – zubno-lekárska pohotovostná služba

Územie činnosti ambulancie	Zubno-lekárska pohotovostná služba			
	počet ambulancií	zubno-lekárske miesta		počet návštev v útvare a v návštevnéj službe
		počet	na 100 000 obyvateľov	
Slovenská republika	25	17.98	0.33	66 216
Trenčiansky kraj	4	3.89	0.67	5 477
Púchov	1	1.20	2.72	1 527

Tabuľka 27: Pracovníci v zdravotníctve podľa územia

Územie organizácie	sídla	Pracovníci								
		úhrn	zdravotní cki spolu	z toho					nezdravotn ícki spolu ¹⁾	štát ni
				lekári	zub ní leká ri	farmace uti	sestr y	pôrodn é asistent ky		
Slovenská republika		114	85 626	20	2	4 570	31	1 773	27 070	1
		284		026	887		604			588
Trenčiansky kraj		9 268	6 932	1 583	274	281	2 736	174	2 237	99
Púchov		481	281	51	24	35	83	2	200	–

Sociálna starostlivosť

Sociálna starostlivosť je riešená poskytovaním sociálnej pomoci v domácom prostredí občana alebo poskytovaním starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb. Zariadenia sociálnej starostlivosti v meste Púchov zastupujú dva domovy dôchodcov, dve súkromné zariadenia pre seniorov, domov sociálnych služieb, centrum pre deti a rodinu, terénna opatrovateľská služba a denné centrum.

Tabuľka 28: Zariadenie sociálnej služby

Zariadenie sociálnej služby	Adresa	Forma pobytu	Cieľová skupina	Kapacita	Kontakt
Centrum sociálnych služieb Chmelinec	Hoštínska 1620	celoročná	parkinson, demencia	140	+421 42 464 10 62
Centrum sociálnych služieb Kolonka	J. Smreka 486	celoročná	demencia, organický psychosyndróm ťažkého stupňa	50	+421 42 467 73 30
Domov sociálnych služieb Púchov - Nosice	Nosice 57	celoročná	mentálne a telesne postihnuté deti a mládež	40	+421 42 464 12 64
Centrum pre deti a rodiny Púchov	Štefánikova 832	celoročná	deti od narodenia	26	+421 42 463 12 44
Senior Klub, n.o. Púchov	Hoštínska 934	celoročná	zariadenie pre seniorov a zariadenie opatrovateľskej služby	88	+421 42 29 99 033
HUBERTUS n.o. zariadenie pre seniorov	Trenčianska 451	celoročná	zariadenie pre seniorov	40	+421 948 178 461

Centrum sociálnych služieb Chmelinec

- Centrum sociálnych služieb Chmelinec sa nachádza na Hoštínskej ulici. Kapacita zariadenia je 140 obyvateľov.
- Rozsah poskytovaných služieb:
 - domov sociálnych služieb - poskytuje sa sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V, alebo fyzickej osobe, ktorá je nevidiaca, alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III.
 - špecializované zariadenie - je určené pre plnoleté fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a majú zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba a demencia rôzneho typu etiológie.

Centrum sociálnych služieb Kolonka

- Centrum sociálnych služieb Kolonka je zariadením, v ktorom sa poskytuje sociálna služba v Domove sociálnych služieb a v Špecializovanom zariadení v zmysle Zákona č. 448/2008 Z.z. Obytná časť zariadenia má celkovú kapacitu 50 klientov. Starostlivosť vykonáva tím odborných zamestnancov - zdravotnícki pracovníci, sociálny pracovník, opatrovatelia, sanitári a ďalší servisní zamestnanci zariadenia. Zariadenie spolupracuje aj s externými odborníkmi ako sú praktický lekár, psychiater, diabetológ, neurológ, geriatra a pod.
- Vďaka profesionálnemu, citlivému a ľudskému prístupu zamestnancov zariadenia sa vytvárajú optimálne a dôstojné podmienky pre život klientov v zariadení a ich spokojnosť s poskytovaním služieb.

Domov sociálnych služieb Púchov – Nosice

- Domov sociálnych služieb Púchov - Nosice je zariadenie s celoročným a týždenným pobytom, pre mentálne a telesne postihnuté deti od 3 rokov a pre dospelých občanov s duševnými poruchami, s kombináciou telesného postihnutia s duševnými poruchami a poruchami správania.

Senior Klub, n.o. Púchov

HUBERTUS n.o. zariadenie pre seniorov

Centrum pre deti a rodiny Púchov

- Centrum pre deti a rodiny Púchov má podmienky utvorené a usporiadané na účely vykonávania rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, predbežného opatrenia a o uložení výchovných opatrení. Patrí medzi najstaršie formy náhradnej rodinnej starostlivosti. Dočasne nahrádza dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie. Sídli v centre mesta na Štefánikovej ulici č. 832.
- Starostlivosť je poskytovaná v 1 špecializovanej skupine pre deti s mentálnym, telesným, zmyslovým postihnutím, kombináciou týchto postihnutí a pre deti s ťažkým zdravotným postihnutím a v 1 samostatnej diagnostickej skupine.

Sociálna služba - Posudková činnosť - posúdenie odkázanosti na sociálnu službu

- Posudková činnosť – lekárska a sociálna – je potrebná na účely poskytovania sociálnej služby. Posudkovou činnosťou sa zisťuje odkázanosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo fyzickej osoby s nepriaznivým zdravotným stavom na pomoc inej fyzickej osoby v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby alebo v zariadení na poskytovanie sociálnych služieb.
- Občan s trvalým pobytom v Púchove si podáva žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu na Mestský úrad v Púchove, číslo dverí 4. V žiadosti uvedie druh a formu sociálnej služby, na ktorú má byť posúdený.
- Súčasťou vyplnenej žiadosti je potvrdenie poskytovateľa zdravotnej starostlivosti o zdravotnom stave žiadateľa, ktoré vyplní ošetrojúci lekár, alebo je žiadosť doplnená prepúšťacou správou z nemocnice, kde bol žiadateľ hospitalizovaný v čase podania žiadosti.
- Žiadateľ obdrží posudok a rozhodnutie vydané Mestom Púchov o splnení podmienok odkázanosti na požadovanú sociálnu službu - opatrovateľskú službu, umiestnenie v zariadení pre seniorov. Rozhodnutie musí byť právoplatné, aby sa mohla opatrovateľská služba žiadateľovi poskytovať, alebo aby mohol žiadať o umiestnenie v zariadení. Na poskytovanie opatrovateľskej služby je potrebný stupeň II. – VI., o umiestnenie žiadateľ požiada pri stupni IV. – VI.
- Po správoplatnení rozhodnutia si občan vyplní na Mestskom úrade žiadosť o zabezpečenie poskytovania opatrovateľskej služby, ktorú doplní právoplatným rozhodnutím o odkázanosti na opatrovateľskú službu, rozhodnutím o výške dôchodku a vyhlásením o majetkových pomeroch. Pri zavedení opatrovateľskej služby sa uzatvára medzi opatrovaným občanom a Mestom Púchov zmluva o poskytovaní opatrovateľskej služby, kde je uvedený rozsah

poskytovanej služby v hodinách a výška úhrady za úkony opatrovateľskej služby, ktorú klient uhradza podľa svojho príjmu.

- Pri umiestnení si klient žiadosť o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby podáva do príslušného zariadenia, ktoré mu vyhovuje.

Opatrovateľská služba - Domáca opatrovateľská služba

- Opatrovateľská služba je sociálna služba poskytovaná občanovi, ktorý pre svoj zdravotný stav potrebuje pomoc inej osoby pri zabezpečovaní nevyhnutných životných úkonov, nevyhnutných prác v domácnosti alebo pri kontakte so spoločenským prostredím. Opatrovateľská služba môže byť poskytnutá občanovi, ktorého zdravotné postihnutie, resp. zdravotný stav je natoľko vážny, že potrebuje pri vyššie spomínaných úkonoch pomoc inej osoby.
- Opatrovateľskú činnosť mesto poskytuje 69 opatrovaným a zabezpečuje ju 38 opatrovateľiek.
- Pri zavedení opatrovateľskej služby sa uzatvára medzi opatrovaným občanom a Mestom Púchov zmluva o poskytovaní opatrovateľskej služby, kde je uvedený rozsah poskytovanej služby v hodinách a výška úhrady za úkony opatrovateľskej služby, ktorú klient uhradza podľa svojho príjmu.

Ďalšie sociálne služby: prepravná služba mesta Púchov, obedy a dovoz, náramky záchrany

Vzdelávacie inštitúcie

Predprimárne vzdelávanie

Predprimárne vzdelávanie zohráva mimoriadne dôležitú úlohu pri formovaní osobnosti dieťaťa. Súčasne zapája dieťa i rodinu do sociálnych štruktúr spoločnosti už v ranom detstve. Realizuje sa v materských školách, predstavuje rovnocennú súčasť výchovno-vzdelávacej sústavy a zabezpečuje výchovu a vzdelávanie detí predškolského veku.

Pre dieťa, ktoré dosiahne päť rokov veku do 31. augusta kalendárneho roku, je predprimárne vzdelávanie povinné. Dieťa, ktoré už navštevuje materskú školu a do 31. augusta (vrátane) dosiahne vek päť rokov sa automaticky stáva od septembra v materskej škole dieťaťom, plniacim povinné predprimárne vzdelávanie. Ak dieťa nenavštevuje materskú školu a dosiahne do 31. augusta (vrátane) vek päť rokov, zákonný zástupca je povinný prihlásiť dieťa na povinné predprimárne vzdelávanie do materskej školy podľa spádu materských škôl a v termíne vyhláseného zápisu detí do materskej školy.

V meste Púchov je prevádzkovaných 5 samostatných materských škôl, 1 materská škola s elokovaným pracoviskom, 1 materská škola je súčasťou ZŠ s MŠ a 1 cirkevná materská škola je súčasťou ZŠ s MŠ sv. Margity v zriaďovateľskej pôsobnosti Rímskokatolícka cirkev, Žilinská diecéza, Jána Kalinčiaka 1, Žilina. Bližšie informácie o materských školách je k dispozícii v tabuľke 29.

Tabuľka 29: Materské školy v Púchove

Názov materskej školy	Zriaďovateľ	Počet žiakov	Celkový počet zamestnancov	Poznámka
MŠ Chmelinec 1411/6, Púchov	Mesto Púchov	103	10+7	údaje k školskému roku 2022/2023

MŠ 1. mája 1348/28, Púchov	Mesto Púchov	68	6+6	údaje k školskému roku 2022/2023
MŠ Mládežnícka 1438/13, Púchov	Mesto Púchov	136	14+10	údaje k školskému roku 2022/2023
MŠ Požiarna 1291/26, Púchov	Mesto Púchov	65	6+6	údaje k školskému roku 2022/2023
MŠ Nosice 221, Púchov	Mesto Púchov	22	2+3	údaje k školskému roku 2022/2023
MŠ Slovanská 330/23, Púchov	Mesto Púchov	39	4+1	údaje k školskému roku 2022/2023
MŠ Požiarna 1292/11, Púchov	Mesto Púchov	78	8+7	údaje k školskému roku 2022/2023
EP, Komenského 652/50 ako súčasť MŠ Požiarna 1292/11, Púchov	Mesto Púchov	30	4+1	údaje k školskému roku 2022/2023
EP, Moyzesova 188/16, Púchov ako súčasť ZŠ s MŠ sv. Margity, Námestie slobody 562/1, Púchov	Mesto Púchov	45	5+2	údaje k školskému roku 2022/2023

Spády materských škôl sú určené pre materské školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Púchov. Mesto na svojom území určuje sedem spádov materských škôl. Spád každej materskej školy v zriaďovateľskej pôsobnosti je vymedzený konkrétnymi ulicami:

1. **Materská škola, Požiarna 1291/26, Púchov:** Pod Lachovcom, J. Kráľa, Sládkovičova, Podjavorinskej, Kuzmányho, Vodárska, Hoštínska, Za cintorínom, miestna časť Vieska Bezdedov, miestna časť Ihrište, miestna časť Hoština
2. **Materská škola, Požiarna 1292/11, Púchov:** Mojmirova, Štefánikova, Požiarna, Royova, Pribinova, Gorazdova, Mojmirova, Vsetínska, miestna časť Hrabovka
3. **Materská škola, 1. mája 1348/28, Púchov:** 1.mája, Obrancov mieru, Rastislavova, Svätoplukova, Športovcov, Streženická cesta
4. **Materská škola, Chmelinec 1411/6, Púchov:** Chmelinec, Námestie slobody, Komenského, Mudroňova, F.Urbánka, Nábřežie slobody, Hollého, Moravská, Moyzesova
5. **Materská škola, Mládežnícka 1438/13, Púchov:** Okružná, Mládežnícka, Nimnická cesta, Samoty, Dvory, Zábreh, Pod Zábrehom, Potôčky, Dlhé lúky
6. **Materská škola, Nosice 221, Púchov:** Novonosická, Sadová, Ružová, Záskanie, Záhradná, Astrová, Tulipánová, Kvetinová, miestna časť Nosice
7. **Materská škola ako súčasť Základnej školy s materskou školou, Slovanská 330/23, Púchov:** Železničná, Spojová, Továrnska, Vajanského, T. Vansovej, Štúrova, Kukučínova, Jesenského, F.Hečku, Jilemnického, Slovanská, Lichardova, Školská, Hurbanova, Trenčianska, Vršok, kpt.Jaroša, J. Smreka, I. Krasku

Základné školstvo

Základné školy poskytujú základné vzdelanie a pripravujú žiakov pre ďalšie štúdium a prax. V meste Púchov sa nachádzajú 4 základné školy, 1 základná škola s materskou školou v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Púchov, 1 cirkevná ZŠ s MŠ sv. Margity v zriaďovateľskej pôsobnosti: Rímskokatolícka cirkev, Žilinská diecéza, Jána Kalinčiaka 1, Žilina. Okrem toho v meste Púchov pôsobí aj Spojená škola, Športovcov 1461/17, Púchov zameraná na vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením-mentálnym postihnutím a autizmom a inými pervazívnymi vývinovými poruchami (tabuľka 30).

Tabuľka 30: Základné školy v Púchove

Názov základnej školy	Zriaďovateľ	Počet žiakov	Celkový počet zamestnancov	Poznámka
Základná škola s materskou školou, Slovanská 330/23, Púchov	Mesto Púchov	162	20+10	údaje k školskému roku 2022/2023
Základná škola Mládežnícka 1434/16, Púchov	Mesto Púchov	654	59+20	údaje k školskému roku 2022/2023
Základná škola Jána Amosa Komenského, Komenského 652/50, Púchov	Mesto Púchov	431	49+14	údaje k školskému roku 2022/2023
Základná škola Gorazdova, Gorazdova 1174/2, Púchov	Mesto Púchov	521	50+14	údaje k školskému roku 2022/2023
Základná škola s materskou školou sv. Margity, Námestie slobody 562/1, Púchov	Mesto Púchov	154	23+6	údaje k školskému roku 2022/2023
Spojená škola, Športovcov 1461/17, Púchov	Mesto Púchov	116	39+6	údaje k školskému roku 2022/2023

Školské obvody v Púchove:

- **ZŠ Komenského:** Komenského, Mudroňova, Štefánikova, J. Kráľa, Riečna, Royova, Pod Lachovcom, Moravská, F. Urbánka, Moyzesova, Sládkovičova, Za cintorínom, Hrabovská, Hollého, Kuzmányho, Vodárenská, mestskými časťami Hoština, Vieska Bezdedov, Ihrište a obce Dohňany, Streženice, Nimnica a Dolné Kočkovce
- **ZŠ Gorazdova:** Požiarna, 1. mája, Obrancov mieru, Mojmírova, Rastislavova, Pribinova, Svätoplukova, Gorazdova, Vsetínska, Podjavorinskej, Streženická cesta, Športovcov a obce Dohňany, Streženice, Nimnica a Dolné Kočkovce
- **ZŠ Mládežnícka:** Námestie slobody, Pod Zábrehom, Mládežnícka, Dvory, Chmelinec, Okružná, Dlhé lúky, Zábreh, Hoštínska, Nábrežie slobody, Nimnická cesta, Potôčky, Samoty a obce Dohňany, Streženice, Nimnica a Dolné Kočkovce.
- **ZŠ s MŠ Slovanská:** T. Vansovej, Kukučínova, F. Hečku, Lichardova, Trenčianska, Sadová, I. Krasku, J. Smreka, Novonosická, Spojová, Vajanského, kpt. Jaroša, Záhradná, Jesenského, Hurbanova, Slovanská, Železničná, Vŕšok, Astrová, Jilemnického, Kvetinová, Ružová, Školská, Továrenská, Tulipánová, Záskanie, Štúrova, mestská časť Nosice a obce Dohňany, Streženice, Nimnica a Dolné Kočkovce.

V meste sa nachádza aj Základná umelecká škola, Poštová 809/1, Púchov kde majú priestor rozvíjať svoj talent deti od najútlejšieho veku a vďaka nadšeným, kvalifikovaným pedagógom vyrastajú z nich mladí umelci, či už hudobníci, tanečníci alebo výtvarníci.

V Púchove je zriadené **Centrum voľného času, Športovcov 904/9, Púchov**. Je to školské zariadenie Mesta Púchov prevažne pre deti a mládež do 30 rokov, ale vo svojej činnosti má vyhradený priestor pre každú generáciu. Zámerom CVČ Včielka je pracovať s každým dieťaťom, vytvárať podmienky pre integráciu postihnutých detí do spoločnosti so zdravými deťmi, napomáhať sociálne slabším rodinám, ako aj práca s rodinami v materskom centre Drobec. CVČ má celoročnú pravidelnú činnosť, ktorá prebieha v záujmových útvaroch a nepravidelnú činnosť, ktorá sa realizuje prostredníctvom rôznych školských a mimoškolských podujatí miestneho, okresného, krajského, či medzinárodného charakteru. Činnosť CVČ je rozdelená podľa obsahu činností do piatich oblastí. Do CVČ je bezbariérový prístup pre imobilných návštevníkov. CVČ má dlhoročnú históriu, bolo založené 15.10.1961 ako Dom pionierov a mládeže v Púchove. V súčasnosti sídli v areáli MŠK Púchov, v objekte bývalej lodenice. K CVČ patrí Púchovské Ekocentrum, Detské včelárske múzeum, vybudovaná Včelnica, súčasťou je Materské centrum Drobec pre mamy s deťmi do 3 rokov, Hniezdočko – pre telesne a mentálne postihnuté deti a mládež, Mládežnícky parlament.

Stredné školstvo

Mesto Púchov má dobrú štruktúru stredných škôl, ktorú tvoria 3 stredné školy: gymnázium, stredná odborná škola, stredná odborná škola obchodu a služieb (tabuľka 31).

Tabuľka 31: Stredné školy v Púchove

Názov školy	Adresa	Popis
Gymnázium Púchov	Ul. 1. mája 905 020 15 Púchov	Gymnázium Púchov vzniklo v roku 1948. Zriaďovateľom školy je Trenčiansky samosprávny kraj. Gymnázium je dôležitým prvkom siete púchovských stredných škôl. Škola má 16 tried, približne 400 žiakov, v 4-ročnom a 8-ročnom štúdiu, odbor gymnázium.
Spojená škola Púchov	I. Krasku 491 020 32 Púchov	Škola má 14 tried, 287 žiakov, má 8 učebných odborov vo vzdelávacích programoch: - Strojárstvo - Elektrotechnika - Aplikovaná chémia - Styling a marketing - Doprava, pošty a telekomunikácie - Ekonomika a organizácia, obchod a služby - Informatika a počítačové siete - Sklársky priemysel
Stredná odborná škola obchodu a služieb	Ul. 1. mája 1264 020 01 Púchov	Školu navštevuje 233 žiakov v študijných odboroch a 157 žiakov v učebných odboroch. Stredná odborná škola obchodu a služieb je škola zameraná na komplexnú prípravu žiakov v študijných odboroch končiacich maturitnou skúškou (hotelová akadémia, obchodný

	pracovník, kozmetik, pracovník marketingu, obchod a podnikanie), v učebných odboroch končiacich záverečnou skúškou (čашník, servírka, kuchár, predavač, hostinský, kaderník, cukrár) a v odbore určenom pre absolventov učebných odborov na získanie maturity (spoločné stravovanie, vlasová kozmetika).
--	--

Vysoké školstvo

V meste od roku 1996 pôsobí Fakulta priemyselných technológií v Púchove Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka v Trenčíne. Fakulta je zameraná na výchovu odborníkov a tiež na výskum a vývoj v oblastiach technicky významných materiálov – kovov, polymérov, silikátov, textilu a kompozitov, v kombinácii s výpočtovým modelovaním, environmentálnym inžinierstvom a priemyselným dizajnom. Fakulta je výnimočná priamou väzbou na priemyselnú prax, pre ktorú úspešne pripravuje absolventov v perspektívnych študijných programoch vo všetkých troch stupňoch vysokoškolského štúdia. V akademickom roku 2021/2022 na fakulte študovalo 136 študentov bakalárskeho štúdia, 65 inžinierskeho štúdia a 9 doktorandského štúdia. Vedeckovýskumný potenciál fakulty je sústredený v laboratóriách Centra pre diagnostiku a testovanie kvality materiálov so špičkovým prístrojovým vybavením, čo umožňuje fakulte rozvíjať kvalitnú spoluprácu v oblasti výskumu a inovácií s priemyselnými, výskumnými a akademickými pracoviskami doma aj v zahraničí.

Šport

Kľúčový význam pre rozvoj spoločnosti má taktiež šport. Športovanie prispieva k rozvoju osobnosti, rozvíja fyzické a duševné zdravie, vôľové vlastnosti a charakter človeka.

MŠK Púchov s.r.o. je spoločnosť, ktorá pôsobí od roku 2004 a vznikla ako 100 % dcérska spoločnosť Mesta Púchov. Keďže šport, ako taký, má v Púchove nenahraditeľné miesto, veď niektoré púchovské kluby majú 50 - 60 ročnú tradíciu (futbal, hádzaná, volejbal, hokej, atletika, lyžovanie, turistika), bolo viac než nutné, vytvoriť organizáciu, pod záštitou ktorej tieto oddiely získavajú vhodné podmienky a môžu fungovať a naplno rozvíjať svoju činnosť.

MŠK Púchov s.r.o. prevádzkovaním a správou športového areálu v Púchove vytvára podmienky pre využívanie športových objektov pre aktívny pohyb, regeneráciu a rekondíciu s dôrazom na mládež a uspokojovanie potrieb obyvateľov regiónu, ale aj podmienky pre vrcholový a výkonnostný šport.

Medzi objekty, ktoré spoločnosť spravuje, prevádzkuje a zároveň udržiava patrí:

- krytá plaváreň so saunou,
- letné kúpalisko,
- futbalový štadión,
- športová hala,
- zimný štadión,
- tenisové kurty, a
- objekt lodenice, v ktorej sídli Centrum voľného času Včielka.

V meste pôsobí Mestský športový klub (MŠK) Púchov, ktorý hrá v druhej lige vo futbale a v hokeji a vo volejbale hrá v prvej slovenskej lige. MŠK Púchov prevádzkuje aj skatepark na Ulici 1. mája 834/29. Pôsobí tu Tenisový klub Púchov, ktorý spája nadšencov všetkých vekových skupín. Turistika je taktiež populárnou aktivitou v Púchove a v jeho okolí.

Základný kameň budovy krytej plavárne bol položený v roku 1973 a jej prevádzka začala v roku 1974. Od tej doby slúži krytá plaváreň verejnosti, pre plavecké výcviky, pre športové triedy a výkonnostný šport. Rozmery krytého bazéna sú 25 x 15 m, kapacita 250 osôb. Na krytej plavárni sa poskytujú služby ako masáže, predaj plaveckých potrieb, cukráreň, kaderníctvo, rehabilitácia a liečebná výchova. V priestoroch krytej plavárne sa nachádza sauna (komplexne rekonštruovaná v roku 2022) na ploche 190m². Návštevníkom sú k dispozícii dve sauny -fínska a bylinková, teplý bazén, studený bazén, relaxačná miestnosť s ležadlami, televízorom, masér. Letné kúpalisko slúži širokej verejnosti, plaveckému klubu, pre letné tábory a športové sústredenia. Kapacita je 2 tisíc osôb. Rozmeru plaveckého bazéna sú 50 x 22 m, bazén pre deti a neplavcov má 12,5 x 9,0 m. Pre verejnosť je k dispozícii trávnatá plocha na slnenie, detské ihrisko, fit-prvky, sociálne zariadenia, bufety s občerstvením a pre najmenších detský domček s hojdačkou, skákací hrad a trampolína.

Areál futbalového štadióna tvorí hlavná hracia trávnatá plocha, dve ihriská s umelým trávnikom a mantinelmi, futbalová tribúna a mládežnícke šatne. Kapacita hľadiska je 6 tisíc miest na sedenie. Rozmery hlavnej hracej plochy sú 105 x 75 m, umelé ihrisko A má rozmery 28 x 13 m, umelé ihrisko B má rozmery 32 x 19 m. V priestoroch futbalovej tribúny sa nachádza regeneračná miestnosť s masážnymi vaňami, saunou a relaxačným kútom, kancelárie futbalového klubu, V.I.P. priestory, šatne a sociálne zariadenia. Športový objekt slúži organizovaným a neorganizovaným aktivitám jednotlivcov a kolektívov všetkých vekových skupín, verejnosti, mládeži i športovcom.

Skatepark pri hrádzi je vhodný na jazdu na skatebode, kolieskových korčuliach a BMX bicykli. V dnešnej dobe nie je skejting iba športom, ale aj životným štýlom. Nejde o to jazdiť čo najrýchlejšie či naučiť sa čo najviac trikov a byť najlepší, ale o to jazdiť pre seba a pre svoj dobrý pocit. Najväčšiu radosťou pre týchto jazdcov je skatepark, poskladaný z rámp, zábradlí a funboxov.

Zimný štadión slúži najmä pre hokejové tréningy, organizovanie hokejových zápasov a verejné korčuľovanie. Rozmery ľadovej plochy sú 30 m x 60 m, kapacita hľadiska je 1373 miest na sedenie, 570 miest na státie. Krasokorčuľovanie je svojim spôsobom umením, Krasoklub Púchov vznikol v roku 2009. Jeho hlavným poslaním je rozvoj krasokorčuľovania v meste Púchov a vytváranie voľnočasových aktivít pre deti.

Športová hala slúži pre volejbal, hádzanú a futsal. Spĺňa požiadavky kladené na usporadúvanie medzinárodných a extraligových zápasov. V športovom areáli sa nachádzajú štyri tenisové kurty pre dospelých a jeden detský. Všetky tenisové kurty majú antukový povrch.

Centrum voľného času Včielka – mimoškolské zariadenie prevažne pre deti a mládež od 1 – 26 rokov, ale vo svojej činnosti má vyhradený priestor pre každú generáciu. Prebieha tu záujmová činnosť pre deti a mládež. Do CVČ Včielka je bezbariérový prístup aj pre imobilných návštevníkov.

Kultúra a kreatívny priemysel

Kultúra predstavuje súbor zvykov, vzťahov, tradícií, umenia, inštitúcií a iných čŕt, ktoré charakterizujú, zachovávajú, zveľaďujú a obohacujú miestnu komunitu. Je nielen ozdobou spoločnosti, ale je dôležitou sférou spoločenského života v dnešnej dobe. Pôsobí na myslenie komunity a duchovne obohacuje celkový život nielen jednotlivca, ale aj skupiny. Mesto Púchov je mimoriadne bohaté na ľudové tradície a zvyky a taktiež na širokú ponuku kultúrnych podujatí, niektoré z nich sú uvedené nižšie. Je potrebné však povedať, že pandémia v rokoch 2020 – 2022 značne obmedzila ponuku a konanie kultúrnych podujatí.

Prvá písomná zmienka o ochotníckom divadle v Púchove sa datuje do marca roku 1862, kedy púchovské deti uviedli premiéru morality „Osada Hladomor“ pod vedením miestneho kaplána. V roku 1943 frekventanti Rolného školy práce založili divadelný krúžok a spojili svoje sily so skúsenejšími súbormi, ktoré pracovali pri miestnych kresťanských spolkoch. V roku 1945 sa súbor dostal pod krídla novovzniknutej Makyty a hrdlo niesol jej meno rovných päťdesiat rokov. Za to obdobie vybudoval v

Púchove jednu z najsilnejších a najkvalitnejších bášt ochotníckeho divadla na Slovensku. Herci z Makyty spolupracovali s profesionálnymi režisérmi, dokonca si zahrli vo filme známeho režiséra Juraja Jakubiska. V dobách pre kultúru žiživých, od polovice päťdesiatych do konca osemdesiatich rokov, dokázal divadelný súbor Makyta vyprodukovať osem rôznych premiér počas jedného roka a odohrať predstavenia pre viac ako sedem tisíc divákov. Dnes, hoci chýbajú primerané finančné prostriedky, je zánietenie ochotníkov stále veľké, dôkazom je počet divadelných súborov a ich výnimočné výsledky v posledných rokoch.

Púchovská kultúra s.r.o. je mestská obchodná spoločnosť založená v roku 2017 za účelom rozvíjania predovšetkým kultúrnych, vzdelávacích, voľnočasových aktivít a kurzov pre obyvateľov Púchova a okolia. Spoločnosť sídli v Divadle Púchov, kde vykonáva aj väčšinu svojej činnosti. Aktuálny program a informácie sú dostupné na webe: <https://www.kultura.puchov.sk/>; alebo na sociálnych sieťach: Facebook a Instagram. V súčasnosti pôsobia pod Púchovskou kultúrou tri folklórne súbory (DFS Púchovček, DFS Biela voda a FS Váh), dva detské divadelné súbory (DDS Trpaslíci, DDŠ Ochotníček) a tri dospelé divadelné súbory (DS Makyta, Divadlo M, DS D121).

Púchovská kultúra s.r.o. zabezpečuje pre mesto Púchov tvorbu, vydávanie a distribúciu týždenníka s názvom: „Púchovské noviny“, ktoré vychádzajú každý utorok a informujú o spoločenskom, kultúrnom a športovom dianí v meste a jeho okolí. Rozsah novín je 24 strán vo formáte A4. Noviny sú dostupné aj elektronicky na <https://www.puchovskenoviny.sk/> vrátane archívu. V rámci priestorov Divadla Púchov, kde sídli Púchovská kultúra s.r.o. je aj inzertná kancelária, kde sa pripravujú propagačné materiály kultúrnych akcií a preberá sa občianska a podnikateľská inzercia.

Púchovská kultúra s.r.o. zabezpečuje pre mesto Púchov aj výrobu a vysielanie Púchovského magazínu prostredníctvom externého dodávateľa Televízie Považie. Premiéra Púchovského magazínu je vysielaná pravidelne každý týždeň v piatok prostredníctvom viacerých distribučných televíznych kanálov a internetu. Na internetovej stránke: <http://www.tvpovazie.sk/> je dostupný archív všetkých Púchovských magazínov.

Pod Púchovskú kultúru s.r.o. patrí aj „PIC“ - Púchovské informačné centrum, v ktorom môžu obyvatelia Púchova, ale aj jeho návštevníci dostať praktické informácie o meste a jeho okolí. V ponuke PIC sú aj reklamné a prezentačné materiály o meste a jeho okolí.

Mestská knižnica Vladimíra Roya (ďalej len knižnica) pôsobí od 1.6.2005 v priestoroch Malého župného domu v Púchove, kde sa presťahovala po viac ako tridsiatich rokoch z priestorov Domu kultúry v Púchove. Je univerzálnou verejnou knižnicou mesta, ktorej zriaďovateľom je Mesto Púchov. Vo fonde knižnice je cca 30 000 zv. kníh, vo voľnom výbere je cca 15 000 zv. kníh. Nachádza sa tu detská literatúra, beletria i odborná literatúra. Ročne navštívi knižnicu 10–12 tisíc návštevníkov, zaregistrovaných čitateľov má ročne knižnica cca 1 200. Všetkým občanom zabezpečuje prístup k dokumentom a informáciám z vlastných i externých zdrojov.

Pravidelné kultúrne podujatia

Púchovská kultúra s.r.o. organizuje pre mesto Púchov aj niekoľko pravidelných kultúrnych podujatí, ako napríklad Víťanie jari, Veľkonočný jarmok, Stavanie mája + vatra oslobodenia, Rozkvitnuté divadlo, MDD pred Divadlom Púchov, Folklórny Púchov, Púchovské kultúrne leto, Deň otvorených dverí v Divadle Púchov, Púchovský jarmok, Martin na bielom koni, Mikulášsky jarmok, Adventné nedele, Silvester a víťanie Nového roka a Mestský bál. Medzi pravidelné kultúrne podujatia organizované Púchovskou kultúrou s.r.o. môžeme zaradiť: Kino, Noc v divadle a kine, Čaj pre seniorov, Vernisáže výstav, Púchovské Kočkoviny v Horných Kočkovciach, Letné premietanie kina v amfiteátri, svadby, stužkové a plesy. Samozrejmosťou sú pravidelné divadelné predstavenia hosťujúcich umeleckých súborov, koncerty vážnej a populárnej hudby..

Folklórny Púchov

Jedna z júnových nediel v Púchove je už viac ako 30 rokov zasvätená folklóru. Od roku 1982 sa tu organizuje pravidelné festivalové podujatie – **Folklórny Púchov**. Hneď prvý ročník folklórneho festivalu sa uskutočnil v prírodnom amfiteátri „Ilonka“ na Lachovci. Vystúpeniam tanečných a speváckych súborov zakaždým predchádzal krojovaný sprievod mestom, v ktorom účinkujúci pozývali obyvateľov mesta priamo na festival. Od roku 2009 sa v dôsledku nevyhovujúcich technických podmienok amfiteátra na Lachovci presunul Folklórny Púchov na pešiu zónu – Moyzesovu ulicu v centre Púchova.

V letných mesiacoch v roku 2022 sme slávnostne otvorili novozrekonštruovaný amfiteáter „Ilonka“ na Lachovci, kde plánujeme opäť organizovať Folklórny Púchov a pravidelné letné kino „Pod holým nebom“.

Púchovské kultúrne leto

Počas dvoch letných prázdninových mesiacov ponúka Púchovská kultúra v spolupráci s mestom Púchov kultúrne podujatia zastrešené pod názvom „**Púchovské kultúrne leto**“. Pripravuje sa séria zväčša víkendových podujatí, ktorými sa snaží tematicky spríjemniť staršej i mladšej generácii letné podvečery. Ide naozaj o pestrú zmes – koncerty najrôznejších žánrov (dychová hudba, folklórne piesne, rocková muzika i spevácke recitály), doplnené zaujímavými divadelnými predstaveniami. V júli pravidelne prichádza na Pešiu zónu do Púchova ako súčasť Púchovského kultúrneho leta Letný Bažant Kinematograf, v auguste sa zasa organizujú hry pre deti a ich rodičov pod názvom Púchovské Kočkoviny v mestskej časti Horné Kočkovce. Súčasťou Púchovského kultúrneho leta je i Púchovské táborové leto. Štyri týždne pestrej ponuky denných, ale aj pobytových táborov pre deti v Župnom dome, prevažne s divadelnou a folklórnou tematikou, ale aj s prázdninovou hravou výukou angličtiny alebo tvorivých dielní.

Oslavy oslobodenia mesta, Stavanie mája, Vatra oslobodenia

Prelom apríla a mája patrí v Púchove zaujímavému „trojpodujatiu“. To začína na Pešej zóne oslavami oslobodenia mesta v kombinácii so Stavaním mája. **Oslavy oslobodenia mesta** už tradične štartujú kladením vencov v Európskom mestskom parku, kde sa nachádza malý pamätník obetiam II. svetovej vojny. **Stavanie mája** na Pešej zóne je sprevádzané aj vystúpeniami miestnych folklórnych súborov. Po zotmení sa potom veselie presúva z pravej strany na ľavú – do miestnej časti Horné Kočkovce, kde vznikne **Vatra oslobodenia** a po nej zaleje oblohu aj žiara ohňostroja.

Púchovský jarmok

Vďaka výhodnej geografickej polohe bol Púchov už oddávna prirodzeným obchodným strediskom v regióne. V Púchove sa pravidelne konali tzv. výkladné jarmoky, kde sa obchodovalo so spotrebným tovarom. **Púchovský jarmok** sa stal najpopulárnejším a zároveň najnavštevovanejším podujatím, ktoré sa v meste koná pravidelne tretiu septembrovú sobotu. Súčasťou jarmoku je už niekoľko rokov aj varenie medzinárodných polievok, na ktorom sa podieľajú hostia z družobných miest – Omska, Bobrujsku, Hlinska či Starej Pazovy. Výťažok z predaja medzinárodných polievok putuje na charitatívne účely. Súčasťou podujatia je každoročne i pestrý a zaujímavý kultúrny program.

Mestský bál

Počas januára a februára sa na území Púchova koná množstvo plesových podujatí – s kratšou i dlhšou tradíciou. Svoje plesy majú poľovníci, včelári, základné i stredné školy, už viac ako 30 rokov sa koná reprezentačný ples pod značkou Matador. Plesovú sezónu v Púchove však otvára **Mestský bál**. Výborná zábava, skvelé jedlo a hviezdni interpreti sú tým, čo povyšujú Mestský bál nad ostatné plesy v Púchove.

Martin na bielom koni

Aj keď je pranostika o Martinovi na bielom koni jednou z najznámejších, len veľmi málo miest na Slovensku na dátum 11. novembra pripravuje špeciálne kultúrne podujatie. Púchov je výnimkou a bez

ohľadu na počasie v tento deň každoročne na Pešej zóne zasneží. A ak nie priamo z oblohy, tak určite zo snehostroja, ktorý je pre istotu vždy nachystaný. Kultúrne podujatie „**Martin na bielom koni**“ sa v Púchove organizuje od roku 2009 a Púchovská kultúra sa ním snaží pred blížiacou sa zimou vytiahnuť rodiny s deťmi, aby družne a príjemne strávili novembrový večer na pešej zóne. Púchov má aj svojho originálneho Martina, ktorý počas večera naozaj príde na bielom koni a rozdáva deťom darčeky.

Mikulášsky jarmok

V prvú decembrovú sobotu sa koná na pešej zóne druhý najobľúbenejší z púchovských jarmokov – **Mikulášsky jarmok**. Jeho tradícia sa začala v roku 2004. Už dávno pred oficiálnym otvorením je trhovisko zaplnené predávajúcimi i kupujúcimi. Celodenný program, o ktorý sa starajú zväčša deti z materských a základných škôl, základnej umeleckej školy a centra voľného času, vrcholí tradične rozsvietením veľkého vianočného stromčeka a zapálením adventnej sviece. Počas celého dňa môžu návštevníci jarmok stretnúť Mikuláša s Čertom i dvomi anjelskými pomocníkmi. A tradične vedľa hlavného pódia ponúkajú púchovskí poslanci Mikulášsky punč, výťažok z predaja ktorého slúži na charitatívne účely. Súčasťou je aj bohatý kultúrny program.

Vítanie jari a Veľkonočný jarmok

V roku 2011 pribudol do rodiny jarmokov v Púchove **Veľkonočný jarmok a víťanie jari**. Doplnil tak ponuku jarmokov, ktorú doteraz zabezpečovali Púchovský jarmok v septembrovom termíne a Mikulášsky jarmok v decembrovom termíne. Veľkonočný jarmok nadviazal na tradíciu Vítania jari, počas ktorého miestni folkloristi – v duchu starodávnej tradície – hádzali Morenu do vody. Veľkonočný jarmok sa nesie v komornom duchu, rešpektujúc náboženské tradície v čase 40-dňového pôstu. Koná sa na pešej zóne a hostí remeselníkov a predajcov z rôznych kútov Slovenska. Jarmočná ponuka je prispôbena blížiacim sa veľkonočným sviatkom – zdobia sa tu kraslice, pletú korbáče a vynukujú medovníčky. V rámci kultúrneho programu sa predstavujú deti najmä z miestnych materských a základných škôl a miestnych voľnočasových zariadení.

Púchovské fašiangy

Púchovské fašiangy, to je dvojgeneračné a dvojdňové podujatie. V piatok alebo sobotu veselenie sa pre dospelých a v nedeľu (poslednú pred popolcovou stredou) Veľký detský karneval v maskách s pestrým programom, súťažami, sladkosťami a darčkovou tombolou pre deti a rodičov. Súčasťou oboch fašiangových dní je i vyhodnotenie NAJ masiek. Fašiangový sprievod miestnych folkloristov a masiek, s tradičným koňom a vyzdobeným rebriňákom, sa presúva na pešiu zónu alebo k divadlu, podľa miesta, kde sa podujatie koná. Samozrejmosťou je návrat ku všetkým fašiangovým tradíciám – k dobrej hudbe a zábave, k zabíjačkovým a iným špecialitám, k sladkým šiškám a fánkam, k tekutým dobrotám, ako i k tradičnému pochovávaniu basy.

Pamätihodnosti a kultúrne dedičstvo

- **Župný dom, Nábrežie slobody:** Barokovo-klasicistickú budovu dal na konci 18. storočia postaviť Imrich Marczibányi. Pôvodne bola využívaná ako soľný sklad a úrad. Dnes je Župný dom sídlom Múzea púchovskej kultúry a nachádzajú sa v nej aj obradné a reprezentačné priestory mesta.
- **Pamätná fara, Moravská ulica:** Budova je z roku 1904 a má priamy vzťah k dvom významným osobnostiam. V rokoch 1911 – 1925 bola pôsobiskom slovenského básnika, buditeľa, evanjelického farára Vladimíra Roya. Inštalovaná je na nej pamätná tabuľa s reliéfom. Druhá pamätná tabuľa pripomína pobyt Jána Amosa Komenského v Púchove.

- **Kostol evanjelickej cirkvi, Moravská ulica:** Novogotický kostol, postavený na mieste starého kostola v roku 1880. Vnútri je renesančný oltár z roku 1643. Oltár bol pôvodne v Marczibányiho kaplnke, ktorá už dnes neexistuje. Je dielom neznámeho rezbárskeho majstra, ktorý ho vyhotovil pravdepodobne podľa cudzieho vzoru. Vyrobený je z lipového dreva v rokokovo-renesančnom slohu. Po stranách oltára sú obrazy štyroch evanjelistov a tesne po bokoch postavy Petra a Pavla.
- **Kostol rímsko-katolíckej cirkvi, Námestie slobody:** Z renesančného kostola, postaveného na základoch staršieho kostola pravdepodobne z 13. storočia, stojí dnes jeho stará loď, v prvej tretine 18. storočia zbarokizovaná, spojená s novou loďou, postavenou v roku 1940. Renesančná loď mala dve polia hrebienkovej krížovej klenby. Pôvodná loď bola pripojená až asi v 13. storočí k veži. V rokoch 1939 – 1940 kostol prestavali. K prebudovanej starej lodi pristavili moderný bazilikálny kostol. Vonkajšia architektúra je moderná, veža má barokovo-klasicistický charakter s názornými pilastrami a barokovo-laternovú baňu. Vnútna architektúra hlavnej lode je veľmi reprezentatívna. Veľmi dobre je v nej začlenený oltár svätého kríža s plastikami, ktorý je dielom sochára J. Bártfayho. Najstaršou pamiatkou v kostole je malá plastika Piety z druhej polovice 17. storočia.
- **Kostol rímsko-katolíckej cirkvi, Horné Kočkovce:** Kostol Postavili v roku 1771 na mieste pôvodného kostola, ktorého dátum postavenia nie je známy. Je postavený v barokovo-klasicistickom slohu. V interiéri kostola sú tri oltáre. Na hlavnom je cenné drevené tabernákulum. Kostol má klasicistickú kazateľnicu a krstiteľnicu. Obrazy na bočných oltároch sú z druhej polovice 19. storočia. Kostol niekoľkokrát vyhorel.
- **Baroková kaplnka Panny Márie, Komenského ulica:** Kaplnku nechali postaviť Marczibányiovci v roku 1746. Je vytvorená zo štyroch nosných stĺpov, na ktorých je klenba na spôsob baldachýnu. Z troch strán je medzi stĺpmi otvorená, pred štvrtou stenou je socha Panny Márie s Jezuliatkom.
- **Kaplnka, Trenčianska ulica:** Dvojvežová kaplnka stojí neďaleko železničnej stanice, v brehu pod cintorínom. Je z 19. storočia.
- **Socha svätého Jána Nepomuckého, Námestie slobody:** Baroková socha z roku 1733 je umiestnená na dnešnom Námestí slobody pred rímskokatolíckym kostolom.
- **Socha svätého Jozefa, Ulica 1. mája:** Kamenná plastika svätého Jozefa s dieťaťom v náručí.
- **Púchovská skala:** Veľký kus pri odhaľovaní tajomstiev dejinného vývoja mesta urobil barón Emil Friedrich Johannes Hoenninng O' Caroll, rodák z Hildeshermu, ktorý je pochovaný v Púchove. Pričinil sa o odhalenie tajomstiev púchovskej skaly, odkiaľ pri prekopávaní sídliskových vrstiev získal množstvo pozoruhodných nálezov. Od roku 1888, po počiatočnom úspechu, keď tu našiel bronzový náramok a dve veľké bronzové spony, prikočil k sústavnej výskumnej práci a skale sa už venoval natrvalo. Výskumy potvrdili, že sa tu na pomerne malom priestore nachádza viacero období starých kultúr od staršej doby kamennej po dobu rímsku. Výsledky jeho výskumnej práce sú uložené v zbierkach Slovenského národného múzea v Martine, ale i v Budapešti a vo Viedni. Jedinú známu podobu skaly vyhotovil práve Hoenninng. Zachytáva archeologickú situáciu a upozorňuje aj na ľudovú tradíciu: bralo vraj pripomína Máriu Teréziu s jej dvorným radcom Václavom Antonínom Kounicom. Dnes má púchovská skala úplne inú podobu, pretože v minulom storočí slúžila ako kameňolom.
- **Púchovská dielňa modrotlače:** Dielňa modrotlače je jedna z mála dochovaných dielni svojho druhu na Slovensku. V Púchove je dielňa od roku 1898, kedy bola presťahovaná zo Zárčieja. Počas svojej vyše 200 ročnej histórie dielňa mapuje rozvoj modrotlače a svojim vybavením je unikátom v slovenských podmienkach. V roku 1988 bol areál dielne zapísaný ako

"Nehnutelná národná kultúrna pamiatka - dielňa modrotlačiarenska v Púchove" pod číslom ÚZPF 10055/1. V roku 2015 bola modrotlač na národnej úrovni zapísaná do Reprezentatívneho zoznamu nemotného kultúrneho dedičstva Slovenska a v roku 2018 do Reprezentatívneho zoznamu nemotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO. Na podporu ďalšieho rozvoja dielne bol vytvorený nový projekt a v rámci neho založené občianske združenie Modrý Dvor (2018).

Cestovný ruch a rekreácia

Trenčiansky samosprávny kraj, kam spadá aj okres Púchov zaznamenal hneď po Bratislavskom kraji druhý najväčší pokles návštnosti skrz pandémie CoViD-19. V rámci Trenčianskeho kraja, najväčšie výkony merané počtom dosiahnutým prenocovaní - viac ako tretinu, zaznamenal v roku 2018 okres Trenčín (37%), nasledovaný bol okresom Prievidza (28%), pričom tieto okresy dosiahli spolu takmer dve tretiny výkonov kraja. Na ďalšom mieste s väčším odstupom bol okres Púchov.

Tabuľka 32: Vývoj počtu ubytovacích zariadení (DATACube, ŠU SR)

		2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Trenčiansky kraj	spolu	313	327	326	279	287	288	234	246	259	249	253
Okres Púchov		22	24	24	21	21	22	19	20	22	18	19

Mesto Púchov ponúka veľké množstvo pamätihodností a kultúrneho dedičstva, z ktorých niektoré sú uvedené v podkapitole vyššie.

Širší priestor mesta – okres Púchov sa vyznačuje diverzitou vidieckej krajiny, zachovalým jedinečným ľudovým umením, zvykmi a folklórom, čo vytvára priaznivé predpoklady pre rozvoj vidieckeho turizmu a agroturistiky.

V mikropriestore mesta najvýznamnejším turistickým cieľom je obec Nimnica, kde sa nachádzajú kúpele. Kúpele Nimnica sú najmladšími slovenskými kúpeľmi a sú minerálnou perlou Slovenska. Situované sú v údolí rieky Váh na juhovýchodnom predhorí Javorníkov, vo vzdialenosti 3,5 km od Púchova. Rozkladajú sa na polostrove zasahujúcom do Nosickej priehrady, vo výške 280 – 300 m nad morom, čo zaručuje vysoký parciálny tlak kyslíka, takže sú vhodné na liečbu srdcových chorôb. V kúpeľoch sa nachádzajú pramene alkalických kyseliek, ktorých teplota je 10 – 13 °C a celková mineralizácia približne 5 000 mg/l. Minerálna voda obsahuje sodík, draslík, horčík, železo, vápnik, chlór, jód a voľný oxid uhličitý, je vhodná na pitné kúry i inhalácie. Kúpele Nimnica sa zameriavajú na liečbu chorôb dýchacích ciest a tráviacej sústavy, liečia sa tu aj choroby gynekologické, kardiovaskulárne, poruchy látkovej výmeny a choroby pohybového aparátu.

Medzinárodný kontext a partnerstvá

Mesto Púchov má uzatvorených niekoľko partnerstiev vo forme tzv. družobných miest.

Hlinsko v Čechách

Od roku 1998 sa traduje družba s českým mestom Hlinskom. Leží vo výške 590 m.n.m. Prvá písomná zmienka pochádza z jedenásteho storočia. Leží na úpätí hôr Českomoravskej vysočiny, v povodí rieky Chrudimka. Viacej informácií na webstránke mesta: www.hlinsko.cz

Stara Pazova v Srbsku

Aj keď priateľské vzťahy obyvateľov Púchova a srbského mesta Stará Pazova trvajú už niekoľko desiatok rokov, družobná zmluva bola uzavretá v roku 2001. Obec sa rozprestiera na ploche 351 km. Zaberá juhovýchodnú časť Sriemu v Pokrajine Vojvodine a Republike Srbsko. Územie obce pretína niekoľko mimoriadne dôležitých ciest a medzinárodná železničná trať smerom k Novému Sadu, Subotici a Maďarsku. Viacej informácií na webstránke mesta: www.starapazova.rs

Biela Cerkev na Ukrajine

V roku 2004 Púchov nadviazal priateľské vzťahy s ukrajinským mestom Biela Cerkev, ktorá sa nachádza v centre Ukrajiny. Leží na brehu rieky Ros, 75 km od Kyjeva. Viacej informácií na webstránke mesta: www.bilatserkva.kiev.ua

Omsk v Rusku

Už od roku 1996 trvá vzájomné priateľstvo s ruským mestom Omsk, ktoré je administratívnym centrom Omskej oblasti. Je to druhé najväčšie mesto na Sibíri podľa počtu obyvateľov, má rozlohu 573 km. Od Moskvy je vzdialené 2700 km. Viacej informácií na webstránke mesta: www.admomsk.ru

Bobrujsk v Bielorusku

Je jedným zo starých bieloruských miest. Prvá písomná zmienka je z XIV. storočia. Zmluva o priateľstve a spolupráci bola uzatvorená v roku 2005. Partnerské vzťahy sa úspešne naplňujú na úrovni škôl, športu, kultúry, samosprávy. Viacej informácií na webstránke mesta: www.bobruisk.by

Identita

Identitu Púchova tvorí jeho poloha v historickom regióne Považia na rozhraní Bielych Karpát, Javorníkov a Strážovských vrchov. Rieka Váh prispieva k dotváraniu atmosféry malého príjemného stredoeurópskeho mestečka s bohatou históriou a kultúrnymi tradíciami. Mesto ponúka svojim obyvateľom príjemné miesto pre život s bohatou ponukou služieb. Počas celého roka mesto žije množstvom tradícií a kultúrnymi podujatiami, zveľaďujúc svoje kultúrno-historické dedičstvo.

1.4 ÚZEMNO-TECHNICKÁ ANALÝZA

Táto kapitola obsahuje informácie o základnom priestorovom usporiadaní, technickej infraštruktúre a doprave v území.

Základná charakteristika obce z pohľadu širších vzťahov

Mesto Púchov sa nachádza v okrese Púchov, ktorý vznikol v roku 1996 z pôvodného územnosprávneho obvodu okresu Považská Bystrica. Nachádza sa v severozápadnej časti Trenčianskeho kraja pri hraniciach s Českou republikou, čo vytvára dobré predpoklady pre cezhraničnú spoluprácu. Prevažná časť okresu sa rozprestiera na výbežkoch Bielych Karpát, Javorníkov a Strážovských vrchov, časť územia v nive Váhu. Z hľadiska ochrany prírody patrí územie okresu medzi veľmi hodnotné. Do okresu zasahujú tri veľkoplošné chránené územia - CHKO Kysuce, CHKO Strážovské vrchy, CHKO Biele Karpaty. V týchto priestoroch sú vhodné podmienky pre rozvoj agroturistiky v lokalitách s vidieckym kopaničiarskym osídlením. Okres je charakteristický heterogénnou štruktúrou hospodárskej základne, s rozvinutým chemickým, gumárenským, odevným,

sklárskym, potravinárskym a strojárskym priemyselom. Najväčšími priemyselnými podnikmi sú: Continental, Gimax, odevný podnik Makyta, a.s. Púchov a sklárne LR Crystal, a.s. Lednické Rovne, Best, a.s. Beluša. Významné postavenie v okrese majú kúpele Nimnica , ktoré majú celoštátny význam.

Doprava

Dopravu je možné všeobecne charakterizovať ako organizovanú a zámerne vykonávanú činnosť slúžiacu k premiestneniu osôb a vecí z jedného miesta do miesta druhého, ktorým je cieľ cesty. Zaraďuje sa medzi najstaršie a základné činnosti človeka. Má mimoriadny význam pre rozvoj každej obce, preto rozhodujúcou podmienkou rozvoja každej obce je kvalitná dopravná infraštruktúra, ktorá umožní bezproblémové dopravné vzťahy so susednými obcami a kvalitnú nadväznosť na medzinárodné dopravné ťahy. Podporuje ekonomický rozvoj a zamestnanosť, napomáha posilňovaniu konkurencieschopnosti obce.

Mesto Púchov v súčasnosti rieši dopravný systém. Stred mesta odľahčila malá kruhová križovatka a ďalšia pri supermarkete Lidl a Tesco. Dopravu v meste Púchov významne ovplyvnil diaľničný privádzač Púchov – Beluša.

Cestná sieť

Najdôležitejšími dopravnými spojeniami sú:

- diaľničný privádzač I/49a na diaľnicu D1 (Bratislava – Žilina), vzdialenosť od hlavného mesta je 160 km, hodina a štvrt cesty autom,
- cesta I/49 – spojenie na Zlín, Vsetín (Česká republika),
- železničná trať Bratislava – Košice, súčasť medzinárodného PAN-európskeho koridoru Balt – Jadran,
- železničná trať Púchov – Vsetín (CZ)
- letiská Žilina – Hričov, Trenčín – vojenské letisko, medzinárodné letiská Bratislava (165 km), Viedeň (211 km).

Mesto Púchov je priamo napojené na diaľnicu D1 prostredníctvom diaľničného privádzača I/49a, ktorý v súčasnosti končí na križovatke ciest I/49 a II/507 pri Makyte. Sieť miestnych komunikácií na území mesta Púchov tvoria všeobecne prístupné a užívané komunikácie. Miestne komunikácie v meste Púchov I. až IV. triedy spolu tvoria 59,2 km. Prietahy ciest prvej a druhej triedy cez mesto tvoria základ komunikačnej kostry mesta. V mesiaci apríl 2007 bol vykonaný dopravný prieskum na križovatkách cesty I/49 a II/507 a na križovatke Komenského a Štefánikovej. Zloženie dopravného prúdu vyznieva jednoznačne v prospech osobných vozidiel, ktoré tvoria 81 % podiel. Cyklisti predstavujú 11 %, nákladné vozidlá 5 % a autobusy 3% z celkového počtu zaznamenaných vozidiel. Najvyššie intenzity boli na križovatkách zaznamenané v popoludňajších hodinách.

Tabuľka 33: Profilové sčítanie dopravy vo vybraných úsekoch Slovenskej správy ciest v roku 2015

Číslo cesty	Číslo stanovišťa	Počet vozidiel
II/507	92212	11872
I/49	91082	5385
I/49	92211	10105
I/49	91081	6942

Statická doprava

V statickej doprave je riešenie zložené predovšetkým v lokalitách s vysokou intenzitou zástavby. Deficit parkovacích miest je možné riešiť budovaním podzemných parkovacích státi. Ďalšou možnosťou vytvorenia dodatočných parkovacích miest je zjednosmernenie vybraných mestských komunikácií.

Parkovanie je v meste riešené prostredníctvom VZN č. 14/2019 o dočasnom parkovaní motorových vozidiel na vymedzených úsekoch miestnych komunikácií na území mesta Púchov v znení VZN č. 1/2020, VZN č. 19/2020 a VZN č. 6/2022. Parkovacia karta umožňuje dočasné parkovanie motorových vozidiel na parkovacích miestach po dobu platnosti. Vydáva sa na dobu určitú (10 dní alebo 1 rok). Parkovné je možné uhradiť aj zakúpením parkovacieho lístka v parkovacom automate alebo prostredníctvom SMS. Cena parkovacieho lístka je 1 EUR za 60 minút.

K 31.12.2020 bolo v okrese Púchov evidovaných 18 995 osobných automobilov (OA). V období rokov 2010 až 2020 došlo k nárastu počtu evidovaných osobných automobilov v okrese Púchov o 56 %, v sledovanom období teda výrazne narástol potenciál využívania OA vo väzbe na individuálnu automobilovú dopravu. Vybavenosť obyvateľstva OA dosahovala v roku 2020 hodnotu 430 osobných automobilov na 1000 obyvateľov, v roku 2010 dosahoval ukazovateľ hodnotu 268 osobných automobilov na 1000 obyvateľov.

Železničná doprava

Púchov je jedným z významnejších železničných uzlov na Slovensku. Prechádza tadiaľto železničná trať Bratislava – Košice, ktorá je súčasťou medzinárodného PAN-európskeho koridoru Balt – Jadran. Významné je prepojenie na Českú republiku – Horní Lideč.

Mesto Púchov sa nachádza na železničnej trati číslo 120 Bratislava – Žilina, 125 Púchov – Vsetín. Jedná sa o dvojkoľajové elektrifikované trate. V dlhodobom programe rozvoja železničnej dopravy na Slovensku, ako jedna z priorít je stanovená modernizácia koridorov Bratislava – Žilina – Čadca – Skalité – št. hranica s Poľskom. Uvedená modernizácia železničnej trate, ktorá je v súčasnosti pripravovaná zasiahne aj do ďalšieho územného rozvoja mesta Púchov.

Cestujúci majú možnosť využiť 1 stanicu a 3 zastávky osobnej železničnej dopravy:

- Púchov (stanica),
- Nosice,
- Púchov závody, a
- Púchov zastávka.

Cyklistická a pešia doprava

Cez mesto Púchov prechádza úsek Vážskej cyklomagistrály, ktorá je jednou z najvýznamnejších nadregionálnych cyklistických ciest na Slovensku. Táto cyklomagistrála nie je vedená v samostatnom koridore, ale je vedená v trase cesty II. triedy II/507. Trasa vchádza do mesta zo smeru Lednické Rovne po ceste II/507 a pokračuje po tejto ceste po cestný most nad vodným tokom Biela voda. Po prekročení Bielej vody sa trasa odkloní smerom k rieke Váh. Ďalej pokračuje po hrádzi Váhu. Po prekročení cesty I/49 pri moste pokračuje ďalej po Ul. Nábřežie slobody. Potom je niekoľko 100 metrov vedená v koridore cesty II/507 po Nimnickej ceste. Trasa cyklomagistrály sa vráti opäť na hrádzu Váhu za križovatkou Námestia slobody. Takéto vedenie cyklotrasy je relatívne bezkolízne v smere od Lednických Rovní, pretože všetky odbočenia sú pravé. Opačný smer od Nimnice však niekoľkokrát musí prechádzať cestou II/507.

Malé cyklotrasy sa nachádzajú na sídlisku Sedlište a na nábřeží Váhu kde sú vedené v súbehu s cyklistickou magistrálou rekreačno-odpočinkového charakteru. Okolie Púchova ponúka dobré možnosti na rekreačnú cyklistiku, vzhľadom na prírodné danosti mesta Púchov a okolia. Spoločným problémom všetkých miestnych komunikácií je nedostatočne riešené vedenie cyklistickej dopravy na území mesta.

Letecká doprava

Z hľadiska dostupnosti leteckej dopravy najbližšie medzinárodné letisko k mestu Púchov sa nachádza v Bratislave (Letisko M. R. Štefánika – Airport Bratislava, a.s.), vzdialené od Púchova 165 km. Medzi ďalšie významné letiská patria:

- medzinárodné letisko Poprad-Tatry, 187 km od Púchova,
- medzinárodné letisko M.R. Štefánika Bratislava, 156 km od Púchova
- letisko Piešťany, 75 km od Púchova,
- letisko Slávnica-Bolešov (bezmotorové lietadlá), 17 km od Púchova, a
- letisko Žilina – Hričov (nízkokapacitné lietadlá), 37 km od Púchova.

Hromadná doprava

Mestskú autobusovú dopravu (MAD) v Púchove prevádzkuje Autobusová doprava Púchov, a.s.. Cez mesto Púchov sú okrem liniek mestskej hromadnej dopravy vedené aj prímestské a diaľkové linky SAD, a.s., Trenčín.

MAD Púchov obsahuje aktuálne k júnu 2022 19 autobusových liniek, ktoré obsluhujú 85 zastávok. Na svojej webovej stránke MAD informuje o preprave, linkách a výlukách. Prostredníctvom formuláru na webe je možné vydať Púchovskú kartu pre užívateľov hromadnej dopravy.

Technická infraštruktúra

Zásobovanie vodou

Trenčiansky kraj z hľadiska zabezpečenia zdrojov možno charakterizovať ako problematický a atypický. Problematický je z toho dôvodu, že na jednej strane sa voda z kraja dodáva do susedných oblastí, resp. do susedného kraja (z okresu Bánovce n. B. do Topoľčian a Nitry Ponitrianskym SV) a na druhej strane sa voda privádza zo Žilinského kraja z VN Turček do Prievidze a Handlovej, resp. z okresu Piešťany (Trnavský kraj) do SV Myjava. Severné oblasti kraja (Púchov, Ilava, Považská Bystrica) sú zásobované zo súčasných zdrojov vôd skupinových vodovodov Považská Bystrica a Pružina – Púchov - Dubnica. Spotrebiská na pravej strane Váhu sa budú zásobovať z nového skupinového vodovodu zo zdrojov v Slavnici, Kameničanoch a Lednickom Rovnom. Z hľadiska nadregionálnej stratégie je možné výhľadovo do tejto oblasti zabezpečiť privod vody z VN Nová Bystrica (cez Žilinu a Bytču). Výhľadovo sa počíta s prepojením skupinových vodovodov SV Pov. Bystrica a SV Pružina – Púchov - Dubnica.

Polohu vodovodnej a kanalizačnej siete, dimenzie jednotlivých vodovodných a kanalizačných potrubí, hranice tlakových pásiem, polohu a výdatnosť vodných zdrojov, zariadenia vodovodnej a kanalizačnej siete ako vodojemy, čerpacie stanice, odľahčovacie komory, ČOV, prevádzkuje v meste Púchov Považská vodárenská spoločnosť, a.s., závod Považská Bystrica. Mesto Púchov a jeho záujmové územie je v súčasnosti zásobované pitnou vodou zo Skupinového vodovodu Pružina – Púchov - Dubnica. Spomínaný SKV má hlavné zdroje v okrese Považská Bystrica na katastrálnom území obce Pružnica. Z prameníšť je voda po úprave privádzaná prostredníctvom dvoch privodových potrubí DN 500 a DN 700 do rozdeľovacej šachty v Beluši. Odtiaľ je ďalej distribuovaná do okresu Ilava (vodojem Dubnica) a do Púchova (vodojem Horný Luh) prostredníctvom privodných potrubí DN 500. Privodné oceľové potrubie DN 500, z ktorého je zásobované územie mesta Púchov je zaústená do vodojemu Horný Luh 2x3000 m³ (325,0/320 m.n.m). Zo spomínaného privodného potrubia DN 500 sú tiež napojené aj vodojemy Matador 1, 2 (Matador 1: 1000 m³ , 331,9/326,0 m.n.m. , Matador 2: 2x250 m³ , 331,9/326,0 m.n.m.). Z vodojemu Horný Luh je vedený hlavný zásobovací rad do mesta - oceľ DN 500 mm, ktorý je prepojený aj s vodojemami Lachovec 1 (1000 m³ , 324,5/320,0) a Lachovec 2 (400

m³ , 323,5/320,0), ktoré sa nachádzajú nad mestom Púchov na pravej strane rieky Váh. Tieto vodojemy sú prepojené aj s vodným zdrojom Stráne, ktoré sa nachádza v susedstve výrobných areálov Makyta Púchov a Mliekárň prostredníctvom výtlačného potrubia ocel' DN 250.

Spomínaný vodný zdroj ako aj vodojemy na Lachovci sú v súčasnosti nevyužívané a tvoria iba rezervu na pokrytie ďalšieho rozvoja. Z hlavného zásobovacieho rádu, ktorý je vedený z vodojemu Horný Luh je napojený aj vodojem Nové Nosice (1000 m³ , 350,0/348,0), ktorý je v súčasnosti tiež mimo prevádzky. Územie mestskej časti Nové Nosice je zásobované pod tlakom vodojemu Horný Luh. Zo spomínaného hlavného zásobovacieho rádu DN 500 je napojená aj mestská časť Nosice prostredníctvom prírodného potrubia DN 200, 150 a 100, ktoré je zaustené do čerpacej stanice Nosice. Z čerpacej stanice je voda výtlačom dopravená do vodojemu Staré Nosice s kapacitou 100 m³ toho času mimo prevádzky. Prírodné potrubie do mestskej časti Nosice je napojené priamo na zásobovaciu sieť mestskej časti. Mestská časť Horné Kočkovce je zásobovaná z vodojemu Matador 1, 2 prostredníctvom prírodného potrubia DN 160.

Na verejný vodovod na území mesta sú napojené okrem obyvateľstva aj výrobné závody na území mesta. Matador Púchov z verejného vodovodu odoberá iba pitnú vodu. Prevádzkovú vodu si závod zabezpečuje z vlastných zdrojov. Mestské časti Keblie, Hrabovka, Vieska - Bezdedov, Ihrište a Hoština v súčasnosti nemajú vybudovanú sieť verejného vodovodu a sú zásobované pitnou vodou individuálne z miestnych studní. Kvalita pitnej vody v studniach vzhľadom na absenciu verejnej kanalizácie je miestami nevyhovujúca.

Významné vodné zdroje SKV Pružina – Púchov – Dubnica sa nachádzajú mimo okresu Púchov. Do mesta Púchov je pitná voda dodávaná diaľkovo. Na území mesta Púchov sa nachádzajú vodné zdroje: Stráne, Studňa SP-1, Vrt PV-1, Vrt RH 4,5 , Studňa Nosice. Celková výdatnosť vodných zdrojov na území mesta činí 47,4 l/s. Vodné zdroje nachádzajúce sa na území mesta Púchov v súčasnosti nie sú využívané na zásobovanie obyvateľstva a tvoria rezervu. V súčasnosti využívané vodné zdroje skupinového vodovodu sú využívané cca na 50%, čo umožňuje napojenie na SKV aj ďalších obcí. Ďalší rozvoj a rast počtu obyvateľov mesta Púchov nie je limitovaný s výdatnosťou vodných zdrojov skupinového vodovodu.

Podľa Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 má v Púchove 83,38% domov vodovodnú prípojku z verejnej siete, 14,35% z vlastného zdroja. Spomedzi bytov má vodovod v byte zo spoločného zdroja 94,12% bytov a 5,08% má vodovod v byte z vlastného zdroja.

Zásobovanie plynom

Distribučná sieť plynovodov v dvoch tlakových úrovniach je vo vlastníctve a správe SPP, a.s. – Distribúcia, RSC Sever, Závodská cesta 26, 010 01 Žilina. Mesto Púchov je zásobované zemným plynom z vetvy vysokotlakového plynovodu DN 200 PN 2,5 MPa napojeného odbočkou z tranzitného Považského plynovodu DN 300 pri meste Beluša. Samotná obytná časť mesta je zásobovaná cez štyri regulačné stanice plynu VTL/STL/NTL situované na trase vysokotlakového plynovodu trasovaného cez zastavanú časť mesta. Jedná sa o RS Horné Kočkovce o výkone 3 000 m³/hod. zo STL výstupom o tlaku 0,1 MPa, RS Záskanie o výkone 12 000 m³/hod, zo STL výstupom 0,3 MPa a NTL výstupom 2,0 kPa, RS Makyta o výkone 8 000 m³/hod, zo STL výstupmi o tlakoch 0,3 MPa a 0,1 MPa, RS Paneláreň o výkone 3 000 m³/hod, zo STL výstupom 0,1 MPa a RS Sedlište o výkone 4 000 m³/hod a STL výstupom o tlaku 0,1 MPa. Mimo riešeného územia je situovaná RS Autoopravovňa. Riešené územie je takmer v celom rozsahu plynifikované pomocou distribučného potrubia budovaného postupne podľa času výstavby jednotlivých mestských častí a fyzické opotrebovanie rozvodov plynu sú rôzne. Aj prevádzkové tlaky v rozvodnej sieti sú rôzne. Jedná sa o stredotlakové uličné rozvody plynu o prevádzkových tlakoch 0,3 a 0,1 MPa a v mestskej časti Záskanie aj nízkotlakové o prevádzkovom tlaku 2,0 kPa. Plyn je využívaný na vykurovanie objektov, prípravu teplej úžitkovej vody (TÚV) a prípravu jedál. Rozvody plynu sú vybudované vo verejných

priestranstvách, tj. v krajniciach ulíc a v príľahlých plochách zelene. V tomto období na rozvod plynu nie sú napojené mestské časti Hoštín a Ihrište.

Podľa Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 má v Púchove 75,32% domov plynovú prípojku. Spomedzi bytov využíva plyn na vykurovanie 91,5% bytov, 1,16% využíva plyn a 6,33% pevné palivo.

Zásobovanie teplom

Mesto Púchov je zásobované teplom kombinovaným spôsobom. Objekty komplexnej bytovej výstavby (KBV) v centrálnej časti mesta sú zabezpečené zo sústavy centrálného zásobovania tepla (SCZT), okrajové časti mesta, hlavne individuálna bytová výstavba a samostatné mestské časti, situované mimo centra, sú zásobované teplom z individuálnych zdrojov na zemný plyn v menšom rozsahu na tuhé palivo a elektrinu. Na SCZT sú napojené objekty bytového sektoru, školských a sociálnych zariadení, podnikateľský sektor, úrady športové objekty

Dodávateľom tepla zo sústavy centrálného zásobovania teplom je spoločnosť MESTSKÝ BYTOVÝ PODNIK, s.r.o. Púchov. Ako zdroj tepla v sústave centrálného zásobovania teplom pre zásobovanie bytového a verejného sektoru slúži teplovodná kotolňa Sedlište s inštalovaným tepelným výkonom 32,882 MW. , Ďalším zdrojom tepla je kotolňa ZŠ Slovanská s inštalovaným tepelným výkonom 0,4 MW a kotolňa č. 803 s inštalovaným tepelným výkonom 0,032 MW. V centre mesta zo systému SCZT je napojených viac ako 70% objektov. Dodávky tepla pre konečných spotrebiteľov sú regulované ekvitermickým spôsobom cez snímače vonkajšej teploty , tj. v závislosti od priebehu vonkajšej teploty vzduchu. Spotreba tepla je rozdelená pre vykurovanie, čo predstavuje cca 75 % a na prípravu teplej úžitkovej vody (TÚV) 25 %.

V meste sú vybudované teplovodné primárne rozvody situované v prevažnej miere pozdĺž komunikácií v celkovej dĺžke 13,5 km. V objektoch zásobovaných zo SCZT je dodávka tepla zabezpečená cez kompaktné odovzdávacie stanice tepla, ktoré sú osadené v pivničných priestoroch . Tieto sú regulované snímačmi vonkajšej teploty a vykurovacími krivkami s nastavením požadovanej priestorovej teploty. . Pre zabezpečenie princípu trvalo udržateľného rozvoja, sú z pohľadu tepelnej energetiky prioritami:

- ☐ udržateľné zásobovanie teplom, t.j. bezpečná, spoľahlivá, cenovo prijateľná, efektívna a environmentálne udržateľná dodávka tepla, prioritne zo systémov CZT;
- ☐ zvýšenie podielu tepla z lokálne dostupných OZE;
- ☐ zvýšenie účinnosti pri výrobe a distribúcii tepla;
- ☐ rozvoj účinných systémov CZT

Ďalšie významnejšie zariadenia na výrobu tepla pre podnikateľský sektor, okrem už uvedených, je tepelný zdroj Continental Púchov, Makyta Púchov a Púchovský mäsový priemysel, a.s.

Zásobovanie elektrickou energiou

Zásobovanie mesta elektrickou energiou je realizované prostredníctvom distribučnej sústavy VN a NN siete, ktorej vlastníkom aj správcom je SSE, a.s., Pri Rajčianke 6, 010 01 Žilina. Na území mesta Púchova sa nachádza transformovňa VVN/VN, mesto je zásobované z napájačov VN - 22kV, linky č.105, 106, 204, 218, 222 a 226.

Rozvodná sieť VN pre napájanie distribučných a užívateľských transformačných staníc 22/0.4kV je tvorená dvomi káblovými vedeniami - napájačmi č.105 a 106 napájajúcimi prevažne centrálnu mestskú časť a štyrmi vzdušnými vedeniami po okrajových častiach zástavby – VN linkami č. 204 a 222 v západnej časti mesta a linkami č.218, č.226 na východnej strane mesta. Káblový napájač č.105 je tvorený káblami v zemi v dĺžke 4.6 km a 630 m vzdušného vedenia a je z neho pripojených 14 transformačných staníc. Káblový napájač č.106 je dĺžky 6.3 km káblového vedenia a 770 m vzdušného vedenia s pripojením 22 transformačných staníc. Napájacie vedenie linky č.204 je realizované vzdušným vedením dĺžky 11.1 km s pripojením 23 transformačných staníc, linka č.218 vzdušným vedením dĺžky 3,0 km a pripája 12 transformačných staníc. Linka č.226 je tvorená vzdušným vedením dĺžky 8.4 km a napája 9 transformačných staníc. Vzdušná linka č.222 je na území mesta dĺžky 5.8 km a pripája jednu transformačnú stanicu.

Káblový rozvod VN je tvorený čiastočne klasickými káblami ANKTOYPV3x185 a čiastočne káblami plastovými typu 3xAXEKCY 1x240 mm². Transformačné stanice napájané z káblových rozvodov sú pripojené sľučkovaním a sú prevažne voľne stojace, murované alebo blokové, betónové, resp. vstavané do objektov. Pre distribučné rozvody sú stanice osadené transformátormi 400 a 630kVA. Transformačné stanice napojené zo vzdušných rozvodov sú prevažne stožiarové, resp. pri vstavaných a blokových staniaciach sú pripájané káblovými úsekmi uloženými v zemi.

Distribučná rozvodná sieť v napäťovej hladine 400/230V je zrealizovaná v mestskej zástavbe káblovými rozvodmi v zemi, v okrajových častiach prevažne pri zástavbe rodinných domov vzdušnými vedeniami na betónových stožiaroch. Rozvody NN sú rôznych prierezov a druhov v závislosti na čase ich realizácie.

Kanalizácia

Územie mesta Púchov je odkanalizované skupinovou kanalizáciou SKK Púchov - Streženice. Kanalizačná sieť má charakter jednotného kanalizačného systému, ktorý je zaústený do čističky odpadových vôd, ktorá sa nachádza mimo riešeného územia pod Streženicami. V niektorých lokalitách mesta je verejná kanalizačná sieť budovaná ako delená. Územie mesta Púchov je z hľadiska odkanalizovania nevýhodné tým, že je v značnej časti rozvinuté a tokom rieky Váh rozdelené na dve časti. Pretože územie mesta je rovinaté na zabezpečenie dopravenia odpadových vôd do ČOV Streženice splaškové vody treba prečerpávať.

Odkanalizovanie pravobrežnej časti mesta je zabezpečené prostredníctvom hlavného kanalizačného zberača „A“. Zberačom „A“ sú odvádzané odpadové vody z centra mesta spolu s odpadovými vodami zo sídliska Sedlište, Zábrehy, Hrabovky, Streženíc a príslušných priemyselných závodov. Na sídliskách Sedlište a Zábrehy je vybudovaná delená kanalizácia a splašková odpadová voda zo sídlisk je prečerpávaná pomocou čerpacej stanice číslo 4 s projektovanou kapacitou 50 l/s. Dažďová kanalizácia je zaústená priamo do Váhu po mechanickom predčistení. Dažďová kanalizácia je v správe mesta Púchov. Ľavobrežná časť mesta je odkanalizovaná pomocou hlavného zberača „C“. Zberačom „C“ sú odvádzané splaškové vody z oblasti Nových Nosíc (pomocou čerpacej stanice Nové Nosice) a z Horných a Dolných Kočkoviec. Na zberač „C“ sú napojené aj priemyselné závody nachádzajúce sa na ľavej strane Váhu vrátane Matadoru Púchov. Kanalizačný zberač je napojený na ČOV Streženice prostredníctvom čerpacej stanice číslo 3, ktorá má projektovanú kapacitu 190 l/s. Splašková voda je pretláčaná popod riekou Váh.

Projektovaná kapacita ČOV Streženice predstavuje 369 l/s. Na riešenom území sa nachádza aj ČOV v areáli závodu Matador Púchov, ktorá slúži na čistenie priemyselných odpadových vôd.

Podľa Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 má v Púchove 74,84% domov prípoj na kanalizačnú sieť, 22,46% využíva septik alebo žumpu a 1,31% domov na domácu ČOV.

Telekomunikácie

Diaľkové a miestne telekomunikačné káblové rozvody spadajú pod vlastníctvo Slovak Telekom, a.s., Bratislava.

Limity využitia územia

Limity využitia územia predstavujú rôzne predpisy, normy a iné všeobecne platné predpisy (zákon, vyhláška a pod), ktorých účelom je zabezpečiť ochranu zložiek životného prostredia. Limity využitia územia predstavujú obmedzenia, ktoré je potrebné pri výstavbe rešpektovať. Pri územnom plánovaní limity vyčleňujú chránené územia, chránené objekty a ochranné pásma pričom zabezpečujú ich ochranu.

V meste sa nachádza viacero limitov, ktoré bude treba zohľadniť pri úvahách o rozvoji územia mesta. Priemet najdôležitejších limitov je v rámci územného plánu mesta Púchov zobrazený vo výkrese Širších vzťahov, v ktorom je zadefinovaná krajinná štruktúra, ochrana prírody a MÚSES.

Obytné zóny sa majú v sídelných útvaroch izolovať od výrobných zón ochranným pásmom, ktorého šírka je stanovená na 50 m. V ochrannom pásme sa umiestňuje predovšetkým zeleň, môžu sa tu umiestniť ihriská, záhradkárske osady, odstavné plochy a garáže, miestne komunikácie a také stavby pre výrobu a skladovanie, ktoré nenarušia charakter priľahlej obytnej zóny a svojimi účinkami neznižujú pôsobenie ochranného pásma.

Smerné ochranné pásmo pre stredisko živočíšnej výroby je stanovené na 200 m od okrajových objektov živočíšnej výroby. Presný rozsah ochranného pásma je odvodený od aktuálneho druhu chovaných zvierat a ich počtu.

Limity dopravného vybavenia

Za limity využitia územia dopravného vybavenia z hľadiska územno-technického možno považovať:

- ochranné pásma cestných komunikácií,
- ochranné pásma železničných tratí a vlečiek,
- ochranné pásma lanových dráh,
- iné ochranné pásma podľa platnej legislatívy.

Ochranné pásmo pre železničnú trať Bratislava- Košice je stanovené všeobecným šírkovým parametrom 60 m od krajnej osy koľaje. Ochranné pásmo zohľadňuje ochranu územia z hľadiska bezpečnosti a nepriaznivých účinkov hluku. Obmedzenia a zákazy využitia územia v ochrannom pásme tratí určuje traťový orgán.

Hranice cestných ochranných pásiem sú určené zvislými plochami vedenými po oboch stranách komunikácie a to vo vzdialenosti:

- cesta I triedy (vzdialenosť od vozovky) 50 m,
- cesta II triedy (vzdialenosť od vozovky) 25 m,
- cesta III triedy (vzdialenosť od vozovky) 20 m, a
- miestne komunikácie I a II triedy (vzdialenosť od vozovky) 15 m.

V cestných ochranných pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť cesty a miestne komunikácie, ako aj premávku na nich. Výnimky zo zákazu povoľuje príslušný cestný orgán.

Jedným zo zákazov platných pre ochranné pásmo ciest je v okolí kríženia ciest s inými pozemnými komunikáciami a s traťami a na vnútornej strane oblúku ciest s polomerom menším ako 50 m je zakázané vysádzať alebo obnovovať stromy alebo vysoké kríky a pestovať také kultúry, ktoré by

svojim vzrastom s prihliadnutím k úrovni terénu rušili rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu – rozhľadový trojuholník.

Limity technického vybavenia

Za limity využitia územia technického vybavenia z hľadiska územno-technického možno považovať:

- regulatívy a limity vodohospodárskych prvkov,
- regulatívy a limity prvkov infraštruktúry elektrickej energie,
- regulatívy a limity elektronických komunikácií,
- regulatívy a limity zariadení prvkov plynárenskej infraštruktúry,
- regulatívy a limity ostatných zariadení technickej infraštruktúry
- ochranné pásmo pohrebiska v súlade s § 15 ods. 7 zák. č. 131/2010 Z. z. o

pohrebníctve.

Dôvodom ochrany zariadení pre rozvod elektrickej energie je, aby nedošlo k jeho poškodeniu, aby bola zabezpečená jeho spoľahlivá a plynulá prevádzka a nebola ohrozená bezpečnosť osôb alebo majetku. Ochranné pásmo vonkajšieho elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie krajného vodiča. Táto vzdialenosť je (podľa zákona č. 70/1998 Zz):

- 10 m pri napätí od 1 kV do 35 kV vrátane,
- 15 m pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane, a
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 1 kV do 110 kV vrátane je 2 m od krajného vodiča na každú stranu.

V ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je okrem iného zakázané:

- zriaďovať stavby a konštrukcie, a
- pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m, vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno porasty pestovať do takej výšky, aby sa pri páde nemohli dotknúť vodiča elektrického vedenia.

Dôvodom ochrany tepelných vedení, prevádzajúcich staníc a výrobní tepla je zabezpečiť prevádzku a ochranu pred poškodením a aby nebola ohrozená bezpečnosť osôb a majetku. Ochranné pásmo primárnej časti rozvodu tepla je vymedzené zvislými rovinami vedenými po oboch stranách tohto zariadenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo k tomuto zariadeniu a je stanovené:

- pri primárnej časti rozvodu tepla v zastavanom území na každú stranu 1 m,
- pri primárnej časti rozvodu tepla mimo zastavaného územia na každú stranu 3 - 5 m podľa stanovenia prevádzkovateľa tohto zariadenia, a
- ochranné pásmo prevádzacích staníc je vymedzené zvislými rovinami vedenými vo vodorovnej vzdialenosti 3 m kolmo na oplotenú hranicu objektu staníc.

Dôvodom ochrany plynárenských sietí je ochrana vzhľadom na spoľahlivosť a bezpečnosť ich prevádzky. Pod ochranným pásmom sa rozumie priestor v bezprostrednej blízkosti plynárenského zariadenia merané kolmo na obrys, a to:

- pri plynovodoch do DN 200 4 m,
- pri plynovodoch nad DN 200 do DN 500 8 m,

- pri plynovodoch nad 500 DN 12 m,
- pri technologických objektoch 4 m, a
- pri nízkotlakových a stredotlakových plynovodoch a prípojkách v zastavanom území obce 1 m.

Stavebné činnosti a úpravy v teréne v ochrannom pásme je možné realizovať len so súhlasom dodávateľa, ktorý zodpovedá za prevádzku príslušného plynárenského zariadenia.

Pred zabránením alebo zmiernením účinkov prípadných havárií plynovodných zariadení a na ochranu života, zdravia a majetku osôb sa zriaďuje bezpečnostné pásmo plynárenských zariadení.

Bezpečnostné pásmo predstavuje priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od pôdorysu plynového zariadenia meraného kolmo na jeho obrys, a to pre:

- vysokotlakové plynovody do DN 100 15 m,
- vysokotlakové plynovody do DN 250 20 m,
- vysokotlakové plynovody nad DN 250 40 m,
- plynovody VVTL do DN 300 100 m,
- plynovody VVTL do DN 500 150 m,
- plynovody VVTL nad DN 500 200 m,
- regulačné stanice vysokotlakové 10 m,
- regulačné stanice veľmi vysokotlakové 20 m,
- kompresorové stanice 200 m,
- plniarne a stláčarne propán - butánu 100 m,
- plynojemy do 100 m³ 30 m,
- plynojemy nad 100 m³ 50 m, a
- podzemné zásobníky 250 m.

1.5 PRÍRODNO-ENVIRONMENTÁLNA ANALÝZA

Klimatické podmienky

Nadmorská výška k.ú. mesta sa pohybuje medzi 239 – 570 m.n.m., stred mesta je v nadmorskej výške 265 m.n.m. Väčšia časť obývaného územia leží v nadmorskej výške do 300 m: Horné Kočkovce (264 m.n.m.), Púchov (265 m.n.m.), Hrabovka (266 m.n.m.), Nosice (280 m.n.m.), Vieska-Bezdedov (282 m.n.m.). Nad 300 m.n.m. sú položené len mestské časti Ihrište (355 m.n.m.) a Hoština (400 m.n.m.).

Na základe klimaticko-geografických typov Slovenska mesto leží v mierne teplej oblasti, v rámci nej je to okrsok mierne teplý, vlhký s chladnou alebo studenou zimou.

Geologické pomery a reliéf

Poznanie inžinierskogeologických vlastností územia je dôležité z viacerých hľadísk – na jednej strane z hľadiska ochrany pred možnými dopadmi geologických procesov a geodynamických javov, na druhej strane z hľadiska poznania interakcií medzi prostredím a projektovanými, resp. realizovanými technickými dielami v krajine.

Inžiniersko-geologické pomery územia sú určené kvalitou základných zložiek geologického prostredia – hornín, podzemných vôd a reliéfu územia, ich vzájomným spolupôsobením, ako aj interakciami s vonkajším prostredím a dielami človeka, ktoré vyúsťujú v rôzne prejavy recentnej geodynamiky (Matula a kol. 1989).

Územie mesta je z geologického hľadiska pomerne komplikované, nachádza sa na styku niekoľkých hlavných štruktúrno-geologických jednotiek Západných Karpát. Podľa regionálneho geologického členenia územia Slovenska (Vass a kol. 1988) zasahuje posudzované územie SÚ do viacerých hlavných oblastí (pásiem). Katastrálne územie (k.ú.) mesta Púchov je súčasťou Alpsko-Himalájskej sústavy, v rámci nej je súčasťou podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajšie Západné Karpaty, oblasti Slovensko-moravské Karpaty. Zo 4 celkov oblasti Slovensko-moravských Karpát do k.ú. mesta zasahujú 3 celky: Javorníky, Považské Podolie a Biele Karpaty. V rámci celku Javorníky do k.ú. mesta zasahujú oddiele Nízke Javorníky a Vysoké Javorníky, v rámci nich pododdiele Púchovská vrchovina, Javornícka brázda (z oddiele Nízke Javorníky) a Javornícka hornatina (z oddiele Vysoké Javorníky). V rámci celku Považské Podolie do k.ú. mesta zasahujú oddiele Podmanínska pahorkatina a Iľavská kotlina. V rámci celku Biele Karpaty do k.ú. mesta zasahujú oddiele Vršatské bradlá a Kýčerská hornatina.

Typ geologického substrátu a typ reliéfu predstavujú prvotný diferenciačný prvok z hľadiska ostatných prírodných zložiek krajiny, ale aj z hľadiska možného využitia človekom.

Geologický podklad riešeného územia je veľmi zložitý. Základné kvartérne útvary k.ú. mesta sú nesúvislé plytké stráňové a podstráňové sedimenty na flyšoidných sedimentoch s prevahou pieskocov, lokálne zlepencov, brekcií (paleogén a krieda), nesúvislé plytké stráňové a podstráňové sedimenty na prevažne masívnych karbonatických horninách s intenzívnymi krasovými procesmi (mezozoikum), nesúvislé plytké stráňové a podstráňové sedimenty na litologicky menlivých karbonátových až nekarbonátových komplexoch hornín s lokálnym výskytom krasových procesov (mezozoikum). Okrem nich kvartér tvoria aj plošinové a stráňové sedimenty polygénneho pôvodu (prevažne würm), fluviálno-nívné sedimenty v dolinách pohorí (holocén) a fluviálne sedimenty stredných terás (riss).

Z hľadiska hydrogeologického podklad riešeného územia vo väčšej časti tvorí paleogén (paleogén vcelku [kde priepustnosť je puklinovo-vrstvová – veľmi slabá], paleogén s prevládáním zlepencov [kde priepustnosť je pórovo-puklinová] a mezozoikum (mladšie mezozoikum a bradlové pásmo (priepustnosť puklinovo-vrstvová – slabá až veľmi slabá). Pozdĺž rieky Váh sa však vyskytuje aj kvartér – piesky a štrky význačnejších terás a náplavových kužeľov (priepustnosť pórová – dobrá).

Na základe exogénnych procesov rozhodujúca väčšina k.ú. mesta je eróznou-denudačným reliéfom, akumulčný reliéf sa vyskytuje len v južnej polovici k.ú. pozdĺž rieky Váh. Vo väčšine územia ide o fluviálne rezaný rázsochový reliéf (fluviálna rezaná vrchovina a fluviálna rezaná hornatina), čo je reliéf príkrovovo-vrásových štruktúr so silným uplatnením litológie). V južnej časti k.ú. mesta pozdĺž rieky Váh sa vyskytuje aj proluviálny reliéf (reliéf na polygénnych sedimentoch slabo spevnených až sypkých štruktúr so slabým uplatnením litológie).

V meste sa nachádzajú prevažne tieto vybrané typy reliéfu: hornatinový reliéf, vrchovinový reliéf, reliéf erózných brázd, reliéf pedimentových podvrchovín a pahorkatín. Rozsiahlejší reliéf nív sa nachádza pozdĺž rieky Váh. V riešenom území sa nachádzajú tieto vybrané tvary reliéfu: morfológicky výrazné strány na tektonických poruchách, bradlové tvrdoše, zosuvy, poriečne nivy a riečne terasy stredné. Z hľadiska seizmických pomerov sa územie obce v rámci Slovenska zaraďuje medzi neaktívne oblasti.

Mesto Púchov sa rozprestiera na ploche 4149,63 hektárov. Súčasná krajinná štruktúra je tvorená súborom prvkov, ktoré človek ovplyvnil, čiastočne alebo úplne pozmenil, resp. novovytvoril ako umelé prvky krajiny. Biotické prostredie extravilánu mesta bolo len mierne premenené, avšak prírodné biotické prostredie intravilánu mesta bolo úplne pretvorené.

V meste prevládajú piesočnato-hlinité pôdne druhy, miestami sa však vyskytujú aj hlinité a ílovito-hlinité pôdy. Pôdy sú stredne skeletnaté. Potenciálna erózia pôdy je na väčšine katastrálneho územia stredná až silná.

V riešenom území sa nachádzajú veľké zásoby nerudných surovín s využitím pre stavebný priemysel lokálneho a regionálneho charakteru. Z nerudných surovín sa v mikropriestore mesta nachádza vápenec, sialitická surovina a vápnitý slieň, vápenec ostatný, dolomit, dekoračný kameň, stavebný kameň a štrkopiesky (štrkopiesky sú akumulované v údolnej nive pozdĺž toku rieky Váh).

Rastlinstvo a živočíšstvo

Rastlinstvo

Z hľadiska fytogeografického členenia riešené územie patrí do oblasti Západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), do obvodov predkarpatskej flóry (Strážovské a Súľovské vrchy) a západobeskidskej flóry (Javorníky). Potenciálna prirodzená vegetácia je vegetácia, ktorá by sa za daných klimatických, pôdnych a hydrologických pomerov vyvinula na určitom mieste (biotope), keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal pôsobiť. Poznanie prirodzenej potenciálnej vegetácie územia je dôležité najmä z hľadiska rekonštrukcie, obnovy a ďalšieho prirodzeného vývoja vegetácie (lesnej aj nelesnej) s cieľom jej priblíženia sa či úplného prinavrátenia do prirodzeného stavu, aby sa tak zabezpečila ekologická stabilita územia. Potenciálnu prirodzenú vegetáciu na väčšine riešeného územia predstavujú dubovo-hrabové lesy. Miestami však (v severnej časti k.ú. mesta) potenciálnu prirodzenú vegetáciu predstavujú kvetnaté bukové a jedľové lesy, kým pozdĺž vodných tokov (Váh a Biela voda) dominujú jaseňovo-brestovo-dubové a jelšové lužné lesy.

Živočíšstvo

Živočíchy tvoria nezastupiteľnú zložku všetkých typov spoločenstiev biosféry. V zložitých potravných reťazcoch rozhodujúcou mierou prispievajú k ekologickej rovnováhe v obehu látok a energie. Čím väčšia je druhová rozmanitosť, tým lepšie podmienky sa vytvárajú pre ďalší rozvoj územia aj v prípade, ak ich chápeme z hľadiska ekologickej stratégie ľudskej spoločnosti. Dnešné rozšírenie a zloženie fauny je výsledkom dlhodobého vývinu. Z hľadiska živočíšnej regionalizácie Slovenska katastrálne územie mesta patrí do oblasti Západné Karpaty, v rámci ktorej je na hranici vonkajšieho a vnútorného obvodu.

Ovzdušie

Ovzdušie je jedna z podstatných zložiek životného prostredia. Jeho kvalita sa v dôsledku exhalácií škodlivín lokálne veľmi zhoršuje, čo pociťujú nielen ľudia, ale aj okolité postihnuté ekosystémy. Znečisťujúcimi látkami sú tuhé, kvapalné a plyné látky, ktoré priamo alebo nepriamo nepriaznivo ovplyvňujú ovzdušie a tým ohrozujú a poškodzujú zdravie ľudí a iných organizmov a zhoršujú ich životné prostredie.

Množstvo a vývoj znečisťujúcich látok vypúšťaných do ovzdušia z jednotlivých zdrojov znečisťovania sa na území Slovenskej republiky sledovalo prostredníctvom databázy Registra emisií a zdrojov znečistenia ovzdušia (REZZO). Register členil zdroje podľa výkonu, veľkosti a druhu zdroja na 4 časti - stacionárne zdroje sa podľa tepelného výkonu členili na veľké, stredné a malé, osobitne sa sledovali mobilné zdroje. Po legislatívnych zmenách sa v roku 2000 zriadil systém NEIS (národný emisný inventarizačný systém), ktorého správou je opäť poverený SHMU a všetci prevádzkovatelia veľkých a malých zdrojov znečistenia ovzdušia sú povinní predkladať údaje o množstvách a druhoch znečisťujúcich látok za uplynulý rok príslušnému obvodnému úradu životného prostredia.

Územie sídelného útvaru Púchova nepatrí medzi zaťažené územia Slovenska v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 112/93 Z. z., ktoré vyžadujú osobitnú ochranu ovzdušia. Riešené územie možno charakterizovať ako prostredie vyhovujúce, prípadne v centrálnych častiach zastavaných území za mierne narušené. Kvalita ovzdušia okresu Púchov je v súčasnosti ovplyvňovaná najmä výrobou energie, chemickým priemyslom a dopravou.

Emisná situácia v meste Púchov sa od r. 1990 pozvoľna zlepšuje - príčinou je reštrukturalizácia a zefektívnenie priemyselnej výroby, ale aj prijatie novej environmentálnej legislatívy na úseku ochrany ovzdušia, nahrádzanie tradičných palív zemným plynom, zlepšený technický stav motorových vozidiel. Výrazne poklesla úroveň klasického znečisťovania ovzdušia (spaľovacie procesy, priemysel), naopak v dôsledku rastu intenzity automobilovej dopravy narastalo znečisťovanie ovzdušia automobilmi a s tým súvisiaca koncentrácia prízemného ozónu.

Najvýznamnejší na území mesta je chemický priemysel, reprezentovaný Continental Matador Rubber, s.r.o., ktorý je zameraný na výrobu osobných a nákladných autoplášťov.

Medzi najväčšie zdroje znečistenia ovzdušia v riešenom území u tuhých znečisťujúcich látok patril v minulosti Syenit, a.s. Púchov, v ktorom je výroba v súčasnosti zlikvidovaná. Pri znečisťovaní oxidmi síry k nim pribúdajú **zdroje** spoločnosti Continetal. Všetky zmieňované zdroje figurujú aj medzi najvýznamnejšími zdrojmi v rámci Trenčianskeho kraja. Hlavnými zdrojmi znečistenia sú kotelne na tuhé palivo, väčšina však už bola plynofikovaná. Významným zdrojom emisií v oblasti Púchova je aj cestná doprava.

Imisná situácia v regióne Púchova je daná polohou mesta na juhovýchodnom okraji oblasti s najväčším regionálnym znečistením ovzdušia a kyslosťou zrážkových vôd v Európe. Napriek tomu nie je zatiaľ v oblasti zjavné poškodenie lesnej vegetácie imisiami. Monitorovacie stanice SHMÚ sa na území okresu Púchov nenachádzajú - merania znečistenia ovzdušia (SO₂, NO_x a prašný spád) sporadicky vykonáva Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Považskej Bystrici.

Vážnym negatívnym faktorom pôsobiacim na zdravie človeka a vegetáciu sa stáva zvýšená koncentrácia prízemného ozónu. Hoci v regióne stredného Považia sa koncentrácie prízemného ozónu nesledujú, údaje z monitorovacej stanice SHMÚ v Prievidzi majú širšiu regionálnu platnosť. Ročné priemery koncentrácií prízemného ozónu sa na monitorovacej stanici v Prievidzi pohybovali na úrovni 47 m g.m⁻³. Na celom území Trenčianskeho kraja (s výnimkou mestských polôh) je každý rok pravidelne prekračovaná kritická hodnota 50 m g.m⁻³ (EHK OSN), počítaná ako priemer z denných hodín vegetačného obdobia. Časté je prekračovanie primárnych aj sekundárnych limitov, určených k ochrane ľudského zdravia a vegetácie.

Voda

Voda je zložkou prostredia, ktorá má okrem hygienicko-biologických a priemyselných funkcií nezastupiteľnú úlohu pri udržiavaní existencie prírodných krajinných systémov. Preto využívanie vodných zdrojov človekom musí rešpektovať aj zákonitosti fungovania prírodnej krajiny.

Katastrálne územie mesta Púchov patrí do povodia toku Váh, os riečnej siete územia tvorí rieka Váh. Rieka Váh prechádza cez mesto a delí ho na dve časti. Najvýznamnejším prítokom Váhu v riešenom

území je Biela voda, ktorá ústi do Váhu v priestore mestskej časti Hrabovka. Na základe konzultácie s pracovníkmi SVP, š.p. odštepný závod Piešťany môžeme konštatovať, že protipovodňová ochrana zastavaného územia mesta Púchov je v súčasnosti riešená vyhovujúco. Zastavané územie je zabezpečené proti veľkej vode Q100 (storočná voda).

Z ostatných vodných tokov riešeného územia patria medzi významné nasledovné vodné toky: Biela voda (ústi do Váhu južne od mesta, kde má priemerný prietok 2,0 m³/s), Ihrišský potok, Hoštinský potok. Okolie Púchova je bohaté na minerálne pramene (Streženice, Nosice, Belušské Slatiny, kúpele Nimnica).

Dominujúcim vodným tokom územia je Váh, ktorý svojim tokom rozdeľuje intravilán mesta na časti. Váh prechádzajúci cez centrálnu mestskú zónu vytvára významný urbanisticko-ekologický prvok. Rieka Váh má snehovo-dažďový režim odtoku s priemerným prietokom 30 m³/s (do istej miery je prietok rieky Váh regulovaný priehradou Nosice). Maximálne mesačné prietoky sú zaznamenávané v máji a minimálne vo februári, čo súvisí s topením sa snehu v pohoriach povodia. Priemerná ročná teplota vody Váhu je 6,8°C.

Kvalita vody vo Váhu je nevyhovujúca už pri vstupe do kraja. K ďalšiemu zhoršovaniu kvality dochádza vypúšťaním odpadových vôd z miest s rozvinutým priemyslom. Najhoršia kvalita vody je zaznamenaná v profile Opatovce, kde je v triede 5 v dôsledku vypúšťania znečistených vôd z pravobrežnej časti mesta Trenčín. Stredný úsek Váhu je v triede čistoty 3 a 4.

Vodné nádrže veľkou mierou ovplyvňujú vodný režim na jednotlivých tokoch. Ako každé veľké technické dielo v prírode majú aj pozitívne, aj negatívne vplyvy na okolitú krajinu. Z vodohospodárskeho hľadiska prietokový režim Váhu ovplyvňujú rozhodujúcim spôsobom vodné diela: Nosice, Dolné Kočkovce a Trenčianske Biskupice.

Kvalita vôd Váhu je sledovaná v profiloch Bytča, Púchov a Trenčín. Vývoj kvality vody podľa STN 75 7221 má priaznivý trend vo väčšine sledovaných ukazovateľoch, avšak znečistenie Váhu pretrváva najmä v základných chemických a fyzikálnych ukazovateľoch a biologických a mikrobiologických ukazovateľoch. Závažné je najmä znečistenie ChSK - Mn, NO₂, NEL a psychotrofilné, resp. koliformné baktérie. Kvalita vody je podstatne lepšia v profile Púchov, čo je dané najmä usadzovaním škodlivín vo VN Nosice, relatívne dobrou kvalitou prítokov Váhu z oblasti Strážovských vrchov a Javorníkov a pomerne dobrou účinnosťou čistiarny odpadových vôd v Považskej Bystrici.

Zo sledovaných miest odberov bolo zaznamenané zlepšenie v jednej až troch skupinách ukazovateľov (v miestach odberov Váh – Púchov, Váh – Trenčín). Z hľadiska obsahu nutrientov sa tok zaraďuje od miesta odberu Váh – Púchov až po Váh – Komárno do II. – III. triedy kvality. Z biologických ukazovateľov je zaznamenaná II. trieda kvality s výnimkou úseku toku v mieste v mieste odberov Váh – Púchov, kde nastáva zlepšenie na II. triedu znížením sapróbného indexu. Mikrobiologické ukazovatele zaraďujú Váh do III. triedy kvality v mieste odberu Váh – Púchov. V skupine organické a anorganické polutanty v mieste odberu Váh – Púchov vyššie koncentrácie NEL boli určujúcimi ukazovateľmi pre zatriedenie do III. a IV. triedy. Kvalita vody Vážskeho kanála je obdobná ako v prípade Váhu.

Kvalita ostatných vodných tokov v okolí Púchova (podľa STN 75 7221) je dobrá až vyhovujúca (väčšinou II. trieda čistoty). Patria sem Biela voda (trieda čistoty II.- III.), Hoštinský a Keblianský potok (trieda čistoty I.-II.). Zdrojmi znečistenia povrchových tokov sú najmä odpadové vody z priemyslu a komunálnej sféry, čiastočne aj priesaky znečisťujúcich látok z okolitého prostredia. V meste Púchov sú zdrojom znečistenia najmä odpadové vody z priemyselných zón, ktoré sú len čiastočne čistené. Celkové množstvo vypúšťaných odpadových vôd sa znižuje. Komunálne vody sú čistené v mestskej ČOV. Úroveň čistenia odpadových vôd na mestskej ČOV je v súčasnosti dobrá, výhľadovo je však potrebná rekonštrukcia (najmä s ohľadom na potrebu odbúravania dusíkatého znečistenia).

Podzemné vody sú podľa zákona o vodách prednostne určené na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Okrem toho predstavujú hlavný zdroj vlhky pre poľnohospodárske plodiny, lúčne a lesné ekosystémy.

V rámci národného monitorovacieho programu prebieha od roku 1982 systematické sledovanie kvality podzemných vôd na Slovensku. Pozorovanie sa sústreďuje na vodohospodársky významné oblasti. Analýzy vzoriek podzemných vôd sa robia pre základný súbor ukazovateľov, podľa potreby aj pre bakteriologicko- biologický rozbor, všeobecné organické látky a špeciálne organické látky.

Priamo v regióne nie sú k dispozícii pravidelné merania kvality podzemnej vody v registrovanej sieti SHMÚ, realizujú sa merania kvality pitnej vody a občasné merania kvality vody miestnych studní.

K znečisteniu podzemných vôd dochádza v dôsledku plošnej kontaminácie pôdy rezíduami škodlivín (vrátane ťažkých kovov), priesakov zo skládok odpadov v blízkosti starého koryta Váhu, nezabezpečených objektov so starým znečistením (priemyselná skládka, areály priemyslu, mechanizačné dvory a farmy živočíšnej výroby poľnohospodárskych družstiev, poľné hnojiská), priesakom znečistenia z kanalizačného systému a pod.

Kvalita podzemných vôd vodných zdrojov slúžiacich na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou (pramene v oblasti Strážovských vrchov) je dobrá. Znečistenie podzemnej vody je však možné predpokladať najmä na nive Váhu. Z hľadiska plošného dopadu na podzemné vody záujmového územia je významným faktorom aj poľnohospodárska výroba. Prekročenie limitných hodnôt STN 75 7111 pre oblasť riečnych náplavov Varínky a Váhu od Varína po Hlohovec nezaznamenali v rokoch 2002 a 2003 v žiadnom zo sledovaných miest základnej siete SHMÚ.

O znečistení podzemných vôd v regióne vypovedá analýza kontrolných vzoriek z verejných studní - zo 16 bolo 14 závadných. Nepriaznivá situácia je najmä po mikrobiologickej stránke.

Pôda

V riešenom území Púchova je pomerne vysoké zastúpenie trvalých trávnych porastov (viac ako 40 %), čo vyplýva z prírodných podmienok. Svahovité pozemky sa využívajú extenzívnym spôsobom na chov dobytka a oviec. Orná pôda sa nachádza na lokalitách s minimálnym sklonom, najmä v nive Váhu.

Porovnanie úbytku a prírastku poľnohospodárskeho pôdneho fondu svedčí o tom, že poľnohospodársky pôdny fond nie je stabilizovaný. V porovnaní troch rokov je väčší úbytok ako prírastok PPF v prospech LPF. Štruktúra pestovaných plodín a chovu hospodárskych zvierat je priamo závislá od pôdnoklimatických podmienok a tiež nepriamo od trhového hospodárstva a ekonomických podmienok.

Región je možné zaradiť do menej produkčnej oblasti vzhľadom k veľkej členitosti reliéfu, náchylnosti na erózne procesy a pomerne výraznému podielu trvalých trávnych porastov. Najrozšírenejším pôdnym typom je kambizem s rôznymi subtypmi, ďalej sa nachádzajú luvizeme, hnedozeme, rendziny a pararendziny. Antrozeme a kultizeme spolu pokrývajú cca 25 % plochy riešeného územia. Z pôdných druhov sa vyskytujú pôdy hlinité, ílovito- hlinité a piesočnato hlinité. Z hľadiska kvality pôdneho fondu je riešené územie reprezentované menej úrodnými genetickými pôdnymi typmi. Chránené pôdy v zmysle Prílohy zákona 220/2004 Z.z. o ochrane PPF, pôdy s bonitnou triedou 1.– 4. sa v riešenom území nevyskytujú.

Z hľadiska pôsobenia prírodných podmienok na vytváranie poľnohospodárskeho pôdneho fondu mesta Púchova treba celé územie hodnotiť ako územie kotliny zložené z riečnej nivy a vnútrokotlinovej pahorkatiny prechádzajúcej do vrchoviny až hornatiny. Podľa zrnitosti a zloženia pôdneho fondu sú v záujmovom území zastúpené najmä pôdne druhy - hlinitopiesočnaté, hlinité, ílovitohlinité až ílovité.

Znečistenie pôdy môže byť spôsobené prirodzenými faktormi (geochemické anomálie prostredia), častejšie sú však príčinami ľudskej činnosti - imisie škodlivín z priemyslu a dopravy prejavujúce sa rezíduami ťažkých kovov (Cd, Pb, Cr, As), poškodením rastlín napr. SO₂, poľnohospodárstvo (rezíduá škodlivín z chemizácie – napr. Cd z fosforečných hnojív). Škodlivé látky prostredníctvom potravného reťazca ďalej priamo ohrozujú zdravie živočíchov a človeka. Pôdy ohrozené zvýšenou koncentráciou škodlivín sú rozšírené prakticky v celom osídlenom území - prekročený limit A1 v analyzovaných vzorkách pôd bol zaznamenaný najčastejšie u kadmia, niklu a chrómu. Kontaminované pôdy v kategóriách B a C sa v záujmovom území nenachádzajú.

Okresný úrad Púchov, odbor starostlivosti o životné prostredie - eviduje v meste Púchov lokality predpokladaného starého ekologického znečistenia. Chemické rozbory sa v uvedených lokalitách nevykonávali, preto sa považuje za potrebné v budúcnosti preveriť stupeň znečistenia a podľa výsledkov analýz vykonať sanácie.

Medzi hlavné negatívne faktory fyzikálneho poškodenia pôd patria najmä vodná a veterná erózia, zosuvy, zhutňovanie pôdy. Erózia pôdy je odnos pôdnej hmoty a z toho vyplývajúce zníženie hrúbky povrchových vrstiev pôdy najmä účinkom vody a vetra. K poškodeniu pôdy eróziou dochádza vtedy, keď množstvo a kvalita odnášaných vrstiev pôdy nie sú rovnocenne nahrádzané novo vznikajúcou pôdnou hmotou vytváranou prebiehajúcim pôdotvorným procesom.

Vodná erózia spôsobuje odnos povrchových vrstiev pôdy vodou stekajúcou po povrchu svahu. Základnými faktormi sú sklon reliéfu, dĺžka svahu, erózna účinnosť dažďa, vlastnosti pôd a ochranný účinok vegetačného krytu. V posudzovanom území sú ohrozené najmä poľnohospodársky využívané pahorkatiny, svahy so strednou až veľkou sklonitosťou (nad 70), s nízkym obsahom humusu, nestabilnou štruktúrou pôd, vysokým podielom prachových častíc. Väčšina ohrozených území je využívaná ako TTP, preto sa na nich erózia výraznejšie neprejavuje.

Výmoľová erózia ako osobitná forma vodnej erózie je podmienená čiastočne prirodzenými faktormi (údolné polohy s hlbšou vrstvou málo spevnených delúvií), čiastočne činnosťou človeka (erózne ryhy vznikajú aj na miestach poľných a lesných ciest). Výmoľová erózia je v oblasti Púchova najmä v oblastiach s vyšším sklonom.

Veterná erózia poškodzuje obyčajne holé, alebo vegetáciou nedostatočne pokryté plochy s ľahkými pôdami, a to predovšetkým v suchších obdobiach roka. V regióne Púchova sa nevyskytuje resp. v minimálnej miere.

Z ostatných geodynamických javov sa v území prejavujú zosuvy – najmä pohyby zvetralinového plášťa hornín. Okrem prirodzených faktorov na procesy zosúvania čiastočne vplývajú aj antropogénne faktory (najmä nesprávne využívanie územia, narušenie stability). Zosuvy sa prejavujú najmä počas intenzívnych dažďov. Priamo na území mesta sa aktívne zosuvy väčšieho rozsahu nevyskytujú.

Zhutňovanie pôdy (najčastejšie ornice a podorničia) je ďalším negatívnym faktorom zhoršujúcim fyzikálny stav pôdy a jej úrodnosť. Zhutnenie pôdy obmedzuje rast koreňov, redukuje infiltráciu vody do pôdneho profilu a retenčnú kapacitu pôd. Môže zvýšiť vodnú eróziu pôdy. Obmedzuje prienik vzduchu do pôdy a výmenu pôdneho vzduchu, čím redukuje biologickú aktivitu pôd a znižuje pôdnú úrodnosť a prejavy ekologických funkcií pôdy.

Hluk

Hluk a vibrácie patria k najväčším rizikovým faktorom zdravia človeka, avšak vplývajú aj na živočíšstvo. Negatívne pôsobia na zdravotný stav ľudí, vyvolávajú poruchy sluchu, psychiky, zapríčiňujú neurózy. Vibrácie sú aj poškodzujúcim faktorom stavieb a konštrukcií. Najvýznamnejším zdrojom hluku v území je doprava (najmä cestná a železničná), lokálnymi zdrojmi hluku sú výrobné procesy.

Merania hluku na vybraných lokalitách realizuje Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Považskej Bystrici (RÚVZ). Podľa meraní je povolená hladina hluku pravidelne prekračovaná. Podľa meraní RÚVZ v r. 2000 dosahujú ekvivalentné hladiny hluku vo vybraných lokalitách v blízkosti obytných priestorov v dennej dobe 58- 68 dB (prípustná hladina hluku je 50 dB), v nočnej dobe 49- 62 dB (prípustná hladina hluku je 40 dB).

Hluk zo železničnej dopravy je v meste Púchov a jeho okolí pomerne vysoký, a to najmä z dôvodu nevyhovujúceho technického stavu vlakových súprav a koľajového systému. Základné ekvivalentné hladiny hluku nad 70 dB sú prekročené v celom úseku trate č. 120 Bratislava – Žilina. Odhadovaná hladina hluku je na úrovni 75 dB.

Žiarenie

Prírodné zdroje rádioaktivity sú súčasťou prírodného prostredia (kozmičné žiarenie a prirodzená rádioaktivita hornín, hydrosféry a atmosféry). Prirodzená rádioaktivita hornín je podmienená prítomnosťou draslíka, uránu a thória, ktoré emitujú gama žiarenie a podmieňujú vonkajšie ožiarovanie. Horniny používané ako stavebné suroviny sa potom stávajú zdrojom rádiácie v budovách. Na základe merania úrovne rádioaktivity stavebných surovín, materiálov a koncentrácií rádionuklidov uránu, thória, draslíka a cézia je možné hygienicko- radiačnú situáciu v oblasti Púchova hodnotiť ako dobrú.

Iným faktorom zdravia je tzv. radónové riziko (riziko ožiarovania z radónu, resp. z jeho dcérskych produktov rozpadu). Obyvateľstvo je účinkom radónu vystavené predovšetkým v budovách.

Najdôležitejšiu záťaž predstavuje radón v pôdnom vzduchu, vnikajúci do budov z podlažia stavieb. Podľa meraní ŠGÚ D. Štúra (Štátny geologický ústav) a Uranpressu Spišská Nová Ves z r. 2000 boli v riešenom území namerané najmä malé a stredné hodnoty radónového rizika. Vo východnej časti riešeného územia, v priestore medzi Nosickým kanálom a korytom Váhu sa však vyskytuje menšia plocha s vysokým radónovým rizikom. Väčšina územia mesta patrí do kategórie malého radónového rizika.

Pre hodnotenie skutočného rizika obyvateľstva z ožiarovania radónom sú podstatné výsledky meraní ekvivalentnej objemovej aktivity radónu v pobytových priestoroch – podľa meraní z r. 1998 v 1 byte z 12 hodnotených bola nameraná vysoká hodnota ekvivalentnej objemovej aktivity radónu (nad 200 Bq. m-3).

Podľa STN 73 0036 „Seizmické zaťaženie stavebných konštrukcií“ – región Púchov patrí do zdrojovej oblasti seizmického rizika 4 so základným seizmickým zrýchlením $r = 0,3 \text{ m.s}^{-2}$. Územie sa nachádza v seizmickej oblasti 7° M.C.S. a 6° M.C.S. Najbližšie epicentrum väčších seizmických otrasov v historickej dobe bolo zaznamenané pod Minčolom v r. 1858 o intenzite 9° M.C.S.

Odpadové hospodárstvo

Spoločnosť Podnik technických služieb mesta, s.r.o. (PTSM) zabezpečuje nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom, ktorý vzniká činnosťou fyzických osôb a inštitúcií pôsobiacich na území mesta Púchov. Nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom na území mesta Púchov upravuje VZN č. 12/2021.

Zber a odvoz komunálneho odpadu je jednou z nosných činností Podniku technických služieb mesta Púchov. Podnik zabezpečuje služby v oblasti zberu a odvozu odpadu od fyzických a právnických osôb zo 110/120/240litrových zberných nádob, 1100 litrových zberných kontajnerov, VOK a polopodzemných kontajnerov, z územia mesta Púchov podľa časového harmonogramu. Zvoz je zabezpečený vozidlami Man Truck s rotačným systémom lisovania, MAN s lisovacou nadstavbou Rotopress a VOK vozidlami Renault. Zmesový komunálny odpad je na základe zmluvnej spolupráce zneškodňovaný skládkovaním na skládke odpadov.

Na účely uloženia veľkoobjemového odpadu, drobného stavebného odpadu a nebezpečných odpadov vrátane elektroodpadu je v meste zriadený zberný dvor, kde občania môžu uložiť odpady do doby ich odvozu a likvidácie oprávnenými osobami.

Miera separácia v meste Púchov za rok 2021

Úroveň vytriedenia komunálnych odpadov bola 49,75%. Celkové množstvo vzniknutých komunálnych odpadov bolo 9 070, 693 ton, z toho celkové množstvo zrecyklovaných odpadov bolo 4 513, 173 ton.

Separovaný zber

S účinnosťou od **1. januára 2010** sú obce a mestá **povinné zaviesť separovaný zber** papiera, plastov, kovov, skla a biologicky rozložiteľných odpadov. Od 1.1.2006 pre obce a mestá platí zákaz zneškodňovať biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad a parkov, tzv. BIO odpad, ktorý musí byť zhodnotený a to kompostovaním alebo fermentáciou.

Separovaný zber v meste je realizovaný donáškovým systémom do zberných ostrovov, ktoré sa skladajú z:

- **modrý kontajner na papier:** noviny, časopisy, knihy, zošity, kancelársky papier, ústrižky, prospekty, reklamné letáky, kalendáre, telefónne zoznamy, obalový materiál z papiera a lepenky a pod.,
- **žltý kontajner na plasty:** plastové fľaše od minerálok, sladených vôd, sirupov, oleja, octu, čistiacich a hygienických potrieb, plastové obaly od jogurtov, masla, pomazánok, potravín, cukrovín, cestovín, kozmetiky, obalové fólie, drobné plastové predmety, bandasky, kovové obaly, nápojové plechovky, konzervy, hliníkové časti obalov, alobal, nápojové kartóny a pod.,
- **zelený kontajner na sklo:** všetky druhy sklenených obalov bez kovových uzáverov, dekoratívne a tabuľové sklo, sklenené poháre z konzervovaných potravín, detskej výživy, zeleniny, ovocia, kávy, pochutín a pod.,
- **hnedý kontajner na BIO odpad:** zvyšky zeleniny a ovocia, starý chlieb a pečivo, kávové a čajové zvyšky, neskonsumované zostatky pokrmov a potravín rastlinného a živočíšneho pôvodu, škrupiny z vajčiek, orechov a kôstky, mäso, ryby, mliečne výrobky, kosti, vajcia, potraviny po záruke bez obalov, tráva, lístie, kvety, slama, seno, piliny v menšom množstve. Tiež zemina z kvetnáčov, popol z dreva a drobné konáre.

Odpad, ktorý nie je možné vytriediť do hore uvedených nádob na separovaný odpad, je potrebné dať do zbernej nádoby na zmesový komunálny odpad. Separovaný zber je v meste Púchov zavádzaný postupne od roku 1996, vykonávaný je na území celého mesta a v mestských častiach.

Vyseparovaný odpad sa stáva druhotnou surovinou, vracia sa do výroby a znižuje nároky na prírodné zdroje a energiu. Separovaním sa zabezpečuje materiálové zhodnotenie odpadu, šetria sa surovinové zdroje, klesajú náklady na zber a likvidáciu zmesového komunálneho odpadu, zvyšuje sa kvalita životného prostredia.

Okrem nádob, ktoré sú pri bytových jednotkách, môžu obyvatelia odpad (železo, papier – kartóny, väčší elektronický odpad, autobatérie, žiarivky, oleje, tuky, drevo, obaly z farieb, lakov, lepidiel a objemný odpad) odovzdať priamo zberným surovinám, na dvor Podniku technických služieb mesta, s.r.o.

Komunálne odpady sú odpady z domácnosti vznikajúce na území obce pri činnosti fyzických osôb a odpady podobných vlastností a zloženia, ktorých pôvodcom je právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, okrem odpadov vznikajúcich pri bezprostrednom výkone činností tvoriacich predmet podnikania alebo činnosti právnickej osoby alebo fyzickej osoby – podnikateľa.

Za odpady z domácnosti sa považujú aj odpady z nehnuteľností slúžiacich fyzickým osobám na ich individuálnu rekreáciu, napríklad zo záhrad, chat, chalúp, na parkovanie alebo uskladnenie vozidla používaného pre potreby domácnosti, najmä z garáží, garážových stojísk a parkovacích stojísk.

Komunálnymi odpadmi sú aj všetky odpady vznikajúce v obci pri čistení verejných komunikácií a priestranstiev, ktoré sú majetkom obce alebo v správe obce, a taktiež pri údržbe verejnej zelene vrátane parkov a cintorínov a ďalšej zelene na pozemkoch právnických osôb, fyzických osôb a občianskych združení.

Biologicky rozložiteľné komunálne odpady

Na území mesta je zavedený celoročný, spoločný zber biologicky rozložiteľného odpadu zo záhrad a parkov a biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu prostredníctvom:

- 240 l hnedých zberných nádob (KBV),
- vlastných kompostovacích zásobníkov vo všetkých rodinných domoch (IBV) a bytových domoch so záhradou alebo pozemkom vo svojom vlastníctve, na ktorom sa nachádza zeleň,
- jarného a jesenného upratovania,
- zberného dvora,
- individuálneho odvozu na základe objednávky u zberovej spoločnosti, ktorý je spoplatnený.

Mesto zabezpečuje zber a odvoz bioodpadov len od fyzických osôb v KBV. Právnické osoby a fyzické osoby oprávnené na podnikanie sú povinné zabezpečiť si odvoz BIOODPADU na vlastné náklady.

Do spoločného zberu bioodpadov v KBV patria: zvyšky zeleniny a ovocia, starý chlieb a pečivo, kávové a čajové zvyšky, neskonsumované zostatky pokrmov a potravín rastlinného a živočíšneho pôvodu, škrupiny z vajíc, orechov a kôstky, mäso, ryby, mliečne výrobky, kosti, vajcia, potraviny po záruke bez obalov, tráva, lístie, kvety, slama, seno, piliny v menšom množstve. Tiež zemina z kvetináčov, popol z dreva a drobné konáre.

Do spoločného zberu bioodpadov v KBV nepatria: triedené zložky KO, nebezpečný odpad, uhynuté zvieratá a zvierací trus, veľké kosti (bravčové, hovädzie), tekuté potraviny (polievky, mlieko, omáčky), použitý jedlý olej a tuhy, cigaretové ohorky, obsah vysávača, textil, jednorazové plienky, stavebný odpad a kamene.

Zber použitých jedlých olejov a tukov

V KBV aj IBV na území mesta je zavedený tiež zber použitých jedlých olejov a tukov z domácností, prostredníctvom 240 l čiernych zberných nádob. Tie sú rozmiestnené rovnomerne na existujúcich stojiskách komunálneho odpadu.

Do čiernych zberných nádob patria všetky jedlé oleje a tuhy, ktoré doma používate pri príprave jedla. Všetky druhy potravinárskych olejov (slnečnicový, olivový, repkový, sójový, palmový, kokosový), tuhy (maslo, margarín alebo masť) a tiež všetky oleje a tuhy z konzerv, šalátov, smaženia, fritovania, zo zeleniny, mäsa, rýb, syrov či húb nakladaných v oleji alebo marinád na grilovanie.

Elektroodpad

Vo vybraných lokalitách mesta Púchov je umiestnených sedem červeno-bielych kontajnerov na triedenie elektroodpadu. Ide o nasledujúce lokality:

- Sedlište – Okružná
- Chmelinec
- Námestie slobody
- Moravská
- Komenského
- Obrancov mieru
- Mojžírova

Do červeno-bielej nádoby nepatria: monitory, televízory, žiarivky, výbojky.

Do červeno-bielej nádoby patria: spotrebná elektronika, videokamery, digitálne a analógové fotoaparáty, malé elektrické a elektronické hudobné nástroje, výpočtová technika, faxy, záznamníky, telefónne prístroje, mobilné telefóny, tlačiarne, malé stolné kopírky, kalkulačky, herné konzoly, videohry, elektrické hračky, batérie a akumulátory, iné elektrospotrebiče, ktoré sa do nádoby zmestia.

Elektroodpady je tiež možné odovzdať:

- a) počas jarného a jesenného upratovania - mesto Púchov zabezpečí informovanosť občanov v dostatočnom časovom predstihu o zbere elektroodpadu osobitným oznamom, pričom využije obvyklé spôsoby oznamovania,
- b) počas celého roka na zberný dvor.

Textil a šatstvo

Triedený zber textilu a šatstva sa vykonáva prostredníctvom špeciálnych bielych kontajnerov. V zmysle hierarchie odpadového hospodárstva je textil možné odovzdať aj v Mestskom zariadení VECI ZA ÚSMEV so sídlom na prvom poschodí v budove SOV-ky na Námestí slobody.

Do textilu a šatstva patria: čisté a suché šatstvo a textil (všetky druhy odevov, prikrývky, deky, posteľná bielizeň), topánky, doplnky k oblečeniu (čiapky, šále), prípadne iné druhy šatstva a textilu.

Do textilu a šatstva nepatria: znečistené, poškodené, mokré šatstvo a pod.

Zberný dvor

Mesto Púchov má pre svojich občanov platiacich za odpad miestny poplatok za komunálne a drobné stavené odpady zriadený zberný dvor v areáli PTSM s.r.o. Púchov.

Na zbernom dvore môžu fyzické osoby odovzdávať drobný stavebný odpad, objemný odpad a oddelene zbierané zložky komunálneho odpadu v rozsahu triedeného zberu v meste.

Fyzická osoba môže na zbernom dvore bezplatne odovzdať nasledujúce oddelene zbierané zložky komunálneho odpadu: obaly a neobalové výrobky, z papiera, plastov, skla, kovov, VKM, BIO odpad (zelený, kuchynský, oleje a tuky), objemný odpad, odpad s obsahom škodlivín, textil a šatstvo, elektroodpady, batérie a akumulátory.

Fyzická osoba môže na zbernom dvore za poplatok odovzdať nasledujúce oddelene zbierané zložky komunálneho odpadu: drobné stavebné odpady.

Poplatok je určený v samostatnom VZN o miestnych poplatkoch za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Na zbernom dvore nie je možné odovzdať odpadové pneumatiky a nespotrebované lieky a zdravotnícke pomôcky.

Drobný stavebný odpad

Na území mesta Púchov je zavedený množstvový zber drobných stavebných odpadov, ktorý sa vykonáva na zbernom dvore. Množstvový zber je spoplatnený. Sadzba poplatku je stanovená v samostatnom VZN o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Poplatok sa platí za každý odovzdaný kilogram drobných stavebných odpadov. Poplatník uhradza poplatok v hotovosti v zbernom dvore v areáli PTSM s.r.o. Púchov. Pred odovzdaním odpadu je potrebné odpad odvážiť na pristavenej váhe. Poplatok sa vypočíta ako súčin odovzdaných drobných stavebných odpadov a sadzby za 1 kilogram odpadu.

K drobnému stavebnému odpadu, ktorý vyprodukuje občania, patria: zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc, keramiky a pod., bez obsahu skla, kovov, plastov, papiera a lepenky.

Zeleň v obci

Starostlivosť o zeleň v meste má v kompetencii oddelenie výstavby, investícií, životného prostredia a stavebného úradu. Výsadby nových drevín sú realizované podľa potreby, sú situované hlavne do novovybudovaných obytných zón, na parkoviskách a zároveň tvoria adekvátnu náhradu za odstránené dreviny.

Ochrana drevín

Ochrana drevín podľa tretej hlavy zákona o ochrane prírody a krajiny sa vzťahuje na dreviny rastúce mimo lesa. Drevinou rastúcou mimo lesa je strom alebo ker, vrátane jeho koreňovej sústavy rastúci jednotlivo alebo v skupinách mimo lesného pôdneho fondu.

Zakazuje sa poškodzovať a ničiť dreviny. Poškodzovanie drevín je každé konanie alebo opomenutie konania, ktoré môže bezprostredne alebo následne podstatne alebo trvalo znížiť ekologické a estetické funkcie drevín alebo zapríčiniť ich odumretie. Drevinu možno poškodiť neodborným zásahom pri ošetrovaní alebo pri bežnej údržbe, ktorou je napríklad pomerne častý rez vetiev (výchovný, bezpečnostný, zdravotný, tvarovací alebo presvetlovací). Ošetrovanie drevín by preto malo byť vykonávané odborne spôsobilými fyzickými alebo právnickými osobami.

Vlastník (správca, nájomca) pozemku, na ktorom sa nachádza drevina, je povinný sa o ňu starať, najmä ju ošetrovať a udržiavať. Ošetrovanie drevín je činnosť zameraná na udržanie alebo zlepšenie ich zdravotného stavu alebo na odstránenie následkov ich poškodenia. Udržiavaním drevín sa zabezpečujú podmienky na ich optimálny rozvoj.

Pri poškodení alebo nákaze drevín chorobami môže orgán ochrany prírody (obec) uložiť vlastníkovi (správcovi, nájomcovi) pozemku vykonať nevyhnutné opatrenia na jej ozdravenie alebo rozhodnúť o výrube.

Ak zákon o ochrane prírody a krajiny neustanovuje inak, na výrub dreviny sa podľa § 47 odst. 3 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny vyžaduje súhlas orgánu. Súhlas sa vydáva formou rozhodnutia. Konanie týkajúce sa výrubu drevín sa začína na základe písomnej žiadosti. Pred podaním žiadosti doporučujeme osobnú, prípadne telefonickú konzultáciu z dôvodu výnimiek zo zákona o ochrane prírody a krajiny, kedy na výrub drevín nie je potrebné vydať povolenie.

Ochrana prírody a krajiny v území

Zákon číslo 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny definuje ochranu prírody ako predchádzanie a obmedzovanie zásahov, ktoré ohrozujú, poškodzujú alebo ničia podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znižujú jej ekologickú stabilitu, ako aj odstraňovanie následkov takýchto zásahov. Druhovú ochranu sa viaže na chránené rastliny, chránené živočíchy, chránené nerasty a chránené skameneliny. Ochrana drevín zabezpečuje legislatívnu ochranu významným stromom a ich skupinám vrátane stromoradií, ktoré majú mimoriadny kultúrny, vedecký, ekologický prípadne krajínovotvorný význam.

Veľkoplošné chránené územia

Zo severu v dotyku riešeného územia sa nachádza CHKO Kysuce. Do územia mesta však nezasahujú žiadne veľkoplošné chránené územia.

Maloplošné chránené územia

Do riešeného územia nezasahujú žiadne maloplošné chránené územia.

Chránené stromy

V katastrálnom území Vieska - Bezdedov na miestnom cintoríne sa nachádza chránený strom Viešťansko – bezdedovská lipa.

Druhovú ochranu - chránené druhy

Na základe výsledkov terénneho prieskumu a literárnych údajov podávame nižšie prehľad chránených druhov živočíchov v hodnotenom území podľa vyhlášky MŽP SR č. 170/2021, ktorou sa vykonáva zákon 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny:

- Amphibia – obojživelníky
 - Bufo viridis Ropucha zelená
 - Hyla arborea Rosnička zelená
 - Salamandra salamandra Salamandra škvrnitá
 - Rana temporaria Skokan krátkonožý
 - Rana dalmatina Skokan štíhly
 - Rana arvalis Skokan ostropyský
- Reptilia - plazy
 - Anguis fragilis Slepúch lámavý
 - Lacerta agilis Jašterica obyčajná
 - Lacerta viridis Jašterica zelená
 - Natrix natrix Užovka obyčajná
- Aves – vtáky
 - Alauda arvensis Škovránok poľný
 - Buteo buteo Myšiak hôrny
 - Ciconia nigra Bocian čierny
 - Columba palumbus Holub hrivnák
 - Carduelis cannabina Stehlík konopiar
 - Dryocopus martius Ďateľ čierny
 - Dendrocopos major Ďateľ veľký
 - Lanius collurio Strakoš červenochrbtý
 - Motacilla cinerea Trasochvost horský
 - Parus palustris Sýkorka lesklohlavá
- Mammalia – cicavce

- *Capreolus capreolus* Srnec hôrny
- *Cervus elaphus* Jeleň lesný
- *Sus scrofa* Sviňa divá
- *Ondatra zibethica* Ondatra pyžmová
- *Martes foina* Kuna lesná
- *Sorex araneus* Piskor obyčajný
- *Neomys fodiens* Dulovnica väčšia
- *Citellus citellus* Sysel' obyčajný

Ohrozené druhy rastlín

V území bolo zistených viacero ohrozených, resp. chránených druhov rastlín. Zoznam takýchto druhov je uvedený nižšie. Zaradenie do kategórií ohrozenia a endemizmu je podľa práce Marhold, Hindák (1998). Použili sme nasledovné skratky: CR – kriticky ohrozený, EN - ohrozený, VU - zraniteľný, LR – menej ohrozený, r - zriedkavý, § - chránený druh, KZ – západokarpatský endemit, Ks – karpatský subendemit.

- *Aquilegia vulgaris* (LR)
- *Aster amelloides* (LR)
- *Dactylorhiza majalis* (VU)
- *Dianthus praecox* subsp. *praecox* (VU, §, KZ)
- *Epipactis* sp.
- *Gentiana cruciata* (LR)
- *Gentianopsis ciliata* (LR) -
- *Gymnadenia conopsea* (VU,§)
- *Gymnadenia densiflora* (CRr,§)
- *Lilium martagon* (LR,§)
- *Listera ovata* (VU,§)
- *Neottia nidus-avis* (§)
- *Orchis morio* (VU,§)
- cf. *Orchis pallens* (EN, §)
- *Primula auricula* (VU, §)
- *Pulsatilla subslavica* (EN, §, KZ)
- *Scrophularia umbrosa* (LR)
- *Valeriana simplicifolia* (VU)

Negatívne faktory životného prostredia sú zväčša nepriaznivými dôsledkami ľudských činností. Patria sem také zmeny vlastností krajiny, ktoré narušujú prirodzené toky látok, energií a informácií. Väčšinou ide o vedľajšie nezámerné dôsledky ľudskej činnosti. Negatívne sa prejavujú ohrozením prírodných zdrojov, prirodzených ekosystémov a zdravia človeka, pričom ich plošný rozsah závisí od konkrétnych prírodných podmienok, ako aj od intenzity ich pôsobenia. Najvýznamnejšie poruchy tohto typu súvisia

s ľudskými činnosťami - najmä s prevádzkou cestných a železničných komunikácií, ťažbou nerastných surovín, energetikou, činnosťou priemyselných, technických a poľnohospodárskych prevádzok, tvorbou a nakladaním s odpadmi, urbanizáciou a osídlením. Z fyzikálneho hľadiska majú často povahu polí (majú svoje jadro a smery šírenia, pričom intenzita ich vplyvu so vzdialenosťou od zdroja spravidla klesá).

Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability predstavuje takú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine a vytvára predpoklady pre trvalo udržateľný rozvoj. Základ tohto systému tvoria biocentrá, biokoridory (provinciálneho, nadregionálneho, regionálneho a lokálneho významu) a interakčné prvky.

Dotknuté biokoridory

Regionálny ÚSES okresu Považská Bystrica (SAŽP, Žilina 1994) vyčleňuje v hodnotenom území tieto biokoridory:

- Nadregionálny biokoridor NRBK II, rieka Váh, migračná trasa vodných organizmov, transport semien rastlín vedie údolím Váhu. Má interkontinentálny význam z hľadiska migrácie vodnej fauny a avifauny.
- Na trase je vyčlenené Regionálne biocentrum č. 14 B Rieka Váh. Brehové porasty so súvislým zápojom sú vyvinuté v južnej časti trasy.
- Regionálny biokoridor, VIII. A – Hydrický biokoridor Biela voda spájajúci Javorníky a Biele Karpaty s riekou Váh. Na strednom a dolnom úseku prechádza z veľkej časti intravilánom obcí. Súvislejší brehový porast na časti toku. migračná trasa vodných organizmov, transport semien rastlín.

Dotknuté biocentrá

Regionálne biocentrum VII. B Hradisko – Bukovec – Žiar komplex lesných spoločenstiev s drevinovým zložením a štruktúrou porastov blízkou prirodzeným biocenózam. Mozaika porastov s dubom a hrabom, menej so smrekom a borovicou. Ochranné lesy majú menšie zastúpenie v okrajových častiach.

Genofondové lokality

Miesto sútoku Bielej Vody a Váhu, k.ú. Púchov – ornitologická lokalita. Táto lokalita však nie je zaradená medzi chránené vtáčie územia.

Ekosystémové služby

Na zmiernenie negatívnych dopadov zmeny klímy a zvýšenie kvality urbánneho prostredia a života obyvateľov je nevyhnutné osobitne prikladať dôležitosť zelenej a modrej infraštruktúry v sídelnom prostredí. Táto infraštruktúra sa chápe ako účinné opatrenie na zmiernenie dopadov zmeny klímy v mestskom prostredí a zároveň posilnenie ekonomickej výkonnosti územia.

Prvky zelenej infraštruktúry v obciach a mestách (parky, zeleň zástavby, komunikácií, cintorínov, brehové porasty, chmeľnice, záhradkárske oblasti, trvalo trávnaté porasty, nelesná drevinová vegetácia, remízky, neudržiavaná zeleň, lesné porasty, orná pôda, atď.) regulujú mikroklimu, zabezpečujú cirkuláciu vzduchu (miešaním teplého a studeného vzduchu), tlmia nárazový vietor, znižujú prašnosť a hlučnosť, filtrujú vodu, znižujú riziko záplav pri prírvalových dažďoch, znižujú energetickú náročnosť (tienenie v lete, tepelná izolácia v zime) a prispievajú k ukladaniu uhlíka vo vegetácii a pôde (uhlík je zložkou hlavného skleníkového plynu CO₂, chráni pôdu a zabraňuje jej

erózii). K regulácii mikroklimy, odtoku vody, či zvyšovaniu kvality ovzdušia prispievajú rovnako aj prvky modrej infraštruktúry (zberné jazierka, prirodzené a umelé vodné toky, kanály, fontány, mokrade, malé vodné plochy).

Okrem týchto tzv. regulačných ekosystémových služieb, poskytuje zelená a modrá infraštruktúra aj iné ekosystémové služby ako napríklad kultúru, rekreáciu, oddych, či iné služby s priaznivým vplyvom na zdravie a psychiku miestneho obyvateľstva, ale aj podporné služby ako napríklad cyklus živín, či produkciu kyslíka (fotosyntéza), či produkčné služby v prípade záhrad, kde sa pestuje zelenina a ovocie a pod.

Spomínané ekosystémové služby poskytované prvkami zelenej a modrej infraštruktúry majú pozitívny vplyv aj na ekonomickú stránku obce, či obyvateľov. Zabezpečujú nižšie energetické náklady na klimatizáciu v lete (tínením) a na vykurovanie v zime (tlmením rýchlosti mrazivých vetrov), zatriktívňujú okolitého územia a tým sa zvyšuje cena pozemkov a budov, a taktiež stabilizáciou územia pomáhajú predchádzať nákladom potrebným na odstraňovanie katastrof (lokálne povodne, polámané stromy pri veterných smrštiach, erózia pôdy) v mestách.

1.6 ANALÝZA REALIZOVANÝCH STRATÉGIÍ

Základnými plánovacími dokumentmi samosprávy sú územný plán a program resp. plán rozvoja mesta.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mesta Púchov 2015 – 2022

Mesto Púchov má spracovaný dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Púchov 2015 – 2022. Dokument stanovil 12 prioritných rozvojových oblastí:

1. Sociálna oblasť
2. Školstvo
3. Životné prostredie
4. Ľudské zdroje
5. Cestovný ruch
6. Šport
7. Zdravotníctvo
8. Kultúra, história, tradícia
9. Priemysel a služby
10. Doprava
11. Rozvoj bývania
12. Občianska spoločnosť

reflektujúc základné oblasti, na ktoré sa malo vedenie mesta zamerať v stanovenom programovacom období. Dokument komplexne rieši oblasti života mesta so stanovenou víziou „Púchov – mesto slobodných a spokojných ľudí všetkých vekových kategórií a sociálnych skupín, zamerané na ich potreby v kvalitnom životnom prostredí a trvalej ekonomickej stabilite“.

Územné plánovanie na úrovni obce

Mesto Púchov má spracovaný územný plán mesta. Ide o základný nástroj územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie. Je to základný územnoplánovací dokument na miestnej úrovni a je záväzným východiskovým podkladom pre nadväznú územnoplánovacie a územnotechnické dokumenty dielčích územných častí mesta, alebo jeho špecifických funkčných štruktúr a záväzným podkladom pre územné rozhodovanie.

Územný plán bol vypracovaný v roku 2007 a vstúpil do platnosti VZN 14/2007. V roku 2017 boli prijaté Zmeny a doplnky č. 1 Územného plánu mesta Púchov prostredníctvom dodatku k spomínanému VZN 14/2007.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2013 - 2023

Aktuálne znenie bolo pripravované od júna do septembra 2015. Ide o kľúčový dokument, ktorý nastavuje smer a priority rozvoja kraja a zároveň slúži ako nástroj na čerpanie verejných prostriedkov a štrukturálnych fondov EÚ na nasledujúcich 10 rokov.

Dokument stanovil dlhodobú víziu pre hospodársky a sociálny rozvoj nasledovne: „Vytvorenie podmienok pre hospodársky rozvoj a zvyšovanie kvality života obyvateľov kraja“. Globálny cieľ je formulovaný nasledovne: „Vytvoriť vhodné podmienky pre zvýšenie inovačnej výkonnosti regiónu v rámci európskeho priestoru.“

V stratégií sú ďalej stanovené 3 strategických cieľov a k nim bolo priradených 7 priorít.

Strategický cieľ	Priority
Rozvoj ľudských zdrojov a zvýšenie ich adaptability na vytváranie nových pracovných miest v odvetviach s vyššou pridanou hodnotou	Konkurencieschopnosť, rozvoj inovácií a podnikateľské prostredie
Zvýšenie efektivity poľnohospodárstva a kvality vo vidieckych oblastiach	Rozvoj udržateľnej infraštruktúry
Rozvoj nových ekologických služieb v MSP	Ľudské zdroje
	Kvalita verejných služieb
	Životné prostredie a obnoviteľné zdroje
	Rozvoj vidieka
	Nadnárodná a cezhraničná spolupráca

Ostatné dokumenty spracované pre Mesto Púchov

Komunitný plán sociálnych služieb Mesta Púchov na roky 2018 – 2022

Cieľom komunitného plánovania je najmä posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov mesta a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii jednotlivcov a skupín. Komunitný plán mesta sa vypracúva v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb s ohľadom na miestne špecifiká a potreby. Na dosiahnutie tohto cieľa je potrebné využívať koordinovaný postup všetkých poskytovateľov sociálnych služieb v meste, s efektívnym využitím ich súčasných personálnych a finančných kapacít a so zameraním sa na získanie všetkých dostupných finančných zdrojov, vrátane prehodnotenia priorít mestského rozpočtu smerom k navýšeniu v oblasti sociálnych služieb.

Dokument obsahuje 13 priorít, ku ktorým sú priradené aktivity, časový horizont a partneri:

1. Terénna opatrovateľská služba
2. Sociálna služba vo vlastnom zariadení
3. Sociálna služba v zariadení iného druhu a inej formy
4. Stravovanie starších a odkázaných osôb, vrátane detí
5. Rozšírenie a podpora vzdelávacích aktivít školskej výchovy z dôvodu nárastu žiakov s poruchami učenia, Integrácia detí vo výchovno–vzdelávacom procese
6. Spoločensky neprispôsobivé osoby
7. Nezamestnaní
8. Vybudovanie bezbariérovosti v meste
9. Legislatíva, Registrácia nových sociálnych služieb

10. Bytová výstavba a podpora obnovy bytového fondu
11. Vybudovanie cyklotrasy
12. Podpora poskytovania sociálnej služby v zariadení pre potreby mesta a regiónu. Podpora zabezpečenia sociálnej služby pre potreby mesta
13. Sociálne služby krízovej intervencie

Plán dopravnej obslužnosti hromadnou osobnou dopravou v zmysle zákona NR SR č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave pre Mesto Púchov

Dokument bol spracovaný v roku 2018 Žilinskou univerzitou v Žiline a bol aktualizovaný v januári 2021 Doplnením a aktualizáciou. Plán bol vypracovaný pre potrebu koordinácie Mestskej autobusovej dopravy so železničnou dopravou a prípravu na vybudovanie Integrovaného dopravného systému.

Plán dopravnej obslužnosti je podkladom na udeľovanie dopravných licencií, na uzatváranie zmlúv o službách a na zostavovanie cestovných poriadkov v pravidelnej doprave, preto bol doplnený o posúdenie udelenia výlučného práva na dopravné služby na určitej linke alebo určitých zastávkach v MHD Púchov v zmysle Nariadenie (ES) č. 1370/2007 o službách vo verejnom záujme v železničnej a cestnej osobnej doprave.

Dokument má podľa zákona o cestnej doprave obsahovať najmä:

- zoznam autobusových liniek alebo ich častí, na ktorých sa má uskutočňovať pravidelná doprava vo verejnom záujme,
- požiadavky na primeraný rozsah dopravných služieb,
- spôsob riešenia súbežnej dopravy, opatrenia na zabezpečenie koordinácie a nadväznosti na železničnú dopravu,
- spôsob výpočtu a harmonogram poskytovania príspevku z verejného rozpočtu,
- možnosti úpravy sadzby základného cestovného alebo udelenia výlučného práva na dopravné služby na určitej autobusovej linke alebo na určitých zastávkach, a
- ciele a zámery riešenia disproporcie dopytu a ponuky v určitom území vrátane potreby investícií do vozidlového parku, do technickej základne alebo do organizácie a trasy autobusových liniek.

Aktualizácia koncepcie rozvoja Mesta Púchov v oblasti tepelnej energetiky

Dokument z decembra 2019 má za úlohu vytvorenie podmienok pre systémový rozvoj sústav tepelných zariadení na území mesta s cieľom:

- zabezpečiť spoľahlivosť a bezpečnosť dodávky tepla,
- zabezpečiť hospodárnosť pri výrobe, rozvoje a spotrebe tepla na princípe trvalo udržateľného rozvoja,
- ochrany životného prostredia,
- zabezpečiť súlad so zámermi energetickej politiky Slovenskej republiky,
- zabezpečiť súlad s legislatívnymi predpismi v oblasti energetiky.

Mesto Púchov zabezpečilo spracovanie Koncepcie rozvoja mesta Púchov v oblasti tepelnej energetiky v roku 2005. Od roku 2005 však došlo k zmenám v legislatíve aj v energetickej politike Slovenskej republiky a Európskej únie. Aktualizáciou koncepcie v roku 2019 plní Púchov svoju zákonnú povinnosť a zabezpečí jej súlad s energetickou politikou SR a platnou legislatívou.

Program odpadového hospodárstva mesta Púchov na roky 2016 – 2020

Program charakterizuje rozsiahlo aktuálny stav odpadového hospodárstva v meste Púchov a stanovuje ciele v nakladaní s komunálnym odpadom. Sem patrí napríklad:

- minimalizácia negatívnych účinkov vzniku a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie,
- zásadné odklonenie odpadov od ich zneškodňovania skládkovaním obzvlášť pre komunálne odpady,
- zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácností ako papier, kov, plasty a sklo a podľa možnosti z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na 50 % podľa hmotnosti,
- znížiť množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 35 % z celkového množstva (hmotnosti) biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995.

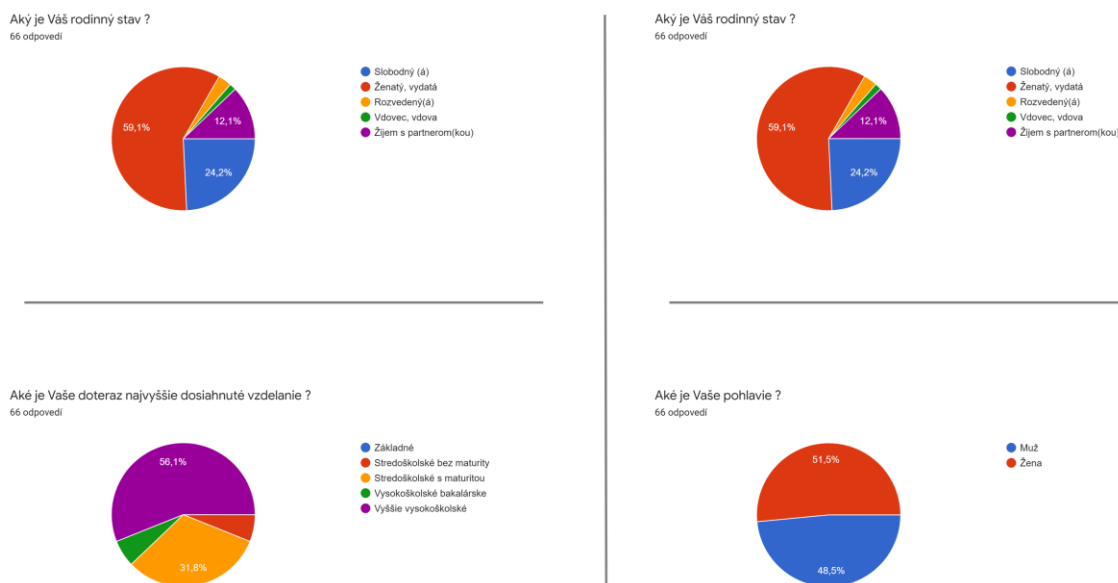
K týmto cieľom dokument definuje konkrétne opatrenia na ich dosiahnutie v strednodobom a dlhodobom horizonte.

1.7 POŽIADAVKY A OČAKÁVANIA ZAJAHOVANÝCH SUBJEKTOV

Kvalitatívny prieskum názorov obyvateľstva mesta

Dotazníkový prieskum sa konal v časovom období medzi 23.5.2022 a 7.6.2022. Zúčastnilo sa ho 66 respondentov. Medzi respondentmi prevažovali ženy (51,5%) a 56,1% opýtaných boli ľudia s vyšším vysokoškolským vzdelaním. Podrobná charakteristika respondentov je uvedená na obrázku 6.

Obrázok 2: Charakteristika respondentov dotazníkového prieskumu

Čo sa týka prehľadu využívania dopravy v meste, necelé dve tretiny obyvateľov uviedli, že majú možnosť využívať bicykel pri preprave po meste, ale nepovažujú za bezpečnú a naopak automobil je pre 66,7% preferovaný spôsob prepravy v rámci mesta. Pri využití bicykla boli uvedené ako hlavné prekážky absentujúce značenie priestoru (stojany, značenie cyklochodníkov), bezpečnosť a riziko kolízie, ako aj nevyhovujúci stav ciest a chodníkov. Chýbajúca možnosť zdieľaných bicyklov či stav ciest boli taktiež niekoľkokrát spomenuté. Pre dopravu automobilom boli ako hlavné nedostatky uvedené kapacity a spôsob parkovania v meste, bezpečnosť a riziko kolízie, nevhodné značenie, časté kolóny či celkovo kvalita cestných komunikácií. Pri pešom pohybe boli ako nedostatky uvedené faktory ako prekračovanie rýchlosti automobilmi, absentujúce chodníky / ich nevyhovujúci stav a ich priechodnosť, otázky okolo bezpečnosti a rizika kolízie. Rovnako bolo spomenuté zavedenie systému parkovného so zvyšujúcim sa parkovným pre vyšší počet áut v domácnosti či absencia cyklochodníkov

Kvalita priestorov v meste bola meraná prostredníctvom vnímania vhodných podmienok pre výchovu detí. Tri štvrtiny respondentov uviedli, že tieto podmienky sú primerané a 12 percent respondentov ich označila ako nevyhovujúce či nevhodné. Ako dôvody boli uvádzané faktory ako znečistené pieskoviská, nebezpečnosť pre jazdu na bicykli, vysoký počet ľudí voziacich deti do škôl, chýbajúce ihriská a plochy na trávenie voľného času, nedostatok jasí a materských škôl, absencia vybavenosti v okrajových častiach mesta či nedostatočná kapacita centra voľného času.

Jednou z hlavných charakteristík kvality prostredia je bezpečnosť a najmä pocit bezpečia obyvateľov v meste. Na túto otázku dve tretiny respondentov uviedli, že mesto vnímajú ako bezpečné, pričom sa občas vyskytnú problémy ako nedostatočné osvetlenie v okolí ich bydliska, občasný vandalizmus a znečisťovanie okolia, hluk z okolitých prevádzok alebo zriedkavá kriminalita v okolí ich bývania. V rámci navrhovaných riešení najviac respondentov označilo preferované zlepšenie dohľadu zo strany polície, opravenie resp. pridanie verejného osvetlenia či inštaláciu bezpečnostných kamerových systémov v meste. Možnosť organizácie dobrovoľných susedských hliadok respondentov neoslovila. Ako alternatívne možnosti riešenia otázky bezpečnosti v meste boli ďalej navrhnuté vybudovanie parkoviska Nosice, zvýšenie odbornej spôsobilosti mestskej polície a vyššia frekvencia jej hliadok, ale aj vzdelávanie mládeže.

Plochy zelene boli hodnotené prevažne ako primerané, kritika bola smerovaná najmä na ich kvalitu a využitie. Mesto by sa podľa respondentov malo zamerať na vytvorenie komunitných záhrad, čistotu verejných priestorov, vybavenosť pre starších spoluobčanov, ihriská, osadenie väčšieho množstva lavičiek, odstránenie vizuálneho smogu, výstavbu cyklochodníkov a verejných toaliet.

Vodné plochy v meste polovica obyvateľov vníma ako primerané a necelá tretina respondentov ich vníma ako nevyhovujúce z pohľadu kvality a technického stavu. Pri ich rozvoji je potrebné sa zamerať na čistotu okolia a kvalitu týchto plôch, vyšší počet odpadkových košov, lavičiek a fontánok s pitnou vodou či zlepšiť prístup k rieke. Ako navrhované preferované riešenia boli vyznačené vyčlenenie samostatných priestorov pre voľný pohyb psov, estetizácia a budovanie stojísk na kontajnery, organizovanie kampaní pre separáciu odpadu či zabezpečenie pravidelného čistenia bydlísk.

Ďalšou veľkou témou pri rozvoji mesta sú služby. Na základe prieskumu boli otázky sociálneho poradenstva, stravovania v meste či opatrovateľská služba hodnotené ako nedostatočné, čo prináša pre mesto výzvu na nasledujúce roky a zároveň jednu z oblastí, na ktoré je potrebné sa perspektívne zamerať. Pri otázke na koho by sa mesto malo zamerať pri poskytovaní služieb boli najčastejšie označení seniori, osoby so zdravotným znevýhodnením, osamelé matky, mladé rodiny a mnohopočetné rodiny. V oblasti služieb, ktoré v meste chýbajú, boli najčastejšie označované zariadenia pre týrané ženy, zariadenia pre seniorov, denný stacionár a zariadenia pre tých, ktorí opustili detský domov. V rámci materských škôlok by respondenti najviac uvítali obnovu areálu materských škôl, rozšírenie ich kapacít, rozšírenie ponuky ďalších aktivít pre deti a predĺženie ich prevádzkovej doby. Pri základných školách by najviac ľudí preferovalo obnovu areálu základnej školy, rozšírenie jazykovej prípravy žiakov či rozšírenie ponuky krúžkov a záujmovej činnosti. V otázke trávenie voľného času by verejnosť privítala rozvoj oddychových plôch, dopravné ihrisko, lanový park, výstavbu komunitnej záhrady, fitness parku a detských ihrísk. Celkovo sú možnosti trávenia voľného času športovania v meste vnímané ako primerané, resp. nevyhovujúce a tvoria teda priestor na zlepšenie v nasledujúcich rokoch.

V poslednej časti prieskumu sme sa pýtali obyvateľov na ich názor na smerovanie mesta, konkrétne na výber oblastí, v akých sa má mesto Púchov rozvíjať v strednodobom a dlhodobom horizonte. Najviac respondenti zahlasovali za kľúčové slová prírodná/zelená obec, obec pre mladé rodiny a obec cykloturistiky. Pojem priemyselná obec oslovil asi polovicu respondentov na základe perspektívnej ponuky práce. V oblasti nedostatkov rozvoja mesta respondenti najčastejšie uvádzali nedostatočnú infraštruktúru, komunikáciu s obyvateľmi pomocou technológií, atraktivitu mesta pre život, nedostatočnú ponuku služieb, neporiadok a čistotu či údržbu verejných priestranstiev.

1.8 SYNTÉZA ANALYTICKÝCH VÝCHODÍSK

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
• Poloha mesta vzhľadom k dopravnému koridoru Bratislava – Žilina – Poprad – Košice • Blízkosť krajských miest Trenčín a Žilina a hranice s Českou republikou • Kvalitne organizovaný separovaný zber • Kvalitné a zachovalé prírodné okolie mesta • Pracovisko Trenčianskej univerzity a ďalších detašovaných a konzultačných univerzitných stredísk • Dlhodobá nízka miera nezamestnanosti • Aktívny tretí sektor v oblasti environmentalistiky • Rozvinutý šport a príležitosti na trávenie voľného času • Vysoký podiel chemického a odevného priemyslu v rámci hospodárskej štruktúry mesta • Rastúci počet podnikateľských subjektov na území mesta	• Nízke kapacity samosprávy v oblasti starostlivosti o životné prostredie • Nedostatočne rozvinutá verejná technická a dopravná infraštruktúra • Neexistujúca pasportizácia zelene • Absencia komplexného sociálneho zariadenia a krízového centra • Absencia mestského multifunkčného ihriska • Nedostatočná previazanosť medzi vzdelávacími zariadeniami a trhom práce • Absencia nízkoprahových centier pre deti a mládež • Energeticky náročné verejné budovy • Vybavenosť školských zariadení • Nedostatočná podpora tradičných umeleckých remesiel • Technický stav miestnych komunikácií • Intenzívna cestná doprava v centrálnych zónach mesta
Príležitosti	Ohrozenia
• Podmienky pre rozvoj ekologického poľnohospodárstva • Podmienky pre rozvoj cestovného ruchu • Podiel obyvateľstva v produktívnom veku • Vysoká miera vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva • Integrácia marginalizovaných skupín obyvateľstva • Modernizácia železničnej trate • Využívanie alternatívnych zdrojov energie (napr. biomasa) • Zhodnocovanie odpadu ako druhotnej suroviny • Zvýšenie podielu zelene v meste a starostlivosť o jej kvalitu na existujúcich plochách, vrátane vodných prvkov územia • Budovanie smart informačných systémov na monitoring životného prostredia • Budovanie komunitných záhrad a zeleninových/bylinkových záhonov • Dobudovanie vodovodnej a kanalizačnej infraštruktúry • Rozvoj udržateľnej energetiky • Rozvoj sociálnych služieb pre seniorov a iné ohrozené skupiny obyvateľstva	• Starnutie populácie • Stagnácia počtu osôb s prihláseným trvalým pobytom napriek novej bytovej výstavbe • Prostriedky na údržbu infraštruktúry • Atraktivita verejnej dopravy a ekologických módov dopravy • Nezáujem súkromnej sféry o mesto a o širší región • Absorpčná kapacita verejného sektora na štrukturálne fondy EÚ • Rast nezamestnanosti • Prehľbovanie sociálnych rozdielov • Odliv mladých ľudí • Zhoršovanie zdravotného stavu obyvateľstva • Klimatická zmena a jej dopady na územie a obyvateľov (absencia strategických dokumentov napr. koncepcia verejnej zelene a pod.) • Rozširovanie skládok odpadu a ich nezrealizovaná sanácia • Strata biodiverzity

- Spolupráca a rozvoj partnerstiev medzi školstvom a podnikateľským sektorom
- Modernizácia vzdelávacej a zdravotníckej infraštruktúry
- Rozvoj celoživotného vzdelávania a rekvalifikácie
- Rozvoj voľnočasovej a športovej infraštruktúry
- Komunikovanie a marketing mesta smerom k obyvateľom
- Rozvoj pešej a cyklistickej infraštruktúry
- Ekologizácia verejnej dopravy

Kľúčové disparity územia

Za kľúčové disparity mesta Púchov, koherentne usporiadané, považujeme:

Starnutie obyvateľstva	Kapacity a dostupnosť sociálnych služieb na území mesta
Turistický potenciál územia (príroda, história, športová infraštruktúra)	Ponuka uceleného produktu CR rešpektujúceho miestne špecifiká
Infraštruktúra vysokoškolských pracovísk	Absencia spolupráca školstva s verejným a súkromným sektorom
Rozvinutý priemysel v rámci hospodárstva mesta	Chýbajúca koncepcia ekologickej a energetickej kapitalizácie priemyslu pre mesto
Rozvinutý separovaný zber	Absencia energetického spracovania druhotných surovín

Hlavné faktory rozvoja

Za strategické faktory rozvoja mesta Púchov považujeme:

- Rozvoj občianskej vybavenosti a služieb, komunitný rozvoj
- Odolnosť a adaptability mesta v kontexte klimatickej zmeny
- Inovačné aktivity vo väzbe na existujúcu ekonomickú štruktúru mesta s využitím (spolupráce súkromný sektor - verejná správa - akademická sféra)
- Integrované vzdelávacie inštitúcie poskytujúce konkurencieschopné vzdelávanie
- Rozvoj a kompletizácia infraštruktúry (mobilita, zásobovanie vodou, kanalizácia)
- Nízkoemisná, udržateľná a integrovaná mobilita
- Rozvoj kvalitného predprimárneho a primárneho vzdelávania

Strategická část

Strategická a programová časť Programu rozvoja mesta Púchov na roky 2022 – 2030

Vízia rozvoja mesta Púchov do roku 2040

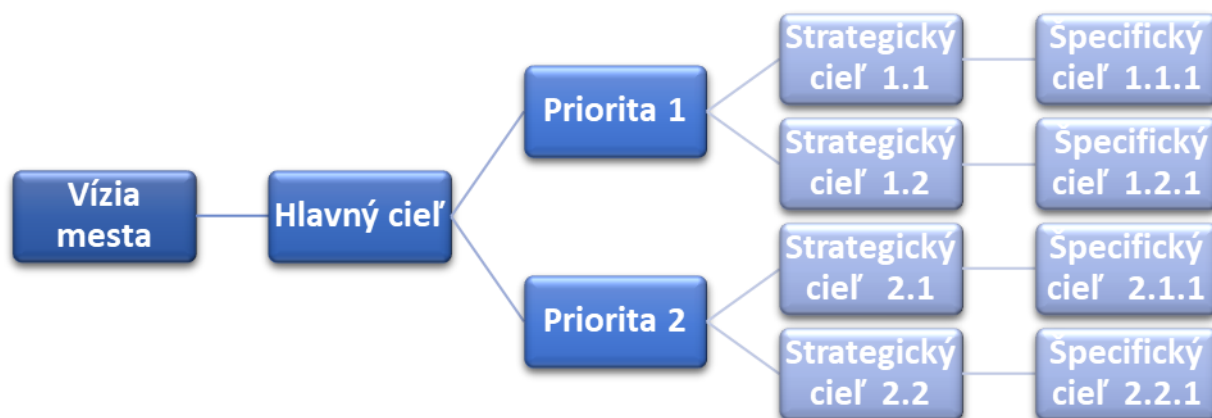
Púchov, najkrajšie mesto Považia pre kvalitný a zdravý život obyvateľov, dostupné služby a čisté životné prostredie.

Hlavný cieľ mesta Púchov do roku 2030

Rozvoj služieb obyvateľom mesta rešpektujúc potreby obyvateľov v spojení s adaptáciou mesta na zmenu klímy, rozvojom regionálnej ekonomiky a kvalitnými podmienkami na rozvoj komunít v meste.

Pre naplnenie vízie a hlavného cieľa mesta pre obdobie rokov 2022 až 2030 bola navrhnutá rozvojová stratégia v nasledujúcej štruktúre:

Obrázok 3: Štruktúra rozvojovej stratégie PRM Púchov

Priorita 1 – Inovatívne mesto Púchov

1.1. Rozumné mesto Púchov

1.1.1. Infraštruktúra pre rozumné mesto

Identifikované operácie:

- budovanie rozumného mesta a zlepšovanie poskytovania verejných služieb: Inteligentné odpadové hospodárstvo, inteligentná mobilita, infraštruktúra pre alternatívne formy pohonu, inteligentné dopravné systémy, poskytovanie verejných služieb - participácia občanov,
- rozšírenie kamerového systému v meste a v mestských častiach,
- elektronická úradná tabuľa,
- Wifi sieť v meste a mestských častiach,
- modernizácia verejného rozhlasu,
- inteligentné verejné osvetlenie,
- vybudovanie infraštruktúry pre posilnenie kybernetickej bezpečnosti v meste Púchov,
- budovanie optických sietí v meste a mestských častiach
- budovanie infomačného systému na podporu cestovného ruchu v regióne

1.1.2. Služby pre rozumné mesto

Identifikované operácie:

- modernizácia a digitalizácia mestskej knižnice,
- digitalizácia a pasportizácia zelene v meste s koncepciou jej revitalizácie.

1.2. Inovatívna regionálna ekonomika

1.2.1. Podpora regionálnej ekonomiky a inovatívne partnerstvá

Identifikované operácie:

- inovačno-kreatívne centrum FPT TnUAD

Priorita 2 – Zelené mesto Púchov

2.1. Energetická efektívnosť územia

2.1.1. Energetická efektívnosť verejnej infraštruktúry a obnoviteľne zdroje energie

Identifikované operácie:

- znižovanie energetickej náročnosti verejných budov, MsÚ, MŠ, ZUŠ, ZŠ, CVČ, SOV, športoviská, plaváreň, zimný štadión, športové haly, kultúrne domy a pod.,
- využívanie OZE na verejných budovách, MŠ, ZUŠ, ZŠ, CVČ, SOV, KVC, športoviská, plaváreň, zimný štadión, športové haly a pod.,
- modernizácia centrálnych rozvodov tepla.

2.2. Obehová ekonomika

2.2.1. Inovatívny manažment odpadov

Identifikované operácie:

- mechanicko-biologická úprava zmesového komunálneho odpadu,

- kompostáreň mesta Púchov - Zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov , modernizácia technológií, doplnenie techniky,
- rozšírenie zberného dvora, modernizácia techniky a technológie na zber a zhodnocovanie odpadov,
- vybudovanie nadzemných stojísk, stojísk pre polopodzemné kontajnery,
- elektronická evidencia odpadov, elektronické kompostéry do jedální,
- SWAP POINT - Zvýšenie množstva vytriedených odpadov.

2.3. Odolné mesto na zmenu klímy

2.3.1. Vnútrobloky a verejné priestory

Identifikované operácie:

- monitoring rizík súvisiacich so zmenou klímy - podpora adaptácie na zmenu klímy,
- spracovanie nízkouhlíkovej stratégie,
- vnútrobloky, verejné priestranstva, vegetačné strechy, vegetačné steny,
- podpora zelenej infraštruktúry v meste - vybudovanie parkovacieho domu s vegetačnou strechou, vegetačnými stenami a so strešnými úľami.

2.3.2. Protipovodňová ochrana

Identifikované operácie:

- odvodnenie miestnych komunikácií - Vybudovanie odvodňovacích kanálov v obci za účelom odvodnenia dažďovej a povrchovej vody z komunikácií,
- odvodnenie verejných priestranstiev a areálov verejných budov,
- údržba vodných tokov.

2.3.3. Vodozádržné opatrenia

Identifikované operácie:

- vodozádržné opatrenia - vegetačné strechy, vegetačné steny, dažďové záhrady
- vodozádržné opatrenia na verejných priestranstvách

2.3.4. Ekologická konektivita a biodiverzita

Identifikované operácie:

- výsadba a revitalizácia vodných koridorov, Odhánok s výsadbou ovocných stromov, lúčnych kvetov, rozšírenie mestskej včelnice,
- budovanie migračných koridorov.

Priorita 3 – Kvalita života v meste Púchov

3.1. Kvalita života

3.1.1. Športová a oddychová infraštruktúra

Identifikované operácie:

- vybudovanie športového areálu s ihriskami pre rôzne druhy športov a vekové kategórie : napr.hokejbalové ihrisko, pumptrack, skatepark,
- obnova detských ihrísk Púchov, obnova športovísk,
- oddychový areál – Odhánky, Nábrežie II
- vybudovanie multifunkčnej športovej haly,

- vybudovanie a rozširovanie kapacity cvičiska pre psov
- vybudovanie futbalového ihriska s umelou trávou
- komplexná rekonštrukcia futbalového štadióna s vybudovaním zázemia a verejného priestranstva s pódium
- modernizácia a zatraktívnenie letného kúpaliska

3.1.2. Bezpečnosť

Identifikované operácie:

- osvetlenia prechodov pre chodcov, zvýšenie bezpečnosti na cestách, merače rýchlosti, spomaľovače

3.2. Dostupná a efektívna technická infraštruktúra (voda, kanál)

3.2.1. Dostupnosť a obnova kanalizačnej siete

Identifikované operácie:

- dobudovanie verejných vetiev kanalizáci v meste a v mestských častiach - Zlepšenie kvality vôd.

3.2.2. Dostupnosť a obnova vodovodnej siete

Identifikované operácie:

- dobudovanie verejných vetiev vodovodov v meste a mestských častiach - Zásobovanie vodou.

3.3. Integrované, dostupné a efektívne komunitné služby

3.3.1. Moderné a efektívne zdravotné služby

Identifikované operácie:

- Poskytovanie služieb a starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa - vybudovanie jasí pre deti do troch rokov
- Podpora poskytovania pohotovostnej služby

3.3.2. Moderné a efektívne sociálne služby

Identifikované operácie:

- Domov pre všetkých - Zriadenie ubytovne pre sociálne odkázaných a týrané matky s deťmi,
- bezpečný domov pre osoby zažívajúce násilie,
- vybudovanie komunitného centra - Dostupnosť služieb pre seniorov, osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením,
- vybudovanie zariadenia pre bezdomovcov a utečencov,
- vybudovanie sociálneho obchodu - Potravinová a materiálna deprivácia.

3.3.3. Dostupné a inkluzívne bývanie

Identifikované operácie:

- zabezpečenie bývania pre sociálne slabších občanov, integrácia rómskej komunity – Púchov.
- budovanie prestupného bývania

3.3.4. Budovanie kapacít vzdelávania

Identifikované operácie:

- modernizácia vzdelávacieho a výchovného systému MŠ - získavanie nových zručností Púchov,
- modernizácia vzdelávacieho a výchovného systému ZŠ - získavanie nových zručností Púchov, ZUŠ,
- skvalitnenie vzdelávania na základných školách, modernizácia učební, digitalizácia vzdelávania – Púchov,
- akadémia 3 veku , inovačno-kreatívne centrum FPT TnUAD,
- rozšírenie kapacít materských škôl na území mesta Púchov so znížením energetickej náročnosti objektov,
- Základná škola s materskou školou sv. Margity v Púchove - rozšírenie priestorov pre primárne vzdelávanie v ZŠ s MŠ sv. Margity - Nadstavba školy so zámerom zvýšiť počet tried ZŠ a vybudovanie telocvične, Púchov, Cirkevné školy,
- vybudovanie nových priestorov pre centrum voľného času,
- vybudovanie kapacít pre získavanie digitálnych zručností a systému bezpečnosti pre seniorov

Priorita 4 – Prepojené mesto Púchov

4.1.Integrovaná udržateľná multimodálna mobilita

4.1.1.Elektromobilita

Identifikované operácie:

- podpora cykolomobility, zdieľané bicykle, zdieľané kolobežky, nabíjacie stanice pre elektrobicykle a elektrokolobežky, stojany a prístrešky na bicykle a kolobežky, ekologická verejná doprava.

4.1.2.Cyklomobilita

Identifikované operácie:

- vybudovanie chodníka pre cyklistov a peších za účelom bezpečného prepojenia Horných Kočkoviec a mesta Puchov, časti Kolonka, Dolných Kočkoviec a mesta Púchov
- cyklotrasy v meste s napojením na cyklotrasy v susedných obciach a jestvujúce cyklotrasy.

4.1.3. Bezpečná, integrovaná a plynulá mobilita

Identifikované operácie:

- vybudovanie trasy pre inline korčuliarov,
- obnova vlakového spojenia s ČR
- rekonštrukcia a oprava mostov - Púchov, rekonštrukcia mosta v Hrabovke, rekonštrukcia mosta na Vieske-Bezdedov,
- vybudovanie nových a rekonštrukcia jestvujúcich chodníkov, zabezpečenie bezbariérovosti chodníkov,
- rozšírenie miestnych komunikácií do nových a rozvojových lokalít,
- rekonštrukcia a oprava miestnych komunikácií na území mesta a v mestských častiach,
- dopravné komunikačné prepojenia, za účelom zlepšenia kvality mobility - lávky pre peších a cyklistov,
- revitalizácia zastávok MHD vrátane majetko-právneho vysporiadania pozemkov,
- výstavba a modernizácia autobusových staníc - prestupných uzlov pri MŠK a Conti sever.

- žena, vodička za volantom elektrobusu,
- rozvoj bezplatnej autobusovej dopravy v meste - pilotný projekt.

Priorita 5 – Mesto plné zážitkov

5.1. Zážitkový cestovný ruch

5.1.1. Špecifická infraštruktúra cestovného ruchu

Identifikované operácie:

- modernizácia a zatraktívnenie letného kúpaliska,
- vybudovanie dráhy pre cyklistov - pumptrack - vzhľadom na turistickú lokalitu a krásnu prírodu v CHKO je zámerom vybudovať dráhu pre cyklistov a kolobežkárov (pumptrack), ktorá by zatraktívnila obec a vytvorila výborné podmienky pre športové vyžitie,
- náučné turistické chodníky, revitalizácia a budovanie ďalších častí lesoparku Púchov, napr. Jubilejný háj, lesná učebňa...
- vybudovanie rozhľadne.

5.2. Kultúra v meste Púchov

5.2.1. Infraštruktúra kultúry v meste

Identifikované operácie:

- vybudovanie kultúrneho centra na verejnom priestranstve s pódium,
- obnova technologickej a technickej časti kina
- rozšírenie kapacity knižnice obnova jej vybavenia
- revitalizácia bývalého kultúrneho domu na multifunkčné kultúrne, vzdelávacie a komunitné centrum

5.2.2. Kultúrne podujatia a aktivity

Identifikované operácie:

- HOP DOM - tanečný dom (pravidelné tanečné workshopy pre mladšiu a staršiu generáciu so striedaním tanečných štýlov)
- PÚCHOVSKÁ BYLINKÁREŇ - na základe znalostí „starých mám“ o bylinkách pravidelné zbory bylín v Púchove a okolitých obciach s následným spracovaním
- PUCH – OV - premietanie zaniknutých historických pamiatok na miestach, kde sa pôvodne nachádzali, na fasády panelákov
- Gastro festival v sprievode tanečných workshopov, hudobníkov, remeselných workshopov
- BEZ SLOVA - „Festival Iného divadla“ (Pantomíma, pohybové divadlo, malé javiskové formy, monodráma, pouliční klauni.)
- Letné premietanie pod holým nebom – Amfiteáter Lachovec.

IMPLEMENTAČNÁ ČASŤ

Finančná a implementačná časť Programu rozvoja mesta Púchov roky 2022 – 2030

Priorita 1 – Inovatívne mesto Púchov

STRATEGICKÝ CIEĽ	1.1 Rozumné mesto Púchov
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	1.1.1. Infraštruktúra pre rozumné mesto
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na budovanie a podporu SMART infraštruktúry mesta Púchov podporujúcej zber, zdieľanie a spravovanie komplexných informácií v širokej škále oblastí (hospodárstvo, doprava, školstvo, zdravotníctvo, sociálne služby, kultúra a služby cestovného ruchu atď.). rovnako sa zameriava na budovanie infraštruktúry pre zavedenie a rozvoj inovatívnych služieb pre obyvateľov a návštevníkov mesta ako i na infraštruktúry kybernetickej bezpečnosti
Doba realizácie	
2022 – 2029	
Opatrenia špecifického cieľa	
a) moderný a komplexný informačný systém mesta pre zdieľanie informácií v širokej škále služieb v rôznych oblastiach, b) budovanie infraštruktúry MsÚ pre poskytovanie nových a skvalitňovanie existujúcich služieb obyvateľom mesta, c) budovanie infraštruktúry MsÚ pre podporu kybernetickej bezpečnosti systémov.	
Operácia naplňajúce opatrenia špecifického cieľa	
Indikatívne projekty/zámery mesta Púchov	
budovanie rozumného mesta a zlepšovanie poskytovania verejných služieb: Inteligentné odpadové hospodárstvo, inteligentná mobilita, infraštruktúra pre alternatívne formy pohonu, inteligentné dopravné systémy, poskytovanie verejných služieb - participácia občanov	, - €
rozšírenie kamerového systému v meste a v mestských častiach	, - €
elektronická úradná tabuľa	, - €
Wifi sieť v meste a mestských častiach	, - €
modernizácia verejného rozhlasu	, - €
inteligentné verejné osvetlenie	, - €
vybudovanie infraštruktúry pre posilnenie kybernetickej bezpečnosti v meste Púchov	, - €
budovanie optických sietí v meste a mestských častiach	, - €
budovanie infomačného systému na podporu cestovného ruchu v regióne.	, - €

Finančné náklady mesta Púchov na špecifický cieľ	
Minimálne odhadované náklady na operácie špecifického cieľa	Možné zdroje financovania
, - €	Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti Rozpočet mesta Program Interreg
Zámery územia SPR Púchov a iných partnerov	
podpora budovania inteligentných miest a zlepšovanie poskytovania verejných služieb. Inteligentné odpadové hospodárstvo, inteligentná mobilita, infraštruktúra pre alternatívne formy pohonu, inteligentné dopravné systémy, poskytovanie verejných služieb - participácia občanov	

STRATEGICKÝ CIEĽ	1.1 Rozumné mesto Púchov	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	1.1.2. Služby pre rozumné mesto	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na budovanie a podporu SMART služieb a digitalizácie v oblasti spravovania a využívania komplexných informácií v širokej škále oblastí (hospodárstvo, doprava, školstvo, zdravotníctvo, sociálne služby, kultúra a služby cestovného ruchu atď.).	
Doba realizácie		
2022 – 2029		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) digitalizácia služieb pre verejnosť, b) digitalizácia knižníc, c) digitalizácia vzdelávacích materiálov pre školstvo, d) digitalizácia v oblasti sociálnych služieb a zdravotníctva, e) digitalizácia a prepojenie rôznych informácií potrebných pre obyvateľov, f) digitalizácia passportov o území, g) digitalizácia plánovania a manažmentu mesta.		
Operácia napĺňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery mesta Púchov		
modernizácia a digitalizácia mestskej knižnice		, - €
digitalizácia a pasportizácia zelene v meste s koncepciou jej revitalizácie		, - €
Finančné náklady mesta Púchov na špecifický cieľ		
Minimálne odhadované náklady na operácie špecifického cieľa	Možné zdroje financovania	
, - €	Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti Rozpočet mesta Program Interreg	
Zámery územia SPR Púchov a iných partnerov		
podpora budovania inteligentných miest a zlepšovanie poskytovania verejných služieb. Inteligentné odpadové hospodárstvo, inteligentná mobilita, infraštruktúra pre alternatívne formy pohonu, inteligentné dopravné systémy, poskytovanie verejných služieb - participácia občanov		

STRATEGICKÝ CIEĽ	1.2 Inovatívna regionálna ekonomika	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	1.2.1. Podpora regionálnej ekonomiky a inovatívne partnerstvá	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na budovanie a podporu partnerstiev, spolupráce, obecných sociálnych podnikov a ďalších štruktúr podporujúcich integrovanú spoluprácu rôznorodých sektorov (verejná správa - súkromný sektor - tretí sektor - akademický sektor - výskum/vývoj)	
Doba realizácie		
2022 – 2029		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) budovanie a/alebo podpora kreatívnych a startup centier, b) budovanie a/alebo podpora integrovaných školských kreatívnych kampusov ako priestorov na prepájanie rôznych úrovní vzdelávania a podpory talentov v spolupráci so zainteresovanými podnikmi, c) budovanie a/alebo podpora regionálneho systému creative hubs, creative point, fablabs, d) podpora obecných sociálnych podnikov a sociálnych podnikov MaS.		
Operácia naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery mesta Púchov		
inovačno-kreatívne centrum FPT TnUAD		, - €
Finančné náklady mesta Púchov na špecifický cieľ		
Minimálne odhadované náklady na operácie špecifického cieľa	Možné zdroje financovania	
, - €	Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti Rozpočet mesta Program Interreg	
Zámery územia SPR Púchov a iných partnerov		
inovačno-kreatívne centrum FPT TnUAD – partner TnUAD		

Priorita 2 – Zelené mesto Púchov

STRATEGICKÝ CIEĽ	2.1. Energetická efektívnosť územia		
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2.1.1. Energetická efektívnosť verejnej infraštruktúry a obnoviteľne zdroje energie		
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na podporu riešení s využitím obnoviteľných zdrojov energie, nielen len ako lokálneho zdroja energie pre saturácia potreby energie pri poskytovaní služieb, ale i ako komodity regionálnej energetiky. Rovnako sa zameriava na zníženie energetickej náročnosti, t.j. zvýšenie energetickej efektívnosti a hospodárnosti energetickej prevádzky modernizovanej infraštruktúry verejných budov, objektov a areálov (športových, kultúrnych, spoločenských) na území mesta Púchov.		
Doba realizácie			
2022 – 2029			
Opatrenia špecifického cieľa			
a) komplexná/nákladovo efektívna hĺbková obnova s cieľom zlepšenia energetickej hospodárnosti verejných budov a objektov, s integráciou OZE,			
b) hĺbková obnova infraštruktúry verejných budov a objektov (napr. verejné inštitúcie, školy, škôlky, sociálne a zdravotné zariadenia, ubytvne, kultúrne inštitúcie a pod.),			
c) obnova a modernizácia systémov verejného osvetlenia v areáloch riešených objektov,			
d) budovanie lokálnej, regionálnej infraštruktúry prenosu energií, ostrovné energetické systémy (napr. posilnená kabeláž verejného osvetlenia ako backbone lokálnej prenosovej siete – prenos energie medzi verejnými budovami, medzi OZE a infraštruktúrou elektromobility),			
a) inštalácia OZE lokálnych zdrojov využívajúc verejné budovy, bytové domy, brownfields a voľné nevyužívané plochy na území mesta,			
b) inštalácia resp. modernizácia zdrojov centrálného zásobovania teplom vrátane podpory samospotrebitel'ov (prosumer) v centrálnych systémoch.			
Operácia naplňajúce opatrenia špecifického cieľa			
Indikatívne projekty/zámery mesta Púchov			
znižovanie energetickej náročnosti verejných budov, MsÚ, MŠ, ZUŠ, ZŠ, CVČ, SOV, športoviská, plaváreň, zimný štadión, športové haly, kultúrne domy a pod.,			, - €
využívanie OZE na verejných budovách, MŠ, ZUŠ, ZŠ, CVČ, SOV, KVC, športoviská, plaváreň, zimný štadión, športové haly a pod.,			, - €
modernizácia centrálnych rozvodov tepla			, - €
Finančné náklady mesta Púchov na špecifický cieľ			
Minimálne odhadované náklady na operácie		Možné zdroje financovania	

špecifického cieľa	
, - €	Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti Rozpočet mesta
Zámery územia SPR Púchov a iných partnerov	
inštalácia lokálnych zdrojov v rámci infraštruktúry samosprávy a obnova verejných budov, budovanie lokálnej, regionálnej infraštruktúry prenosu energií, posilnená kabeláž verejného osvetlenia ako backbone lokálnej prenosovej siete – prenos energie medzi verejnými budovami, medzi OZE a infraštruktúrou elektromobility.	

STRATEGICKÝ CIEĽ	2.2. Obehová ekonomika	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2.2.1. Inovatívny manažment odpadov	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na zvyšovanie efektivity zberu, manažmentu, spracovania a zhodnocovania odpadov, ako aj redukciu vzniku odpadov, najmä komunálneho zmesového odpadu a komunálneho odpadu, ale aj stavebného odpadu, biologického odpadu a i.	
Doba realizácie		
2022 – 2029		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) budovanie regionálnej infraštruktúry na efektívne spracovanie odpadov, vrátane biologicky rozložiteľného odpad,		
b) regionálne združenie samospráv pre manažment odpadov (plasty, biomasa, bioodpad) vrátane technológií zhodnocovania odpadov.		
c) budovanie systému pre spracovanie odpadov pre energetické zhodnotenie,		
d) podpora prechodu na účinné systémy zásobovania teplom v rámci existujúcich zariadení, napr. bioplynové stanice a i.		
Operácia naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery mesta Púchov		
mechanicko-biologická úprava zmesového komunálneho odpadu		, - €
kompostáreň mesta Púchov - Zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov , modernizácia technológií, doplnenie techniky		, - €
rozšírenie zberného dvora, modernizácia techniky a technológie na zber a zhodnocovanie odpadov		, - €
vybudovanie nadzemných stojísk, stojísk pre polopodzemné kontajnery		, - €
elektronická evidencia odpadov, elektronické kompostéry do jedální		, - €
SWAP POINT - Zvýšenie množstva vytriedených odpadov		, - €
Finančné náklady mesta Púchov na špecifický cieľ		
Minimálne odhadované náklady na operácie špecifického cieľa	Možné zdroje financovania	
, - €	Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti Rozpočet mesta Envirofond	
Zámery územia SPR Púchov a iných partnerov		
regionálne združenie samospráv pre manažment odpadov (plasty, biomasa, bioodpad) vrátane		

STRATEGICKÝ CIEĽ	2.3. Odolné mesto na zmenu klímy	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2.3.1. Vnútrobloky a verejné priestory	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na riešenia smerujúce k eliminácii dopadov zmeny klímy a uhlíkovej stopy prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a opatrení na zvyšovanie biodiverzity s dôrazom najmä na verejné priestory a vnútrobloky v meste.	
Doba realizácie		
2022 – 2029		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) eliminácia dopadov zmeny klímy a uhlíkovej stopy v urbanizovanom prostredí na území mesta,		
b) revitalizácia a budovanie nových prvkov zelenej infraštruktúry v sídlach vrátane opatrení na zvyšovanie biodiverzity (verejné priestory, vnútrobloky, areály ZŠ a MŠ a pod.).		
c) podpora inovácií a budovania partnerstiev v oblasti skvalitňovania zelenej infraštruktúry a verejných priestranstiev na území mesta, vrátane podpory aktivít zameraných na vzdelávanie, osvetu a propagáciu dôležitosti ochrany biodiverzity a klímy.		
Operácia naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery mesta Púchov		
monitoring rizík súvisiacich so zmenou klímy - podpora adaptácie na zmenu klímy		, - €
spracovanie nízkouhlíkovej stratégie		, - €
vnútrobloky, verejné priestranstva, vegetačné strechy, vegetačné steny		, - €
podpora zelenej infraštruktúry v meste - vybudovanie parkovacieho domu s vegetačnou strechou, vegetačnými stenami a so strešnými úľami		, - €
Finančné náklady mesta Púchov na špecifický cieľ		
Minimálne odhadované náklady na operácie špecifického cieľa	Možné zdroje financovania	
, - €	Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti Rozpočet mesta Program Interreg	
Zámery územia SPR Púchov a iných partnerov		
revitalizácia vnútroblokov zástavby - Preventívne a adaptačné opatrenia na zmenu klímy a zlepšenie stavu ovzdušia		

STRATEGICKÝ CIEĽ	2.3. Odolné mesto na zmenu klímy		
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2.3.2. Protipovodňová ochrana		
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na riešenia prispievajúce k ochrane ekosystémov, chránených území a k ochrane krajiny pred povodňami. Špecifický cieľ tiež zameriava na riešenia smerujúce ku zvyšovaniu kvality životného prostredia resp. jeho jednotlivých zložiek (voda, pôda, vzduch) v meste.		
Doba realizácie			
2022 – 2029			
Opatrenia špecifického cieľa			
a) melioračné opatrenia na území mesta, b) realizácia protipovodňových a regulačných opatrení na tokoch a vodných plochách, c) výsadba remízok, alejí, stromoradií a inej zelene na otvorených priestranstvách, d) opatrenia na zvyšovanie kvality ovzdušia.			
Operácia naplňajúce opatrenia špecifického cieľa			
Indikatívne projekty/zámery mesta Púchov			
odvodnenie miestnych komunikácií - Vybudovanie odvodňovacích kanálov v obci za účelom odvodnenia dažďovej a povrchovej vody z komunikácií			, - €
odvodnenie verejných priestranstiev a areálov verejných budov			, - €
údržba vodných tokov			, - €
Finančné náklady mesta Púchov na špecifický cieľ			
Minimálne odhadované náklady na operácie špecifického cieľa		Možné zdroje financovania	
, - €		Operačný program Slovensko Rozpočet mesta Envirofond	
Zámery územia SPR Púchov a iných partnerov			
údržba vodných tokov			

STRATEGICKÝ CIEĽ	2.3. Odolné mesto na zmenu klímy	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2.3.3. Vodozádržné opatrenia	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na riešenia prispievajúce k ochrane ekosystémov, a k ochrane krajiny pred dopadmi zmeny klímy. Špecifický cieľ tiež zameriava na riešenia zvyšovaniu retenčnej schopnosti územia mesta Púchov.	
Doba realizácie		
2022 – 2029		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) budovanie vodozádržných opatrení vo verejnom priestore sídiel (vsakovanie ako i opätovné využitie vody pre údržbu územia), b) budovanie systému suchých poldrov v meste.		
Operácia naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery mesta Púchov		
vodozádržné opatrenia - vegetačné strechy, vegetačné steny, dažďové záhrady		, - €
vodozádržné opatrenia na verejných priestranstvách		, - €
Finančné náklady mesta Púchov na špecifický cieľ		
Minimálne odhadované náklady na operácie špecifického cieľa	Možné zdroje financovania	
, - €	Operačný program Slovensko Rozpočet mesta Program Interreg	
Zámery územia SPR Púchov a iných partnerov		

STRATEGICKÝ CIEĽ	2.3. Odolné mesto na zmenu klímy		
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2.3.4. Ekologická konektivita a biodiverzita		
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na riešenia prispievajúce k ochrane ekosystémov najmä v kontexte eko-konektivity a podpory a ochrane biodiverzity fauny a flóry.		
Doba realizácie			
2022 – 2029			
Opatrenia špecifického cieľa			
a) budovanie vodozádržných opatrení vo verejnom priestore sídiel (vsakovanie ako i opätovné využitie vody pre údržbu územia),			
b) budovanie systému suchých poldrov v meste.			
Operácia naplňajúce opatrenia špecifického cieľa			
Indikatívne projekty/zámery mesta Púchov			
výsadba a revitalizácia vodných koridorov, Odhánok s výsadbou ovocných stromov, lúčnych kvetov, rozšírenie mestskej včelnice		,- €	
budovanie migračných koridorov.		,- €	
Finančné náklady mesta Púchov na špecifický cieľ			
Minimálne odhadované náklady na operácie špecifického cieľa		Možné zdroje financovania	
,- €		Operačný program Slovensko	
		Rozpočet mesta	
		Program Interreg	
Zámery územia SPR Púchov a iných partnerov			

Priorita 3 – Kvalita života v meste Púchov

STRATEGICKÝ CIEĽ	3.1. Kvalita života	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3.1.1. Športová a oddychová infraštruktúra	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na oblasť športu a zdravého životného štýlu obyvateľov mesta ako predpokladu zdravej komunity. Opatrenia cielia na dobudovanie a modernizáciu športovej infraštruktúry tak aby jej dostupnosť v rámci mesta bola na vysokej úrovni, či už vo verejnom priestore, alebo ako súčasť školskej infraštruktúry. V neposlednom rade špecifický cieľ sa zameriava aj na aktivity vedúce ku podpore rozvoja talentov a daností, vrátane športovej excelentnosti.	
Doba realizácie		
2022 – 2029		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) budovanie a obnova multi-športovísk, b) rekonštrukcia športových areálov, c) vybudovanie a obnova športovo-rekreačných zón, siete náučných chodníkov, zelených oáz a pod. d) zlepšenie športových možností pre obyvateľov mesta, e) podpora športovej infraštruktúry na školách, prepojenie školstva a športu f) podpora zdravého životného štýlu.		
Operácia naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery mesta Púchov		
vybudovanie športového areálu s ihriskami pre rôzne druhy športov a vekové kategórie : napr.hokejbalové ihrisko, pumptrack, skatepark,		, - €
obnova detských ihrísk Púchov, obnova športovísk		, - €
oddychový areál – Odháňky, Nábřežie váhu		, - €
vybudovanie multifunkčnej športovej haly		, - €
vybudovanie a rozšírenie kapacity cvičiska pre psov		, - €
vybudovanie futbalového ihriska s umelou trávou		
komplexná rekonštrukcia futbalového štadióna s vybudovaním zázemia a verejného priestranstva s pódium		
modernizácia a zatraktívnenie letného kúpaliska		
Finančné náklady mesta Púchov na špecifický cieľ		
Minimálne odhadované náklady na operácie špecifického cieľa	Možné zdroje financovania	

,- €	Operačný program Slovensko Rozpočet mesta Štátny fond rozvoja športu
Zámery územia SPR Púchov a iných partnerov	
budovanie a obnova multi-športovísk, budovanie regionálnej špecifickej športovej infraštruktúry, obnova existujúcej infraštruktúry – futbalová infraštruktúra	

STRATEGICKÝ CIEĽ	3.1. Kvalita života	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3.1.2. Bezpečnosť	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava aktivity zamerané na podporu a rozvoj bezpečnosti mesta v širokej škále oblastí tzn. od verejných priestorov, služieb, dopravy až po komunitné aktivity podporujúce integráciu špecifických cieľových skupín v území.	
Doba realizácie		
2022 – 2029		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) budovanie a podpora infraštruktúry a služieb , nadväzujúcich na projekty alebo v rámci projektov zameraných na urbánnu bezpečnosť,		
b) budovanie a podpora systémov a riešení prispievajúcich k zvyšovaniu bezpečnosti obyvateľov, ochrane zdravia a životov.		
Operácia naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery mesta Púchov		
osvetlenia prechodov pre chodcov, zvýšenie bezpečnosti na cestách, merače rýchlosti, spomaľovače		, - €
Finančné náklady mesta Púchov na špecifický cieľ		
Minimálne odhadované náklady na operácie špecifického cieľa	Možné zdroje financovania	
, - €	Operačný program Slovensko Rozpočet mesta Program Interreg	
Zámery územia SPR Púchov a iných partnerov		

STRATEGICKÝ CIEĽ	3.2. Dostupná a efektívna technická infraštruktúra (voda, kanál)	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3.2.1. Dostupnosť a obnova kanalizačnej siete	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na dobudovanie resp. obnovu infraštruktúry verejnej kanalizácie na území mesta Púchov.	
Doba realizácie		
2022 – 2029		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) identifikované balíky investícií podľa Plánu rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja na roky 2021 – 2027,		
b) budovanie a obnova infraštruktúry verejnej kanalizácie v meste,		
c) alternatívne prístupy k odkanalizovaniu odpadových vôd: koreňové čistiarne, domové čistiarne vo vybraných lokalitách mesta.		
Operácia naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery mesta Púchov		
•dobudovanie verejných vetiev kanalizácií v meste a v mestských častiach - Zlepšenie kvality vôd.		, - €
Finančné náklady mesta Púchov na špecifický cieľ		
Minimálne odhadované náklady na operácie špecifického cieľa	Možné zdroje financovania	
, - €	Operačný program Slovensko	
	Rozpočet mesta	
	Envirofond	
Zámery územia SPR Púchov a iných partnerov		
alternatívne prístupy ku odkanalizovaniu odpadových vôd: koreňové čistiarne, domové čistiarne		

STRATEGICKÝ CIEĽ	3.2. Dostupná a efektívna technická infraštruktúra (voda, kanál)	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3.2.2. Dostupnosť a obnova vodovodnej siete	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na dobudovanie resp. obnovu infraštruktúry verejného vodovodu na území mesta Púchov.	
Doba realizácie		
2022 – 2029		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) identifikované balíky investícií podľa Plánu rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja na roky 2021 – 2027,		
b) budovanie a obnova infraštruktúry verejného vodovodu v meste.		
Operácia naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery mesta Púchov		
dobudovanie verejných vetiev vodovodov v meste a mestských častiach - Zásobovanie vodou		, - €
Finančné náklady mesta Púchov na špecifický cieľ		
Minimálne odhadované náklady na operácie špecifického cieľa	Možné zdroje financovania	
, - €	Operačný program Slovensko	
	Rozpočet mesta	
	Envirofond	
Zámery územia SPR Púchov a iných partnerov		

STRATEGICKÝ CIEĽ	3.3. Integrované, dostupné a efektívne komunitné služby
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3.3.1. Moderné a efektívne zdravotné služby
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na oblasť zdravotníctva a poskytovaných zdravotníckych služieb na území mesta. Zameriava sa na opatrenia smerujúce ku budovaniu novej a modernizácii existujúcej infraštruktúry zdravotníctva. V neposlednom rade sa venuje aj podporným a rozvojovým aktivitám ambulatnej starostlivosti a terénnej práce.
Doba realizácie	
2022 – 2029	
Opatrenia špecifického cieľa	
a) modernizácia a dobudovanie existujúcej infraštruktúry zdravotníckych služieb na území mesta, b) kompletizácia Centier integrovanej zdravotnej starostlivosti, c) budovanie a podpora integrovaných služieb v oblasti zdravotníctva a sociálnych služieb najmä v oblasti dlhodobej starostlivosti, d) zavedenie nástrojov pre podporu asistovaného života pre špecifické skupiny obyvateľov.	
Operácia naplňajúce opatrenia špecifického cieľa	
Indikatívne projekty/zámery mesta Púchov	
Poskytovanie služieb a starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa - vybudovanie jaslí pre deti do troch rokov	, - €
Podpora poskytovania pohotovostnej služby	, - €
Finančné náklady mesta Púchov na špecifický cieľ	
Minimálne odhadované náklady na operácie špecifického cieľa	Možné zdroje financovania
, - €	Operačný program Slovensko Rozpočet mesta
Zámery územia SPR Púchov a iných partnerov	

STRATEGICKÝ CIEĽ	3.3. Integrované, dostupné a efektívne komunitné služby
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3.3.2. Moderné a efektívne sociálne služby
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na oblasť sociálnych služieb poskytovaných na území mesta. Obsahuje opatrenia smerujúce ku budovaniu novej a modernizácii existujúcej infraštruktúry sociálnych služieb a kompletizácie štruktúry poskytovaných sociálnych služieb. Opatrenia cieľia i na podporu terénnych a podporných služieb komunitného charakteru umožňujúce stabilizáciu klienta v domácom prostredí.
Doba realizácie	
2022 – 2029	
Opatrenia špecifického cieľa	
a) kompletizácia siete (modernizácia existujúcich a budovanie nových) zariadení poskytujúcich sociálne služby (ZSS) –rešpektujúc kapacitné požiadavky, so zabezpečením dostupnosti služieb v súlade s potrebami komunity, b) kompletizácia siete (modernizácia existujúcich a budovanie nových) zariadení sociálnych služieb, ktoré poskytuje ošetrovateľskú starostlivosť hradenú z verejného zdravotného poistenia rešpektujúc kapacitné požiadavky, so zabezpečením dostupnosti služieb v súlade s potrebami komunity, c) budovanie zariadení núdzového bývania pre osoby zažívajúce násilie na území mesta, so zabezpečením dostupnosti služieb v súlade s potrebami komunity, d) podpora rodín s deťmi a osôb v nepriaznivej rodinnej situácii, e) rozširovanie a stabilizácia kapacít terénnej sociálnej služby a odľahčovacej služby rešpektujúc kapacitné požiadavky, f) kompletizácia siete ambulantných sociálnych služieb (denných stacionárov, domovy sociálnych služieb, terapeutických dielní a pod.) rešpektujúc kapacitné požiadavky, so zabezpečením dostupnosti služieb v súlade s potrebami komunity, g) podpora komunitných služieb stabilizujúcich seniorov a osoby v nižších štádiách zdravotnej odkázanosti čo najdlhšie v domácom prostredí, h) podpora dobrovoľníctva, i) podpora služieb prevencie, poradenstva a terénnych služieb realizovaných na komunitnej úrovni, rozvoj služieb podpory prechodu prijímateľov sociálnej starostlivosti z inštitucionálnej starostlivosti do komunitnej starostlivosti, j) tvorba a podpora programov záujmového vzdelávania pre seniorov na území mesta, k) podpora zosúladenia rodinného a pracovného života (napr. jasle).	
Operácia naplňajúce opatrenia špecifického cieľa	
Indikatívne projekty/zámery mesta Púchov	
Domov pre všetkých - Zriadenie ubytovne pre sociálne odkázaných a týrané matky s deťmi	, - €
bezpečný domov pre osoby zažívajúce násilie	, - €

vybudovanie komunitného centra - Dostupnosť služieb pre seniorov, osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením	, - €
vybudovanie zariadenia pre bezdomovcov a utečencov	, - €
vybudovanie sociálneho obchodu - Potravinová a materiálna deprivácia	, - €
vybudovanie detských jasí v meste Púchov, rozšírenie kapacít.	, - €
Finančné náklady mesta Púchov na špecifický cieľ	
Minimálne odhadované náklady na operácie špecifického cieľa	Možné zdroje financovania
, - €	Operačný program Slovensko Plán obnovy o odolnosti SR Rozpočet mesta Štátny fond rozvoja bývania
Zámery územia SPR Púchov a iných partnerov	
podpora kapacít terénnej sociálnej služby	

STRATEGICKÝ CIEĽ	3.3. Integrované, dostupné a efektívne komunitné služby	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3.3.3. Dostupné a inkluzívne bývanie	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na oblasť dostupného prestupného bývania na území mesta. Obsahuje opatrenia smerujúce ku budovaniu novej a modernizácií existujúcej infraštruktúry bývania.	
Doba realizácie		
2022 – 2029		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) budovanie kapacít zariadení podporného bývania pre špecifické skupiny obyvateľov,		
b) budovanie kapacít prechodného bývania na území mesta.		
Operácia naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery mesta Púchov		
zabezpečenie bývania pre sociálne slabších občanov, integrácia rómskej komunity – Púchov		, - €
budovanie prestupného bývania		, - €
Finančné náklady mesta Púchov na špecifický cieľ		
Minimálne odhadované náklady na operácie špecifického cieľa	Možné zdroje financovania	
, - €	Operačný program Slovensko	
	Rozpočet mesta	
	Štátny fond rozvoja bývania	
Zámery územia SPR Púchov a iných partnerov		

STRATEGICKÝ CIEĽ	3.3. Integrované, dostupné a efektívne komunitné služby
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3.3.4. Budovanie kapacít vzdelávania
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na oblasť vzdelávania. Opatrenia špecifického cieľa sa zameriavajú na kompletizáciu siete primárneho a predprimárneho vzdelávania v meste v kontexte demografických zmien, vrátane budovania a modernizácie potrebnej infraštruktúry a zosúladovania kapacitných parametrov. V neposlednom rade cieľ zahŕňa aj opatrenia zamerané na inovácie v obsahu vzdelávania na podporu talentu, zdravého životného štýlu ako súčasť vzdelávacích a voľnočasových aktivít realizovaných na jednotlivých stupňoch vzdelávania.
Doba realizácie	
2022 – 2029	
Opatrenia špecifického cieľa	
a) prispôsobenie kapacít zariadení primárneho vzdelávania potrebám mesta, b) budovanie/modernizácia infraštruktúry primárneho vzdelávania v meste, c) inovácie v oblasti výchovného systému vrátane modernizácie vybavenia zariadení primárneho vzdelávania, d) podpora environmentálneho vzdelávania a osvedy detí a mládeže, e) prispôsobenie kapacít zariadení predprimárneho vzdelávania potrebám mesta, f) budovanie/modernizácia infraštruktúry predprimárneho vzdelávania v meste, g) inovácie v oblasti výchovného systému vrátane modernizácie vybavenia zariadení predprimárneho vzdelávania.	
Operácia naplňajúce opatrenia špecifického cieľa	
Indikatívne projekty/zámery mesta Púchov	
modernizácia vzdelávacieho a výchovného systému MŠ - získavanie nových zručností Púchov	, - €
modernizácia vzdelávacieho a výchovného systému ZŠ - získavanie nových zručností Púchov, ZUŠ	, - €
skvalitnenie vzdelávania na základných školách, modernizácia učební, digitalizácia vzdelávania – Púchov	, - €
akadémia 3 veku , inovačno-kreatívne centrum FPT TnUAD	, - €
rozšírenie kapacít materských škôl na území mesta Púchov so znížením energetickej náročnosti objektov	, - €
Základná škola s materskou školou sv. Margity v Púchove - rozšírenie priestorov pre primárne vzdelávanie v ZŠ s MŠ sv. Margity - Nadstavba školy so zámerom zvýšiť počet tried ZŠ a vybudovanie telocvične, Púchov, Cirkevné školy	, - €

vybudovanie kapacít pre získavanie digitálnych zručností a systému bezpečnosti pre seniorov	, - €
Finančné náklady mesta Púchov na špecifický cieľ	
Minimálne odhadované náklady na operácie špecifického cieľa	Možné zdroje financovania
, - €	Operačný program Slovensko Plán obnovy o odolnosti SR Rozpočet mesta
Zámery územia SPR Púchov a iných partnerov	

Priorita 4 – Prepojené mesto Púchov

STRATEGICKÝ CIEĽ	4.1. Integrovaná udržateľná multimodálna mobilita
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	4.1.1. Elektromobilita
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na podporu nízkoemisnej dopravy a mobility v meste prostredníctvom využitia potenciálov elektromobility. Špecifický cieľ integruje tak opatrenia smerujúce ku budovaniu a kompletizácii nevyhnutnej infraštruktúry elektromobility, ako i ku zaobstaraniu elektrovozidiel a ďalších zariadení, tak pre potreby mesta a príslušných organizácií.
Doba realizácie	
2022 – 2029	
Opatrenia špecifického cieľa	
a) budovanie infraštruktúry pre elektromobilitu, budovanie nabíjacích staníc v rámci celého územia mesta, b) nákup elektromobilov/elektrobusov pre potreby zabezpečenia rôznych druhov služieb vrátane služieb v cestovnom ruchu.	
Operácia naplňajúce opatrenia špecifického cieľa	
Indikatívne projekty/zámery mesta Púchov	
podpora cyklo mobility, zdieľané bicykle, zdieľané kolobežky, nabíjanie stanice pre elektrobicykle a elektrokolobežky, stojany a prístrešky na bicykle a kolobežky	, - €
Finančné náklady mesta Púchov na špecifický cieľ	
Minimálne odhadované náklady na operácie špecifického cieľa	Možné zdroje financovania
, - €	Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Rozpočet mesta
Zámery územia SPR Púchov a iných partnerov	

STRATEGICKÝ CIEĽ	4.1. Integrovaná udržateľná multimodálna mobilita	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	4.1.2. Cyklomobilita	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na podporu integrovanej a nízkoemisnej dopravy a mobility v meste prostredníctvom využitia potenciálov na modernizáciu dopravnej infraštruktúry pre cyklodopravu.	
Doba realizácie		
2022 – 2029		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) budovanie vnútrošídelskej siete cyklotrás prepájajúcich lokality v rámci sídla, určených na zvýšenie dostupnosti dochádzky za prácou, vzdelaním a službami v meste, v širších vzťahoch nadväzujúca na sieť regionálnych a lokálnych cyklotrás, vrátane zodpovedajúcej infraštruktúry (nabíjacie stanice pre elektrobicykle, odstavné miesta, share-pointy a pod.),		
b) podpora intermodality / opatrení na prepojenie cyklomobility s inými druhmi dopravy,		
c) zvyšovanie povedomia, riadenie, koordinácia a propagácia rozvoja cyklodopravy a cykloturistiky.		
Operácia naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery mesta Púchov		
vybudovanie chodníka pre cyklistov a peších za účelom bezpečného prepojenia Horných Kočkoviec a mesta Puchov lávkou cez Váh, časti Kolonka		, - €
cyklotrasy v meste s napojením na cyklotrasy v susedných obciach a jestvujúce cyklotrasy		, - €
Finančné náklady mesta Púchov na špecifický cieľ		
Minimálne odhadované náklady na operácie špecifického cieľa	Možné zdroje financovania	
, - €	Operačný program Slovensko	
	Rozpočet mesta	
Zámery územia SPR Púchov a iných partnerov		
dobudovanie siete cyklotrás		

STRATEGICKÝ CIEĽ	4.1. Integrovaná udržateľná multimodálna mobilita
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	4.1.3. Bezpečná, integrovaná a plynulá mobilita
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na podporu nízkoemisnej a efektívnej dopravy a mobility v meste prostredníctvom využitia potenciálov na modernizáciu dopravnej infraštruktúry v prospech verejnej integrovanej dopravy, vo forme integrovaných, multimodálnych riešení mobility.
Doba realizácie	
2022 – 2029	
Opatrenia špecifického cieľa	
a) podpora vzniku siete kvalitných prestupných uzlov a súvisiacej infraštruktúry (odstavné parkoviská, úschovne bicyklov, bezpečné vyčkávacie miesta, bezbariérové riešenia pre imobilných a nevidomých občanov a pod.), b) podpora bike sharingu a elektrobikesharingu do vhodných lokalít na území miest – s umiestnením nabíjačiek na verejných miestach, zriadením systému odstavných miest, a pod. c) integrovaný mestský dopravný systém s využitím riadiacich prvkov umelou inteligenciou – nadväznosť dopravných systémov, informačné technológie a zdieľanie údajov (odchody, meškanie a pod.), d) rekonštrukcia autobusových zastávok - s napojením na integrovaný dopravný systém s využitím smart technológií, e) zvyšovanie povedomia obyvateľov mesta a atraktivity udržateľnej mobility, f) realizácia obnovy a modernizácie miestnych komunikácií na území mesta, g) zvyšovanie bezpečnosti na kritických úsekoch cestnej siete (budovanie peších komunikácií, priechody pre chodcov, zmena organizácie dopravy, zmena technického riešenia križovatiek, zmena technického riešenia povrchov (hladký povrch a bezpečné vedenie špeciálnej infraštruktúry cez automobilovú dopravu, bezbariérovosť a pod.), h) obnova a rekonštrukcia mostných objektov, i) podpora smart riešení pre okamžité informovanie a riešenie mimoriadnych a krízových situácií a sprievodných opatrení na hlavných komunikáciách (telematický systém, mobilná aplikácia a pod.).	
Operácia naplňajúce opatrenia špecifického cieľa	
Indikatívne projekty/zámery mesta Púchov	
vybudovanie trasy pre inline korčuliarov	, - €
obnova vlakového spojenia s ČR	, - €
rekonštrukcia a oprava mostov - Púchov, rekonštrukcia mosta v Hrabovke, rekonštrukcia mosta na Vieske-Bezdedov	, - €
vybudovanie nových a rekonštrukcia jestvujúcich chodníkov, zabezpečenie bezbariérovosti chodníkov	, - €
rozšírenie miestnych komunikácií do nových rozvojových lokalít	, - €

rekonštrukcia a oprava miestnych komunikácií na území mesta a v mestských častiach	, - €
dopravné komunikačné prepojenia, za účelom zlepšenia kvality mobility - lávky pre peších a cyklistov	, - €
revitalizácia zastávok MHD vrátane majetko-právneho vysporiadania pozemkov	, - €
výstavba a modernizácia autobusových staníc - prestupných uzlov pri MŠK a Conti sever	, - €
žena, vodička za volantom elektrobusu	, - €
rozvoj bezplatnej autobusovej dopravy v meste - pilotný projekt	, - €
Finančné náklady mesta Púchov na špecifický cieľ	
Minimálne odhadované náklady na operácie špecifického cieľa	Možné zdroje financovania
, - €	Operačný program Slovensko Rozpočet mesta
Zámery územia SPR Púchov a iných partnerov	
príprava a budovanie R6, modernizácia úseku cesty Lednické Rovné – Púchov č. II/507	

Priorita 5 – Mesto plné zážitkov

STRATEGICKÝ CIEĽ	5.1. Zážitkový cestovný ruch
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	5.1.1. Špecifická infraštruktúra cestovného ruchu
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na podporu využitia potenciálu cestovného ruchu mesta a to najmä prostredníctvom budovania a modernizácie špecifickej infraštruktúry cestovného ruchu v meste. Špecifický cieľ sa tiež zameriava na zvyšovanie informovanosti o cestovnom ruchu v meste a širšom okolí. zlepšením marketingových aktivít, integráciou turistických atrakcií v regióne, ako aj podpornej infraštruktúry, ako sú napríklad cyklochodníky a pod..
Doba realizácie	
2022 – 2029	
Opatrenia špecifického cieľa	
a) rozvoj cestovného ruchu v nadväznosti na tradíciu širšieho regiónu, b) budovania a modernizácie špecifickej infraštruktúry cestovného ruchu v meste.	
Operácia naplňajúce opatrenia špecifického cieľa	
Indikatívne projekty/zámery mesta Púchov	
modernizácia a zatraktívnenie letného kúpaliska,	, - €
vybudovanie dráhy pre cyklistov - pumptrack - vzhľadom na turistickú lokalitu a krásnu prírodu v CHKO je zámerom vybudovať dráhu pre cyklistov a kolobežkárov (pumptrack), ktorá by zatraktívnila obec a vytvorila výborné podmienky pre športové vyžitie,	, - €
náučné turistické chodníky, revitalizácia a budovanie ďalších častí lesoparku Púchov, napr. Jubilejný háj, lesná učebňa...	, - €
vybudovanie rozhľadne	, - €
Finančné náklady mesta Púchov na špecifický cieľ	
Minimálne odhadované náklady na operácie špecifického cieľa	Možné zdroje financovania
, - €	Operačný program Slovensko Rozpočet mesta
Zámery územia SPR Púchov a iných partnerov	
obnova infraštruktúry a jedinečných objektov a prvkov atraktivity cestovného ruchu podpora infraštruktúry (vrátane cykloturistickej) spojenej s kultúrnymi a prírodnými aktívami regiónov – amfiteáter Púchov, vyhliadková veža, revitalizácia náleziska Púchovskej kultúry, náučné chodníky vodná rekreačná doprava, jedinečný lokálny produkt – región skla	

STRATEGICKÝ CIEĽ	5.2. Kultúra v meste Púchov	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	5.2.1. Infraštruktúra kultúry v meste	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na podporu využitia potenciálu kultúrneho bohatstva na území mesta a to najmä prostredníctvom modernizácie/revitalizácie kultúrnych pamiatok a súvisiacej infraštruktúry na území mesta.	
Doba realizácie		
2022 – 2029		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) modernizácie/revitalizácie kultúrnych pamiatok a súvisiacej infraštruktúry na území mesta Púchov		
Operácia naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery mesta Púchov		
vybudovanie kultúrneho centra na verejnom priestranstve s pódium		, - €
obnova technologickej a technickej časti kina		, - €
rozšírenie kapacity knižnice obnova jej vybavenia		, - €
revitalizácia bývalého kultúrneho domu na multifunkčné kultúrne, vzdelávacie a komunitné centrum		, - €
Finančné náklady mesta Púchov na špecifický cieľ		
Minimálne odhadované náklady na operácie špecifického cieľa	Možné zdroje financovania	
, - €	Operačný program Slovensko Rozpočet mesta	
Zámery územia SPR Púchov a iných partnerov		
obnova kultúrnych pamiatok		

STRATEGICKÝ CIEĽ	5.2. Kultúra v meste Púchov
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	5.2.2. Kultúrne podujatia a aktivity
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na podporu využitia potenciálu kultúrneho dedičstva na území mesta a to najmä prostredníctvom podpory organizácií, spolkov ako i kultúrnych podujatí.
Doba realizácie	
2022 – 2029	
Opatrenia špecifického cieľa	
a) podpora organizácií a inštitúcií kultúrneho života v meste, b) podpora a rozvoj kultúrnych podujatí v meste.	
Operácia naplňajúce opatrenia špecifického cieľa	
Indikatívne projekty/zámery mesta Púchov	
. HOP DOM - tanečný dom (pravidelné tanečné workshopy pre mladšiu a staršiu generáciu so striedaním tanečných štýlov)	, - €
PÚCHOVSKÁ BYLINKÁREŇ - na základe znalostí „starých mám“ o bylinkách pravidelné zbery byliniek v Púchove a okolitých obcí s následným spracovaním	, - €
PUCH – OV - premietanie zaniknutých historických pamiatok na miestach, kde sa pôvodne nachádzali, na fasády panelákov	, - €
Gastro festival v sprievode tanečných workshopov, hudobníkov, remeselných workshopov	, - €
BEZ SLOVA - „Festival Iného divadla“ (Pantomíma, pohybové divadlo, malé javiskové formy, monodráma, pouliční klauni.)	, - €
Letné premietanie pod holým nebom – Amfiteáter Lachovec	, - €
Finančné náklady mesta Púchov na špecifický cieľ	
Minimálne odhadované náklady na operácie špecifického cieľa	Možné zdroje financovania
, - €	Operačný program Slovensko Rozpočet mesta
Zámery územia SPR Púchov a iných partnerov	

Finančný plán

Pre finančné krytie implementácie PPM Púchov roky 2022 – 2030 sa primárne identifikujú nasledujúce zdroje:

- **Operačný program Slovensko (EŠIF)**
- **Rozpočet mesta Púchov**

Ako doplnkové zdroje sú identifikované:

- **Plán obnovy a odolnosti SR**
- **Programy Interreg**
- **Štátny fond rozvoja bývania**
- **Štátny fond rozvoja športu**
- **Envirofond**
- **Zdroje neziskového sektora**
- **Inovatívne finančné nástroje: napr. Garantovaní energetická služby (GES) a pod.**
-

Na základe stavu pripravenosti jednotlivých projektových zámerov/projektov je možné odhadnúť potrebné zdroje na krytie implementácie jednotlivých strategických cieľov následne:

Tabuľka 34 Finančný plán PRM Púchov

	Odhadovaná suma v €
Priorita 1 – Inovatívne mesto Púchov	
1.1. Rozumné mesto Púchov	, - €
1.2. Inovatívna regionálna ekonomika	, - €
Priorita 2 – Zelené mesto Púchov	
2.1. Energetická efektívnosť územia	, - €
2.2. Obehová ekonomika	, - €
2.3. Odolné mesto na zmenu klímy	, - €
Priorita 3 - Inovatívna regionálna energetika a manažment odpadov	
3.1. Kvalita života	, - €
3.2. Dostupná a efektívna technická infraštruktúra (voda, kanál)	, - €
3.3. Integrované, dostupné a efektívne komunitné služby	, - €
Priorita 4 – Prepojené mesto Púchov	
4.1. Integrovaná udržateľná multimodálna mobilita	, - €
Priorita 5 – Mesto plné zážitkov	
5.1. Zážitkový cestovný ruch	, - €
5.2. Kultúra v meste Púchov	, - €

Uvedené sumy predstavujú potrebnú hodnotu finančného krytia pre zámery, ktoré boli zadané. Tieto sa budú priebežne dopĺňať resp. aktualizovať, či už v kontexte ich realizácie, resp. meniacej sa potreby územia prípadne v kontexte vyhlásených výziev na financovanie zo zdrojov EŠIF a Plánu obnovy a odolnosti SR, či v kontexte rozhodnutia Kooperačnej rady SPR Púchov resp. Rady partnerstva TSK.

Akčný plán PRM Púchov

p.č.	Projektový zámer	Termín realizácie	Náklady	Špecifický cieľ PRM
Priorita 1 – Inovatívne mesto Púchov				
	modernizácia a digitalizácia mestskej knižnice	2022-2029	.- €	1.1.2.
	budovanie rozumného mesta a zlepšovanie poskytovania verejných služieb	2022-2029	.- €	1.1.1.
	rozšírenie kamerového systému v meste a v mestských častiach	2022-2029	.- €	1.1.1.
	elektronická úradná tabuľa	2022-2029	.- €	1.1.1.
	Wifi sieť v meste a mestských častiach	2022-2029	.- €	1.1.1.
	modernizácia verejného rozhlasu	2022-2029	.- €	1.1.1.
	inteligentné verejné osvetlenie	2022-2029	.- €	1.1.1.
	vybudovanie infraštruktúry pre posilnenie kybernetickej bezpečnosti v meste Púchov	2022-2029	.- €	1.1.1.
	budovanie infomačného systému na podporu cestovného ruchu v regióne	2022-2029	.- €	1.1.1.
	digitalizácia a pasportizácia zelene v meste s koncepciou jej revitalizácie	2022-2029	.- €	1.1.2.
	inovačno-kreatívne centrum FPT TnUAD	2022-2029	.- €	1.2.1.
	budovanie optických sietí v meste a mestských častiach	2022-2029	.- €	1.1.1.
Priorita 2 – Zelené mesto Púchov				
	znižovanie energetickej náročnosti verejných budov, MsÚ, MŠ, ZUŠ, ZŠ, CVČ, SOV, športoviská, plaváreň, zimný štadión, športové haly, kultúrne domy a pod.,	2022-2029	.- €	2.1.1.
	využívanie OZE na verejných budovách, MŠ, ZUŠ, ZŠ, CVČ, SOV, KVC, športoviská, plaváreň, zimný štadión, športové haly a pod.	2022-2029	.- €	2.1.1.
	modernizácia centrálnych rozvodov tepla	2022-2029	.- €	2.1.1.
	spracovanie nízkouhlíkovej stratégie	2022-2029	.- €	2.3.1.

odvodnenie miestnych komunikácií - vybudovanie odvodňovacích kanálov v obci za účelom odvodnenia dažďovej a povrchovej vody z komunikácií	2022-2029	.- €	2.3.2.
odvodnenie verejných priestranstiev a areálov verejných budov	2022-2029	.- €	2.3.2.
vodozádržné opatrenia - vegetačné strechy, vegetačné steny, dažďové záhrady	2022-2029	.- €	2.3.3.
vodozádržné opatrenia na verejných priestranstvách	2022-2029	.- €	2.3.3.
údržba vodných tokov	2022-2029	.- €	2.3.2.
monitoring rizík súvisiacich so zmenou klímy - Podpora adaptácie na zmenu klímy	2022-2029	.- €	2.3.1.
mechanicko-biologická úprava zmesového komunálneho odpadu	2022-2029	.- €	2.2.1.
kompostáreň mesta Púchov - Zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov , modernizácia technológií, doplnenie techniky	2022-2029	.- €	2.2.1.
rozšírenie zberného dvora, modernizácia techniky a technológie na zber a zhodnocovanie odpadov	2022-2029	.- €	2.2.1.
vybudovanie nadzemných stojísk, stojísk pre polopodzemné kontajnery	2022-2029	.- €	2.2.1.
elektronická evidencia odpadov, elektronické kompostéry do jedální	2022-2029	.- €	2.2.1.
SWAP POINT - Zvýšenie množstva vytriedených odpadov	2022-2029	.- €	2.2.1.
vnútrobloky, verejné priestranstva, vegetačné strechy, vegetačné steny	2022-2029	.- €	2.3.1.
podpora zelenej infraštruktúry v meste - vybudovanie parkovacieho domu s vegetačnou strechou, vegetačnými stenami a so strešnými úľmi	2022-2029	.- €	2.3.1.
výsadba a revitalizácia vodných koridorov, Odhánok s výsadbou ovocných stromov, lúčnych kvetov, rozšírenie mestskej včelnice	2022-2029	.- €	2.3.4.
budovanie migračných koridorov	2022-2029	.- €	2.3.4.
Priorita 3 – Kvalita života v meste Púchov			

dobudovanie verejných vetiev kanalizácii v meste a v mestských častiach	2022-2029	.- €	3.2.1.
dobudovanie verejných vetiev vodovodov v meste a mestských častiach	2022-2029	.- €	3.2.2.
osvetlenia prechodov pre chodcov, zvýšenie bezpečnosti na cestách, merače rýchlosti, spomaľovače	2022-2029	.- €	3.1.2.
modernizácia vzdelávacieho a výchovného systému MŠ - získavanie nových zručností Púchov	2022-2029	.- €	3.3.4.
modernizácia vzdelávacieho a výchovného systému ZŠ - získavanie nových zručností Púchov, ZUŠ,	2022-2029	.- €	3.3.4.
skvalitnenie vzdelávania na základných školách, modernizácia učební, digitalizácia vzdelávania – Púchov	2022-2029	.- €	3.3.4.
akadémiá 3 veku , inovačno-kreatívne centrum FPT TnUAD	2022-2029	.- €	3.3.4.
rozšírenie kapacít materských škôl na území mesta Púchov so znížením energetickej náročnosti objektov	2022-2029	.- €	3.3.4.
Základná škola s materskou školou sv. Margity v Púchove - rozšírenie priestorov pre primárne vzdelávanie v ZŠ s MŠ sv. Margity - Nadstavba školy so zámerom zvýšiť počet tried ZŠ a vybudovanie telocvične, Púchov, Cirkevné školy	2022-2029	.- €	3.3.4.
vybudovanie nových priestorov pre centrum voľného času	2022-2029	.- €	3.3.4.
vybudovanie kapacít pre získavanie digitálnych zručností a systému bezpečnosti pre seniorov	2022-2029	.- €	3.3.4.
Domov pre všetkých - Zriadenie ubytovne pre sociálne odkázaných a týrané matky s deťmi,	2022-2029	.- €	3.3.2.
bezpečný domov pre osoby zažívajúce násilie	2022-2029	.- €	3.3.2.
vybudovanie komunitného centra - Dostupnosť služieb pre seniorov, osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením	2022-2029	.- €	3.3.2.
vybudovanie zariadenia pre bezdomovcov a utečencov	2022-2029	.- €	3.3.2.

vybudovanie sociálneho obchodu - Potravinová a materiálna deprivácia	2022-2029	.- €	3.3.2.
zabezpečenie bývania pre sociálne slabších občanov, integrácia rómskej komunity - Púchov	2022-2029	.- €	3.3.3.
budovanie prestupného bývania	2022-2029	.- €	3.3.3.
Poskytovanie služieb a starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa - vybudovanie jaslí pre deti do troch rokov	2022-2029	.- €	3.3.1.
Podpora poskytovania pohotovostnej služby	2022-2029	.- €	3.3.1.
vybudovanie športového areálu s ihriskami pre rôzne druhy športov a vekové kategórie : napr.hokejbalové ihrisko, pumptrack, skatepark,	2022-2029	.- €	3.1.1.
obnova detských ihrísk Púchov, obnova športovísk,	2022-2029	.- €	3.1.1.
oddychový areál – Odháňky, Nábrežie II	2022-2029	.- €	3.1.1.
vybudovanie multifunkčnej športovej haly,	2022-2029	.- €	3.1.1.
vybudovanie a rozšírenie kapacity cvičiska pre psov	2022-2029	.- €	3.1.1.
vybudovanie futbalového ihriska s umelou trávou	2022-2029	.- €	3.1.1.
komplexná rekonštrukcia futbalového štadióna s vybudovaním zázemia a verejného priestranstva s pódium	2022-2029	.- €	3.1.1.
modernizácia a zatraktívnenie letného kúpaliska	2022-2029	.- €	3.1.1.
Priorita 4 – Prepojené mesto Púchov			
podpora cyklo mobility, zdieľané bicykle, zdieľané zdieľané kolobežky, nabíjacie stanice pre elektrobicykle a elektrokolobežky, stojany a prístrešky na bicykle a kolobežky, ekologická verejná doprava .	2022-2029	.- €	4.1.1.
vybudovanie chodníka pre cyklistov a peších za účelom bezpečného prepojenia Horných Kočkoviec a mesta Puchov, časti Kolonka, Dolných Kočkoviec a mesta Púchov	2022-2029	.- €	4.1.2.

cyklotrasy v meste s napojením na cyklotrasy v susedných obciach a jestvujúce cyklotrasy.	2022-2029	.- €	4.1.2.
vybudovanie trasy pre inline korčuliarov,	2022-2029	.- €	4.1.3.
obnova spojenia z ČR	2022-2029	.- €	4.1.3.
rekonštrukcia a oprava mostov - Púchov, rekonštrukcia mosta v Hrabovke, mosta na Vieske-Bezdedov	2022-2029	.- €	4.1.3.
vybudovanie nových a rekonštrukcia jestvujúcich chodníkov, zabezpečenie bezbariérovosti chodníkov	2022-2029	.- €	4.1.3.
rozšírenie miestnych komunikácií do nových a rozvojových lokalít	2022-2029	.- €	4.1.3.
rekonštrukcia a oprava miestnych komunikácií na území mesta a v mestských častiach	2022-2029	.- €	4.1.3.
dopravné komunikačné prepojenia, za účelom zlepšenia kvality mobility - lávky pre peších a cyklistov	2022-2029	.- €	4.1.3.
revitalizácia zastávok MHD vrátane majetko-právneho vysporiadania pozemkov	2022-2029	.- €	4.1.3.
výstavba a modernizácia autobusových staníc - prestupných uzlov pri MŠK a Conti sever	2022-2029	.- €	4.1.3.
žena, vodička za volantom elektrobusu	2022-2029	.- €	4.1.3.
bezplatná autobusová doprava v meste - pilotný projekt.	2022-2029	.- €	4.1.3.
Priorita 5 – Mesto plné zážitkov			
modernizácia a zatraktívnenie letného kúpaliska	2022-2029	.- €	5.1.1.
vybudovanie dráhy pre cyklistov - pumptrack - vzhľadom na turistickú lokalitu a krásnu prírodu v CHKO je zámerom vybudovať dráhu pre cyklistov a kolobežkárov (pumptrack), ktorá by zatraktívnila obec a vytvorila výborné podmienky pre športové vyžitie	2022-2029	.- €	5.1.1.
náučné turistické chodníky, revitalizácia a budovanie ďalších častí lesoparku Púchov, napr. Jubilejný háj, lesná učebňa...	2022-2029	.- €	5.1.1.
vybudovanie rozhľadne	2022-2029	.- €	5.1.1.

vybudovanie kultúrneho centra na verejnom priestranstve s pódium	2022-2029	.- €	5.2.1.
obnova technologickej a technickej časti kina	2022-2029	.- €	5.2.1.
rozšírenie kapacity knižnice obnova jej vybavenia	2022-2029	.- €	5.2.1.
revitalizácia bývalého kultúrneho domu na multifunkčné kultúrne, vzdelávacie a komunitné centrum	2022-2029	.- €	5.2.1.
HOP DOM - tanečný dom (pravidelné tanečné workshopy pre mladšiu a staršiu generáciu so striedaním tanečných štýlov)	2022-2029	.- €	5.2.2.
PÚCHOVSKÁ BYLINKÁREŇ - na základe znalostí „starých mám“ o bylinkách pravidelné zbery bylínok v Púchove a okolitých obcí s následným spracovaním	2022-2029	.- €	5.2.2.
PUCH – OV - premietanie zaniknutých historických pamiatok na miestach, kde sa pôvodne nachádzali, na fasády panelákov	2022-2029	.- €	5.2.2.
Gastro festival v sprievode tanečných workshopov, hudobníkov, remeselných workshopov	2022-2029	.- €	5.2.2.
letné premietanie pod holým nebom – Amfiteáter Lachovec	2022-2029	.- €	5.2.2.
BEZ SLOVA - „Festival Iného divadla“ (Pantomíma, pohybové divadlo, malé javiskové formy, monodráma, pouliční klauni.)	2022-2029	.- €	5.2.2.

Monitorovanie a hodnotenie

Mesto Púchov počas implementácie stanovenej stratégie v rámci PRM Púchov pre roky 2022-2030 rešpektuje nasledujúce základné princípy:

- **plánovanie a koordinácia** – spôsob plánovania jednotlivých aktivít smerom efektívnemu napĺňaniu stanovených cieľov
- **partnerstvo** – založené na spolupráci medzi jednotlivými kľúčovými aktérmi relevantnými pre tento dokument, ako aj širokou verejnosťou tak, aby sa zabezpečila koordinácia jednotlivých navrhovaných aktivít. Zabezpečovanie a podpora partnerstiev sú nevyhnutné nielen na úrovni mesta, ale i v kontexte širších súvislostí a vzťahov kraja a ostatných územných celkov v rámci širokého regiónu (SPR Púchov),
- **subsidiarita** – zabezpečenie realizácie navrhovaných aktivít na úrovni, na ktorej je to najefektívnejšie.

Kľúčovou podmienkou implementácie PRM Púchov je jasné stanovenie inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia. V tejto časti sú definované jednotlivé zodpovedné orgány ako aj činnosti, ktoré spadajú do ich kompetencie. Na realizácii sa podieľa **riadiaci orgán, výkonný orgán, kontrolný orgán a finančný orgán**, medzi ktorými dochádza ku koordinácii a výmene relevantných informácií.

Riadiacim orgánom zodpovedným za implementáciu a koordináciu je Mestské zastupiteľstvo mesta Púchov v zmysle platnej legislatívy v SR.

Koordinácia je nevyhnutná najmä v prípade nasledujúcich zámerov a projektov:

- **Projekty, ktoré sú financované z Operačného programu Slovensko** zo zdrojov alokovaných na implementáciu Integrovannej územnej stratégie Trenčianskeho samosprávneho kraja prostredníctvom tzv. Strategicko-plánovacích regiónov (SPR). V takomto prípade je vhodné, aby Kooperačná rada bola informovaná, za účelom koordinácie rozvojových aktivít a tiež z dôvodu zamedzenia duplicitného financovania z rovnakého zdroja (zdroje EŠIF).
- **Projekty, ktoré sú financované z Operačného programu Slovensko** prostredníctvom dopytovo-orientovaných výziev vyhlasovaných jednotlivými relevantnými orgánmi. V takomto prípade je vhodné, aby Kooperačná rada bola informovaná, za účelom koordinácie rozvojových aktivít a tiež z dôvodu zamedzenia duplicitného financovania z rovnakého zdroja (zdroje EŠIF).

Riadiaci orgán je zodpovedný, okrem koordinácie implementácie jednotlivých aktivít, aj za schvaľovanie monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré na základe aktuálneho stavu naplnenia aktivít vypracuje výkonný orgán. Pri schvaľovaní monitorovacích a hodnotiacich správ berie riadiaci orgán do úvahy pripomienky predložené kontrolným orgánom.

Výkonný orgán, ktorým je pracovná skupina, dohliada nad realizáciou jednotlivých aktivít. Pracovná skupina sa skladá zo zamestnancov Mestského úradu Púchov, externých odborných pracovníkov a ďalších prizvaných expertov. Kompetencie výkonného orgánu tvorí okrem iného aj vypracovanie monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré odzrkadľujú stav realizácie stanovenej rozvojovej stratégie. Monitorovacie a hodnotiace správy spracovávané v pravidelných 6 mesačných intervaloch a prostredníctvom nich prebieha proces monitorovania a hodnotenia. Tieto vypracované monitorovacie a hodnotiace správy sú predložené na posúdenie a pripomienkovanie kontrolnému orgánu a následne sú uverejnené pre širokú verejnosť. Do kompetencie výkonného orgánu spadá i každoročná aktualizácia dokumentu a akčného plánu príslušného pre nasledujúci rok, ktoré následne schvaľuje riadiaci orgán.

Do pôsobnosti výkonného orgánu spadá aj finančný manažment implementácie PRM Púchov . Výkon finančného manažmentu je realizovaný primárne zamestnancami mestských resp. obecných úradov.

Pre širokú verejnosť je nutné zabezpečiť prístup k informáciám, a to pravidelným zverejňovaním monitorovacích a hodnotiacich správ na webovej stránke samosprávneho kraja vrátane stručného prehľadu znázorňujúceho postup a súčasný stav realizácie rozvojovej stratégie. Za prípravu tohto prehľadu a za zverejňovanie monitorovacích a hodnotiacich správ je zodpovedný výkonný orgán.

Proces monitorovania a hodnotenia zabezpečuje naplnenie definovanej vízie, špecifických cieľov až po konkrétne aktivity stanovenej rozvojovej stratégie. Tento proces spoluvytvára jasný kontrolný mechanizmus reprezentujúci spätnú väzbu znázorňujúcu priebeh implementácie, jej aktuálny stav a jeho porovnanie s plánovaným harmonogramom. Získané informácie umožňujú vykonanie intervencií vedúcich buď k zosúladieniu skutočných aktivít s plánom alebo k nevyhnutnej revízii dokumentu. Proces monitorovania a proces hodnotenia prebiehajú spravidla paralelne.

Proces monitorovania a proces hodnotenia podľa celkovej schémy inštitucionálneho a procesného zabezpečenia realizácie pozostáva z nasledujúcich krokov: vypracovávanie, posudzovanie, pripomienkovanie a schvaľovanie monitorovacích a hodnotiacich správ, pričom tieto činnosti prebiehajú v kompetencii jednotlivých orgánov a v spolupráci s verejnosťou. Počas procesu monitorovania a hodnotenia budú využívané interim, teda priebežné, monitorovacie a hodnotiace správy, spracované počas realizácie aktivít, a ex post, správy následné, spracované po realizácii aktivít. Monitorovacie a hodnotiace správy pre aktivity financované zo zdrojov samosprávneho kraja sú spracovávané pravidelne v intervale každých 6 mesiacov. Monitorovacie a hodnotiace správy aktivít financovaných z externých zdrojov (primárne operačné programy, medzinárodné programy) budú vypracovávané v časových intervaloch stanovených v jednotlivých výzvach príslušných ku konkrétnym aktivitám.